

T.C.

DİCLE ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**YAYGIN OLAN SPOR BRANŞLARININ SEÇİLME
NEDENLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

NURDAN ATEŞ

TEZ DANIŞMANI

PROF. DR. M. YUSUF ÇELİK

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEK OKULU

DİYARBAKIR 2012

T.C.

DICLE ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**YAYGIN OLAN SPOR BRANŞLARININ SEÇİLME
NEDENLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

NURDAN ATEŞ

TEZ DANIŞMANI

PROF. DR. M. YUSUF ÇELİK

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEK OKULU

DIYARBAKIR 2012

T.C
DİCLE ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

“Yaygın Olan Spor Branşlarının Seçilme Nedenlerini Etkileyen Faktörler”
başlıklı yüksek lisans tezi 20/06/2012 tarihinde tarafımızdan değerlendirilerek başarılı bulunmuştur.

Tez Danışmanı : Prof. Dr. M. Yusuf ÇELİK

Tezi Teslim Eden : Nurdan ATEŞ

Jüri Üyesinin	Unvanı	Adı Soyadı	Üniversitesi-Fakültesi
Başkan	:	Prof. Dr. M. Yusuf ÇELİK	
Üye	:	Prof. Dr. Hüseyin BÜYÜKBAYRAM	
Üye	:	Prof. Dr. M. Ali TAŞ	
Üye	:	Doç. Dr. Fatma ÇELİK	
Üye	:	Doç. Dr. Veysi AKPOLAT	

Yukarıdaki imzalar tasdik olunur.

.../.../2011

Prof. Dr. Salih HOŞOĞLU

Dicle Üniversitesi

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEŞEKKÜR

Danışmanım sayın Prof. Dr. M. Yusuf ÇELİK hocama katkılarından, her türlü yardımı esirgemediğinden dolayı teşekkür ederim. Sınav jürimde yer alıp değerli bilgilerini esirgemeyen Prof. Dr. Hüseyin BÜYÜKBAYRAM, Prof. Dr. M. Ali TAŞ ve Doç. Dr. Fatma ÇELİK hocalarıma saygı ve şükranlarımı sunuyorum. Doç. Dr. Veysi AKPOLAT hocama her zaman yardımlarını esirgemediği, değerli zamanını ayırdığı için teşekkürü bir borç bilirim.

Aileme anneme her zaman yanımda oldukları için, beni bu yaşımda hala mutlu etmeye çalıştıkları için teşekkür ederim. Eşim ve kızımın hayatımda olduklarından dolayı Allaha şükürü daima borç bilir, yanımda olduklarından, desteklerinden dolayı saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

ONAY SAYFASI.....	III
TEŞEKKÜR.....	IV
İÇİNDEKİLER DİZİNİ.....	V
TABLolar LİSTESİ.....	VII
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	X
ÖZET.....	XI
SUMMARY.....	XII
1.GİRİŞ VE AMAÇ.....	1
SPOR	
2. GENEL BİLGİLER.....	2
2.1. Sporun Tanımı.....	2
2.2. Sporcu.....	2
2.3. Sporun Tarihçesi.....	2
2.4. Ülkemizde Beden Eğitimi Ve Sporun Gelişimi.....	3
FUTBOL	
2. Futbolun Tanımı.....	5
2.1. Futbolcu.....	5
2.2. Spor ve Futbol.....	5
2.3. Dünyada Futbolun Gelişimi.....	5
2.4. Dünyada Modern Futbolun Gelişimi.....	6
2.5. Türkiye’de Futbolun Gelişimi.....	7
2.6. Türkiye’de Modern Futbolun Gelişimi.....	7
BASKETBOL	
2. Basketbolun Tanımı.....	9
2.1. Dünyada Basketbol.....	9
2.2. Türkiye’de Basketbol.....	10
VOLEYBOL	
2. Voleybolun Tanımı.....	12
2.1. Dünyada Voleybol.....	12
2.2. Türkiye’de Voleybol.....	14

GÜREŞ	
2. Güreşin Tanımı	16
2.1. Dünyada Güreş	17
2.2. Türkiye’de Güreş	17
ATLETİZM	
2. Atletizmin Tanımı	20
2.1. Dünyada Atletizm	22
2.2. Türkiye’de Atletizm	25
SOSYAL ÇEVRE	
2. Sosyal Çevre Ve Sosyal Olgular	29
2.1. Sosyal Çevre ve Spora Yönelme	30
2.2. Aile ve Spora Yönelme	30
2.3. Yakın Çevre Ve Spora Yönelme	31
3. GEREÇ VE YÖNTEM	33
4. BULGULAR	34
5. TARTIŞMA	75
6. SONUÇ	89
7. KAYNAKLAR	90
8. EKLER	97
9. ÖZGEÇMİŞ	100

TABLolar LİSTESİ

TABLO 1: Sporcuların Yaş Ortalamaları, SD Değerleri Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	34
TABLO 2: Farklı Spor Branşlarını Tercih Eden Sporcuların Beden Kitle İndekslerine Göre Dağılım Tablosu.....	34
TABLO 3: Baba Eğitim Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	35
TABLO 4: Anne Eğitim Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	36
TABLO 5: Baba Meslek Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	37
TABLO 6: Anne Meslek Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	38
TABLO 7: Aile Birey Sayısı Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	39
TABLO 8: Otomobil Sayısı Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	40
TABLO 9: Bilgisayar Sayısı Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	41
TABLO 10: Yerleşim Yeri Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	42
TABLO 11: Müzik Dinleme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	43
TABLO 12: Hangi Tarz Müzik Dinleme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	44
TABLO 13: Enstrüman Çalma Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	45
TABLO 14: Konsere Sinemaya Gitme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	46
TABLO 15: Haftada Kaç Konsere Ve Sinemaya Gitme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	47
TABLO 16: Ne Tür Film İzlendiği Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	48
TABLO 17: Ailedeki Sporcu Sayısı Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	49
TABLO 18: Antrenman Süresi Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	50
TABLO 19: Haftalık Antrenman sayısı Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	51
TABLO 20: Branş Dışı Yapılan Spor Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	52

TABLO 21: Sağlıklı Beslenme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	53
TABLO 22: Besin Değerini Karşılatabilme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	54
TABLO 23: En Önemli Yemek Öğünü Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	55
TABLO 24: Yemek Seçme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	56
TABLO 25: Yemeklerdeki Öncelik Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	57
TABLO 26: Spor Branşına İlgili Olma Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	58
TABLO 27: Spor Branşını Sevme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	59
TABLO 28: Spor Branşının Geleceğinin Parlak Olması Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	60
TABLO 29: Spor Branşının Ekonomik Getirisinin İyi Olması Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	61
TABLO 30: Spor Branşının Seçilmesinde Aile İsteği Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	62
TABLO 31: Spor Branşının Seçilmesinde Popüler Olma Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	63
TABLO 32: Spor Branşına Yeteneği Olma Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	64
TABLO 33: Spor Branşını Eğlenceli Bulma Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	65
TABLO 34: Spor Branşının Seçiminde Vücut Yapısının Uygunluğu Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	66
TABLO 35: Spor Branşının Seçiminde Çevre Koşullarının Uygunluğu Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	67
TABLO 36: Spor Branşının Sağlığa Olumlu Katkısı Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	68
TABLO 37: Spor Branşının Kişisel Gelişime Katkısı Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	69

TABLO 38: Spor Branşı Tercihinde Arkadaştan Etkilenme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	71
TABLO 39: Spor Branşı İle Çocukluktan Uğraşma Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	72
TABLO 40: Spor Branşını Öğretmenin Önermesi Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları Tablosu.....	73

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

Dr.	DOKTOR
Cm.	SANTİ METRE
İ.Ö.	İSA'DAN ÖNCE
İ.S.	İSA'DAN SONRA
M.Ö.	MİLLATTAN ÖNCE
Y.Y.	YÜZ YIL
YMCA	(YOUNG MENS CHRISTIAN ASSOCIATION) Genç Erkekler Hıristiyan Birliği
FA	(FOOTBALL ASSOCIATION) İngiliz Futbol Birliği
FIFA	(FEDERATION INTERNATIONALE DE FOOTBALL ASSOCIATIONS) Uluslar Arası Futbol Federasyonu
UEFA	AVRUPA FUTBOL FEDERASYONLARI BİRLİĞİ
FİBA	(FEDERATION INTERNATIONALE DE BASKETBALL) Uluslar Arası Basketbol Federasyonu
FIVB	(FEDERATION INTERNATIONALE DE VOLLEY-BALL) Uluslar Arası Voleybol Federasyonu
FILA	(FEDERATION INTERNATIONALE DE LUTTES ASSOCIÉS) Uluslar Arası Amatör Güreş Federasyonu

ÖZET
YAYGIN OLAN SPOR BRANŞLARININ SEÇİLME NEDENLERİNİ
ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Çalışmanın amacı, spor branşlarının seçilme nedenleri ve etkili değişkenlerin etki derecesini ortaya koymaktır. Araştırmanın yöntemi karşılaştırmalı bir survey çalışmadır.

Araştırmaya farklı spor branşları ile ilgilenen toplam 250 sporcu dahil edildi. Çalışmaya alınan lisanslı sporcular her branştan 50'ser olmak üzere, rastgele örnekleme yöntemi ile seçildiler. Popülasyonu oluşturan alanlar sırasıyla, Dicle Üniversitesi Spor Salonu, Seyrantepe Spor Kompleksi, Ziya Gökalp Spor Salonuydu.

Araştırmaya seçilen sporcular ile çalışmada kullanılan anket soruları yüz yüze görüşülerek yanıtlar alındı. Anket soruları 45 adet olup, spor branşı seçimindeki değişkenleri kişinin aile durumunu, sosyo-ekonomik-kültürel değişkenlerini ve yaşam stilini sorgulamaktadır.

Sonuç olarak, sporcuların spor branşı seçiminde, futbol branşını seçenlerin ekonomik getiriye ön planda tuttıkları, basketbol ve voleybol branşı seçiminde vücut yapısı ve boy uzunluğunun etkili olduğu, güreş ve atletizm branşını seçenlerde okul eğitimi sırasında öğretmen ve çevresel etkileşimden daha çok etkilendiği bulunmuştur.

Anahtar sözcükler: Güreş, futbol, basketbol, voleybol, atletizm.

SUMMARY

FACTORS THAT AFFECT THE REASONS OF CHOOSING COMMON SPORTS BRANCHES

The purpose of the study is to determine the causes effective variables of choosing the sports branches. The research method of the research is comparative and a survey study.

Totally 250 sportsmen with different branches were included in the research. Each licensed with different 50 sportsmen were selected to the research sample by using random sampling method. The population of the data was Dicle University Sports Hall, Seyrantepe Sport Complex and Ziya Gökalp Sports Hall respectively.

The study used survey questions with the sportsmen selected to face to face with answers. Survey questions included 45 questions in the field of person's family status, socio-economic-cultural variables and life style of the query.

As the result, economic benefit was found as the first choice for sportsmen selected football branch. The structure of the body and the body length were found an effective choice for basketball and volleyball branches. Teacher training and environmental factors are more effective to choice the branch of wrestling and athletics branches.

Key words: Wrestling, football, basketball, volleyball, athletics.

1. GİRİŞ VE AMAÇ

Sporun sağlığa yararı olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Gelişim üzerine önemli etkilerinin olduğu birçok araştırma sonucunda ortaya çıkmaktadır. Fiziksel faydalarının yanında ruh sağlığını da olumlu biçimde etkilemektedir. Spor kişilerin sosyal ve bireysel karakter gelişimi üzerinde de olumlu etkilerde bulunmaktadır.

Spor evrensel kültürün bir parçası olarak kabul edilmektedir. Büyük insan kitlelerini kaynaştırmak açısından vazgeçilmeyen bir unsurdur. Dünyada dini, ırkı, dili, farklı insanları bir araya getirmek açısından önemlidir. Dünya insanları arasında barışın sağlanması açısından vazgeçilmezdir.

Küreselleşme ile beraber milletler ve ülkeler; siyasi, sosyal-kültürel, bilimsel, ekonomik ve spor alanlarından geri kalmamak ve çağı yakalamak adına kıyasıya bir rekabet halindedirler. Az gelişmiş ülkeler sportif faaliyetlerle kendini dünyaya tanıtmaya, gelişmiş ülkeler ise prestij kazanma adına sportif faaliyetlerde her türlü çabayı göstermektedirler.

Çok büyük kitlelere hitap eden spor, farklı spor branşları ile dünyada ve ülkemizde ilgi odağı olmakta, takım sporlarının yanında bireysel spor branşları da bir hayli ilgi görmektedir. Takım sporlarında beceri ve yetenek gibi kolektif sonuçlar, bireysel sporlarda daha fazla ön plana çıkmakta, kendini gösterme ve kendini kanıtlama imkanına sahiptir.

Çalışmanın amacı; spor branşlarının seçilme nedenlerini belirlemek, sporcuların spor branşı seçiminde rol oynayan öncelikli etkenlerin belirlenmesidir. Tercih edilen spor branşlarının etkileşim durumunu belirlemek; aile, eğitimci, sosyal yapı-kültür, spor tesisleri ve ekonomik getirinin ne derece etkili olduğunu belirlemektir.

Elde edilen sonuçlara göre çalışmanın spor branşı tercihinde dikkat edilen kriterlerin belirlenmesi, tercih edilecek spor branşlarında önceliklerin ve beklentilerin ne olması gerektiğinin bilinmesi adına ışık tutacağı düşünülmektedir.

SPOR

2.GENEL BİLGİLER

2.1. Sporun Tanımı

Spor, zevkle, istenerek yapılan, kendine özgü kuralları olan, genellikle yarışma biçiminde ortaya çıkan, sistemli fiziksel hareketler bütünüdür. İnsanların zihinsel ve bedensel gelişimlerine hizmet ettiği gibi, kişiliğin gelişmesine ve insanın toplumsallaşmasına, çalışma yaşamında da verimin artmasına katkıda bulunur (1).

Spor, bireyin doğal çevresini, beşeri çevre haline getirirken, elde ettiği becerileri geliştiren, belli kurallar altında araçlı veya araçsız, bireysel ya da toplu olarak yapılan bir etkinliktir. Aynı zamanda, boş zaman etkinliği kapsamı içinde veya meslek olarak da yapılabilen, sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, psikolojik ve fiziksel açıdan gelişime katkı sağlayan, rekabetçi ve dayanışmacı bir etkinliktir (2).

Spor evrensel kültürün bir parçası olarak, dünyada dini, ırkı, dili, farklı insanları kaynaştıran önemli bir vasıtaadır. Dünya barışına katkı sağlayan önemli bir etkinlik olan spor, fiziksel faydalarının yanı sıra insanların ruhsal sağlığını da olumlu biçimde etkileyen ve dolayısıyla sosyal ve moral kazançlar sağlamak amacı ile yapılan hareketler bütünü olarak da tanımlanabilir. Sportif öğelerin tümünde, dinlenmek ve eğlenmek boyutuyla beraber, sosyal bir kaynaşma boyutu da söz konusudur.

2.2. Sporcu

Sporcu; belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, ferdi veya toplu olarak kendini spora veren, daha ileri bir aşamada sporu meslekleştiren, rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgu içinde yer alan, fizik ve moral yanı olan, yaptığı işten maddi ve manevi tatmin arayan sporun faal elemanıdır (3).

Sporcular, amatör ve profesyonel (elit) olarak iki gruba ayrılır. Amatör sporcular, sporu serbest (boş) zaman faaliyeti olarak yaparken profesyonel sporcular ise sporu bir meslek ve kazanç kaynağı olarak yapmaktadır. Sporcular sportif bir kimliğe sahiptir. Sportiflik; iyi (genç) bir dış görünüşün, inceliğin, çevikliğin ve sağlığın bir birleşimidir. Sportiflik insanı ince ve zarif gösterir. Dışsal gösterişlilik giderek artan ölçüde sosyal kabul görmenin hem özel yaşamda hem meslek yaşamın da bir şartı olarak geçerlidir (4).

2.3. Sporun Tarihçesi

Spor evrensel kültürün bir parçası, dünyada dili, ırkı, dini farklı insanları birleştiren önemli bir vasıtaadır. Dünya barışına katkı sağlayan bir etkinliktir diyebileceğimiz gibi çağımız sporunu; fiziksel faydalarının yanı sıra insanların ruhsal sağlığını da olumlu yönde etkilemek, sosyal ve moral kazançlar sağlamak amacı ile

yapılan hareketler topluluğu olarak da tanımlayabiliriz. Görüldüğü gibi sporun belirli sözcükle kalıplaşmış klâsik bir tanımı yoktur. Spor sözlük anlamı olarak Lâtince DİSPORTARE ve DESPORT biçiminde “dağıtmak, birbirinden ayırmak” anlamına gelen sözcüklerden 17 yüzyıldan sonra günümüze gelinceye kadar ilk hecesi aşınarak “SPORT” biçimine dönüştüğü araştırmacılar tarafından öne sürülmektedir (5).

Sportif öğelerin tümünde dinlenmek, eğlenmek olduğu kadar aynı zamanda sosyal bir kaynaşma da vardır. Toplumla kaynaşma ve özdeşleşme konusunda spora önemli görevler düşer. Sporun sağladığı bedensel ve ruhsal anlamdaki doyum olanakları, serbest zamanları ve yaşam seviyeleri düzenli olarak artan sanayileşmiş ülkelerin özlemine duyduğu yeni bir yaşam şeklinin ayrılmaz parçasıdır. İnsanlık tarihinden bu güne değin insanoğlu hep çalışa gelmiştir. İlk çağlardan günümüze kadar savaş için çalışmış, barış için çalışmış, kendi egoları olduğu kadar içinde buldukları toplum için çalışıp durmuşlardır. Peki böyle bir efor kaybı ile bu insanların hepsi spor mu yapıyordu? Sözcüğünün bu günkü tanımına göre tarihte spor ne zaman başlamıştır? Sporun ne zaman başladığının belirlenmesi hemen, hemen olanaksızdır. Bazı araştırmacılar bu soruya; “Spor insanlığın yeryüzüne yayılması ile başlamıştır.” derken, bazıları ise spor'u; “İnsanların ilk çağlarda ana babalarından, daha sonra içinde yaşadıkları kavim ve kabilelerden taklit etmek suretiyle öğrenmişler.” demektedirler (5).

İnsanın doğadaki ilk hareketini spor olarak kabul edersek bu konudaki görüşlerin çatıştığını görürüz. Spor vücudu çalıştırmak suretiyle elde edilen güçle bazı işleri yapmak demektir, anlamında kullandığımızda; ilk çağlardan bu güne değin yaptığımız her türlü çalışmanın spor olduğunun kabullenilmesi gerekirdi. Günümüz anlayışına göre spor ilk başta çok önemli bir kitle eğitim vasıtasıdır. Spor insan bedenini fiziki yönüyle geliştirdiği gibi oyunlar, hareketler, yarışmalar vasıtasıyla aynı zamanda insan seciyesini, egosunu, davranış niteliğini, psişik yapısını belirleyen yeni bir bilim dalıdır (5).

2.4. Ülkemizde Beden Eğitimi Ve Sporun Gelişimi

Beden eğitimi spor eğitiminde ve Türk eğitim tarihimizde önemli yer tutan eğitimcilerimiz, beden eğitimi ve sporunu da eğitimin ayrılmaz bir parçası olarak görmüşlerdir. O yıllarda fikirleriyle, uygulamalarıyla çok yeni sayılan bu anlayışlarını, hızla topluma yaymaya ve benimsetmeye çalışmışlardır.

Tevfik Fikret (1867–1915): Edebiyatımızda ve eğitim tarihimizde önemli yeri olan kişilerden biri olmanın yanı sıra, beden eğitimi spora da eğitim içinde yer verilmesi gereğini savunan eğitimcilerimizdendir. Açmayı düşündüğü “Yeni Mektep” adındaki okulun amacını izah ederken, beden eğitimi spora verdiği önemi şu şekilde belirtmiştir: Okul; gençleri beden ve ruhi yönden en iyi şekilde yetiştirmek, gerçek hayata ve

toplumsal görevlere hazırlamaktan sorumludur. Ayrıca, okul genel eğitim ve onu tamamlayan bir bedeni eğitime dayandırılmalıdır. Çünkü “sağlam kafa sağlam vücutta bulunur” ifadesiyle görüşlerini açıklamıştır. Tevfik Fikret, gerçekleştiremediği “Yeni Mektep” teorisini, 1909 da Galatasaray’a müdür olarak atandığında, uygulamaya çalışmış ve beden eğitimi spor dersine önem vermiştir. İdmanlarla bedeni ve ruhi gücün arttığına inandığından spor salonundan öğrencilerin etkin bir şekilde yararlanabilmelerini sağlamıştır (6).

Selim Sırrı Tarcan (1874–1956): Subaylık, jimnastik öğretmenliği, müfettişlik ve milletvekilliği yapmıştır. Kurtuluş Savaşını destekleyen, milletin bağımsızlığı için çalışan ve Türk beden eğitimi spor tarihinde önemli yeri olan eğitimcilerimizdendir. Hayatının her döneminde beden eğitiminin, sporun gün ışığına çıkması ve toplum tarafından benimsenmesi için çalışmıştır. O fikirlerini diğer eğitimcilerimiz gibi yazarak veya tartışmalarla değil, bizzat uygulamalarla ortaya koymaya çalışmıştır. Beden eğitimi sayılan vücut hareketlerini, felsefenin temeli haline getirmiş ve milletin bedence hareket halinde olması gerektiğine inanmıştır. Bu inançtır ki meydanlarda, okullarda jimnastiği yaymaya, kabul ettirmeye çalışmıştır. Selim Sırrı Tarcana göre eğitim; halka, ayağa kalkmayı ve dik yürümeyi öğretmektir. Beden hareketlerinin eğitime veya modernleşmeye olan ilgisini pek az kişi anlayabilmiş olmasına rağmen hiç kimse ona karşı çıkmadı. İlk yurt dışına “beden terbiyesi” tahsiline yollanmasının yanı sıra Türkiye’de ilk “İdman Bayramı”nı da (1916) düzenleyen ve Türk spor tarihine yön veren kişilerden biridir (6).

Şayet bugün Türk gençliği; koşuyor, sıçırıyor, yürüyor ve örgün eğitim kurumlarında beden eğitimi spor dersi eğitimin ayrılmaz bir parçası, önemli bir ögesi olarak kabul ediliyorsa ve bunun sonucu olarak dünyadaki diğer uluslar arası müsabakalara katılabiliyor ise bunu eğitimcilerimize borçluyuz.

FUTBOL

2. Futbolun Tanımı

Futbol, on birer kişilik iki takım arasında oynanan, oyun alanında yer alan oyuncuların hücum ve savunma davranışlarıyla gol atıp, gol yememe esasına dayanan ve sonucu kalelere atılan gollerin belirlediği, kaleci dışındaki oyuncuların elleri ve kolları hariç vücutlarının her yerini kullanarak oynadıkları, çeşitli oyun düzenlerini içeren sistemli bir oyundur (7).

Futbol, geniş, bir oyun alanına çok sayıda oyuncunun katılımıyla, oyun kuralları gereği belirlenmiş sınırlı bir alanda, sonucun kalelere atılan gollerle belirlendiği, el ve kol dışında vücudun her yerinin kullanılarak oynandığı bir spordur (8).

2.1. Futbolcu

Futbol dünyanın ve ülkemizin en çok ilgi duyulan spor dallarından biridir. İlgi çekiciliği ve çeşitli toplumlarda zevkle uygulanabildiğinden dolayı, geniş kitleler tarafından benimsenmiş ve milyonlarca insanın ilgi odağı haline gelmiştir (9).

Takım oyunu özelliği taşımasının yanında her oyuncunun kişiliği ve becerisi doğrultusunda yeteneklerini sergileme ve kendini gösterme, kendini kanıtlama imkânına sahip olduğu, bunu yaparken de takım arkadaşları ile uyum içinde, ortak etkileşimle başarıya ulaştığı bir spor dalıdır (10).

2.2. Dünyada Futbolun Gelişimi

Futbol oyununun tarihi İsa'dan önce ikinci bin yıla dek uzanır. Bu oyunun başlangıcı, efsanelerdeki "Sarı Kral" Huang Di'ye atfedilir. O zamanlar bu oyuna "Tshu Chiu" (ayakla vurmak) denirdi. Çinli hokkabazlar topu ayaklarıyla dans ettiriyorlardı. Oyunda sahanın ortasında bir çit vardı ve iki tarafın oyuncuları ellerini kullanmaksızın topun yere değmesini engelliyorlardı. Bu gelenek, hanedandan hanedana aktararak sürdü (11).

Bu oyunun bugünkü futbolun ilk formlarından olan bir oyun olarak tanımlanmaktadır. İ.Ö. 621 ile İ.S. 618 yılları arasında bu oyun Çin'de çok sevilmiş ve askerleri savaşa hazırlık amacıyla yetiştirmede kullanılan bir oyun olarak da oynanmaktaydı. Fakat daha sonraki yıllarda tamamen unutulmuştur (12).

Eski Yunan'da M.Ö 4. Yüzyıla ait bir mezarın mermer rölyefinde bir adam topa diziyle vururken görülmüştür. Romalılar "Harpastum" denilen top oyununu çok oynamaktaydılar. Bu top oyununa eski Yunanlılar "Episkyros" derlerdi. Fada'da öğrenim gören İngiliz öğrencilerin futbolu İngiltere'den İtalya'ya mı getirmiş olduğu, yoksa bunun tersi olduğu konusunda kesin bir şey söylenmemektedir. Fakat

‘‘Harpatsum’’ oyununun bir zamanlar Romanın eski sömürgesi olan İngiltere’de oynandığı bilinmektedir. Bu açıdan bakıldığında futbol oyununu İngilizler bulmuştur veya onlara aittir denilemez (13).

2.3. Dünyada Modern Futbolun Gelişimi

Futbol tarihi boyunca hemen hemen bütün medeniyetlerde benzer biçimlerde boy gösterdikten sonra bugünkü haline en yakın şeklini 17.yy da İngiltere’de almıştır. 1846 yılında Londra’nın Cambridge Üniversitesi tarafından kaleme alınan yenilikler, 1862 yılında biraz daha genişletilmiştir. Takımların on bir oyuncu ile karşılaşacağı, topa elle müdahalenin yasak olduğu ve ofsayt kuralından söz edilmesi, getirilen yenilikler arasındadır. Bu arada okullar arası futbol maçları düzenlenmeye başlanmış ve 1875’de ilk futbol kulübü ‘‘Sheffield Club’’ faaliyete başlamıştır. 26 Ekim 1863 tarihinde de modern futbolun doğumunu müjdeleyen İngiliz Futbol Birliği (Footbaal Association) kurulmuştur. FA, futbol konusunda dünyada kurulan ilk milli federasyondur. 1862 yılında futbolun on birer kişilik takımlar arasında oynanması kararı alınmıştır (14).

1871’de kalecinin topu elle tutması, 15 kulübün katılımıyla FA kupası karşılaşmaları, 1873’te köşe atışlarının kabulü, 1875’te topa kafa ile vurma izni, 1888’de de İngiliz Profesyonel Futbol Ligi’nin başlaması önemli gelişmelerdir. Zaman içerisinde hızla yayılan futbolda, 1884 yılında profesyonelleşme gündeme gelmiş ve bunu 1888’de profesyonel futbol ligi karşılaşmalarının başlaması izlemiştir. Bundan sonra futbol, İngiltere’den Avrupa’ya ve tüm dünyaya yayılmış, 1886 yılında futbol kurallarının uygulanması, değiştirilmesi, anlaşmazlıkların çözülmesi için 1882 yılında kurulmuş bulunan INTERNATIONAL BOARD, en yetkili kurum olarak ulusal federasyonlarca tanınmıştır. Evrensel bir spor olan futbolda uluslar arası karşılaşmaların artması üzerine, 1904 yılında Uluslar arası Futbol Federasyonu (Federation Internationale de Football Associations) FIFA kurulmuştur. Futbol sporu, temelinde her ülkenin federasyonları ve en üstte FIFA’nın bulunduğu piramit şeklinde örgütlenmiştir. Merkezi Zürih’tedir. FIFA ve ulusal federasyonlar arasında beş tane konfederasyon yer alır. Bunlar UEFA (Avrupa Futbol Birliği), Güney Amerika, Kuzey Amerika, Afrika ve Asya Konfederasyonu’dur (14).

İnternational Board da FIFA bünyesinde yer alır ve 20 futbol adamından oluşur. Bu kurul değişmeyen futbol kurallarının çağdaş ölçülere göre uygulanmasını sağlamak için çalışmalar yapar. Federasyonlar, ulusal federasyonlar ve kulüpler FIFA’nın mutlak denetimi altındadır. Ulusal Federasyonlar, kendi maçlarını kendileri düzenlerler. Bunlar genellikle şampiyonluk ve kupa maçlarıdır. Uluslar arası müsabakalardan Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası, Kupa galipleri Kupası, UEFA Kupası ve Avrupa kupası,

Konfederasyonların, Olimpiyat Oyunları Futbol Turnuvası ve Dünya Kupası ise FIFA'nın denetimi altındadır (14).

2.4. Türkiye'de Futbolun Gelişimi

Türklerin günlük hayatında oynadıkları oyunlar konusunda, Kaşgarlı Mahmud'un "Kitab'ü Divanü Lügati't Türk" de bilgiler vardır. Bu eser XI. Yüzyıldaki Türk Dünyasını anlatsa da ondan önce var olan kültürlerle de dikkat çekmektedir. Eserde "Tepük" isimli bir oyundan bahsedilmektedir. Kaşgarlı top ve top oyunlarının XI. Yüzyıl Türk toplum hayatında oldukça yaygın olduğunu belirtmektedir. Kaşgarlı "Yuvmak" (yuvarlamak) mastarının çeşitli şekillerine örnek olarak verdiği cümlelerde: Adam top yuvarladı, onlar birbirleriyle top yuvarlaştı, o (bir başkasına) top yuvarladı, onlar birbirleriyle top yuvarlamak istedi gibi ifadeler yazmaktadır ki, burada genellikle yuvarlanarak oynanan bir nevi top oyununun varlığından bahsedilebilir. Yine de bu cümlelerden topun yaygınlığını anlamak mümkün olmakta ise de, top ile oynanan oyunların şekli ve kuralları hakkında detaylı bilgi elde etmek mümkün görünmemektedir (15).

1923 yılında ilk spor teşkilatı ile Türkiye idman cemiyetleri ittifakı ve buna bağlı olarak Türkiye Futbol Federasyonu kurulmuştur. 21 Mayıs 1923'te Türkiye Futbol Federasyonunun FIFA ya kabul edilmesi ile Türkiye bu alanda Dünyadaki yerini almıştır. Cumhuriyetin ilanından 3 gün önce, 26 Ekim 1923'te Türk milli futbol takımı, İstanbul'da ilk maçını Romanya ile oynamıştır. Türk futboluna profesyonellik 24 Eylül 1951 yılında kabul edilmiş ve bu tarih yeni bir dönemin başlangıcı olmuştur. 1954'te Avrupa Futbol Birliği (UEFA) nin kurulmasından sonra Türkiye bir Avrupa ülkesi olarak kabul edilme mücadelesi vermiş ve bu isteği FIFA tarafından 10 Şubat 1962'de alınan karar sonucu kabul edilmiştir. İlk milli lig maçları 1959'da başlamıştır (14).

2.5. Türkiye'de Modern Futbolun Gelişimi

Futbolun Türkiye'deki gelişimi, 19. Yüzyılın sonlarında Türk toplumunda oynanmaya başladı. Dönemin anlayışına göre, futbol İslam gelenekleriyle bağdaşmadığından bu spor dalının öncüleri Müslüman olmayan azınlık mensuplarıydı. Özellikle İzmir ve Selanik'teki Rum, Ermeni, İngiliz ve İtalyan asıllılar kendi aralarında kurdukları takım ve kulüplerde futbol oynamaya başladılar. 1875 yılında Selanik'te, 1877 yılında İzmir'de futbol azınlıkların oynadığı, Müslümanların da seyrettiği bir oyun olarak dikkatleri çekti. 1894'te İzmir'de kurulan İzmir Futbol Kulübü, 1906'da ara olimpiyatlarına katıldı ve Danimarka takımının ardından ikinci oldu. 1908'de İkinci Meşrutiyetin ilanı futbola hız kazandı. Kulüp ve takım sayısı artarken, gençler arasında futbol en çok sevilen spor dalı oldu (16).

24 Eylül 1951 yılında Futbol Federasyonu Başkanı Ulvi Yenel, futbolda profesyonelliği bir yönetmeliğe bağladı. Bir kısım futbolcuların kulüplerde mukaveleli profesyonel olarak oynayabileceği esası Yenel'in Futbol Federasyonu Başkanlığı döneminde gerçekleşti (14).

Yurdumuzda ilk profesyonel lig, 5 Ocak 1952'de İstanbul'da başladı. Beşiktaş, İstanbul profesyonel futbol liginin ilk şampiyonu olarak adını tarihe yazdırdı. 26 puanlı Beşiktaş'ın ardından yer alan Galatasaray ile Fenerbahçe'nin 19'ar puanı bulunuyordu. 14 maçta 19 gol atan Şevket profesyonel liglerin ilk gol kralı oldu (15).

İstanbul ligini 1955'te kurulan Ankara ve İzmir ligleri takip etti. 1959'da mahalli profesyonel liglerin yerini Türkiye ligi almıştır. Profesyonel kadrolu kulüplerin ülkede yayılması üzerine 1963'te 2. lig 1967'de 3. lig kurulmuştur (17).

BASKETBOL

2. Basketbolun Tanımı

Basketbol, beşer kişilik iki takım ile oynanan, her iki takımında gayesi topu rakibin sepetinin içine atmak ve rakip takımının topa sahip olması veya sayı yapmasına engel olmak olan bir spordur. Top her istikamete atılır, dokunulur, yuvarlanır, sürülür veya pas olarak verilir (18).

Topu yerden 3,05 cm yüksekliğindeki bir çemberden geçirmeye çalışan, beşer kişilik takımların elle oynadıkları oyundur. Çemberin yüksekliği, basketbola, uzun boyluların oyunu haline getirir. Ama yetenekli ve süratli kısa oyuncularında etkili olabilir (19).

Basketbolda takımların amacı; rakibin sepetine sayı yapmak olup, takımın topa sahip olmasına veya sayı yapmasına engel olmaktır. Kurallarda yer alan kısıtlamalar çevresinde top, herhangi bir yöne atılabilir, dokunabilir, sürülebilir veya pas olarak verilebilir (20).

2.1. Dünyada Basketbol

Basketbol aslen Kanadalı olan ve otuz yılını Amerika'da spor öğretmenliği yaparak geçiren, Dr. James Naismith tarafından bulundu. Amerika'nın Springfield-Massochustedts kentinde, atlet ve beyzbolculara kış idmanı olarak oynattığı oyun İdi, daha sonra dünyanın en popüler spor dallarından biri oldu. Dr. James Naismith Springfield Yaung Mans Christian Accord (Genç Erkekler Hıristiyan Birliği) (TMCA) spor salonunda öğrencilere ilk basketbol maçını 20 Ocak 1892 yılında oynattı. 13 maddeden İbaret yönetmeliklere göre bu oyun, yedişer kişilik takımlar halinde oynandı. Yönetmelik en az beşer, en çok dokuzar kişilik takımlara izin vermekteydi. Yine yönetmeliğe göre, oyun sırasında yapılan sayılar üç, faul atışlarından sonra yapılan sayılar ise iki sayılıyordu. Oyunun amacı İse; topu karşılıklı duvarlara asılı tahtadan yapılan kâğıt sepetlere sokmak olduğundan Dr. Naismith bu oyuna sepet topu anlamına gelen "basketboll" adını vermiştir ve o günden beri dünyanın dört bir tarafında bu adla anılmaktadır (19).

Basketbol bir yıl sonra (1893), Avrupa kıtasında görülmüştür. Paris'teki Trevisse Caddesi üzerindeki spor salonu ilk kez basketbol oyununa ev sahipliği yapmıştır. Ancak bu oyun bir ilkten öteye gidememiş ve bir daha denenmemiştir. Fakat Avrupa'da ilk maç olması sebebiyle büyük önem taşımaktadır. Birleşik Amerika'da ilk resmi basketbol şampiyonası 1897 yılında başladı. Basketbol da uluslar arası ilişkileri düzenleyecek, teknik konularda söz sahibi olabilecek bir örgüt olmalıydı, 1 8 Haziran 1932 günü İsviçre,

Yunanistan, Romanya, Çekoslovakya ve Letonya basketbol federasyonu temsilcileri Uluslar Arası Amatör Basketbol Federasyonu'nu, kısa adıyla FİBA (Federatio Internationale de Basketboll Ametheur)'yı kurdular. Örgütün başkanlığına da İsviçreli basketbol adamı M. Letoa Boufförd'u seçtiler.

(Uluslar Arası Olimpiyat Komitesi) 1934 yılında yaptığı toplantıda basketbolun olimpiyat oyunları resmi programı içine alınmasına karar verdi (20).

2.2. Türkiye'de Basketbol

Amerika'daki oyunun üzerinden 12 yıl geçtikten sonra basketbolun Türkiye'ye geldiği görüldü. Türkiye'de ilk basketbol maçı, 1904 yılında İstanbul'da Robert College Amerikan okulunun spor salonunda oynanmıştır, O yıl, Amerika'dan bu okula gelen genç bir öğretmen öğrencilere bu oyunun gösterilmesini sağlamıştır. Ancak, bu bir deneme olmaktan öteye gidememiş, Amerikalı öğretmenin kısa bir süre sonra ülkesine dönmesiyle unutulup gitmiştir.

Yedi yıl sonra 1911 senesinde Galatasaray Lisesi Beden Eğitimi öğretmenlerinden Ahmet Robenson basketbol kurallarını dilimize çevirdi. Yönetmeliğe uygun, onar kişilik takımlar arasında maç yapılmasını sağladı (19).

Galatasaray Liseli salonunda, karşılıklı iki takıma kâğıt sepetler konarak oynanan ilk müsabakada bütün sporcular sakatlandı, Ahmet Robenson'un basketbol konusundaki çalışmaları, teknik bilgi eksikliğinden dolayı olumlu sonuç vermedi. 1913 yılında Fenerbahçe Spor Kulübünde basketbol çalışmaları başladı. Oyunlar, Kurbağalı Dere'de bulunan tenis kortundaki açık sahada sadece yaz sonunda yapıldı. Daha sonra rakip bulunamadığı için bu çalışmalarda durdu. 18 Kasım 1920'de, Cağaloğlu'ndaki Yükselen Öğretmen Okulunun bahçesinde, Selim Sırrı Tarcan tarafından bir spor şöleni düzenlendi. Şölene o sırada YMCA örgütünün bir spor temsilcisi olan Dr. Diver de katıldı. Basketbolun doğduğu yer olan Springfieldden mezun Dr. Diverin basketbolu öğretme teklifini Selim Sırrı Tarcan olumlu karşıladı. Diverin verdiği derslerden sonra, 4 Nisan 1923 günü Yüksek Öğretmen Okulu'nun bahçesinde, okul takımı ile YMCA'nın Amerikalılardan kurulu takımı karşılaştı, 18–24 Amerikalılar lehine sonuçlandı (20).

Naili Moran ve bir avuç idealist arkadaş 1934 yılında Türk basketbolunu kalkındırma yolunda büyük bir hamleye giriştiklerinde her şeyden önce bir federasyon kurulması gerektiğine inanmışlar ve bu yolda girişimde bulunmuşlardır. Onların bu gayretli çalışmaları, günün spor örgütü olan Türk Spor Kurulu tarafından da olumlu karşılanmış ve basketboldan başka voleybol, el topu, tenis ve masa tenisi dalında spor federasyonları kurulmuştur (21).

Türk basketbolunun ilk resmi teşkilatının başına o tarihlerde Ziraat Fakültesi Öğretim üyelerinden olan Prof. Süreyya Gence getirilmiştir. Spor oyunları federasyonu çok uzun yıllar sürüp gitmiştir. Bu sürede çeşitli başkanlar da olmuştur. Türk basketbolu ancak 11 Mart 1959 günü, Türkiye Basketbol Federasyonunun kurulması ile bağımsız bir federasyona sahip olabilmiş ve bundan sonra da ciddi ve olumlu faaliyete geçebilme olanağı bulmuştur. 1963 yılında ümit milli takımı teşkil edilerek dış temas yapılmıştır (21).

İstanbul, Ankara ve İzmir'den sonra Anadolu'ya yayılan basketbolu desteklemek amacıyla, 1968'den itibaren Türkiye Basketbol Federasyonu Anadolu Kupası adı altında maçlar düzenlemiştir. 1946 yılından beri yapılan Türkiye şampiyonalarının yerini 1966–1967 sezonunda, deplasmanlı Türkiye basketbol 1. ligi, 1969–1970 sezonunda da deplasmanlı Türkiye basketbol 2. ligi almıştır. Halen yurdumuzda deplasmanlı liglerden başka, kulüplerin (erkekler-kızlar, büyükler, gençler, yıldızlar), orta dereceli okulların (minik kız-erkek, yıldız kız-erkek, genç kız-erkek) ve üniversite-yüksekokulların (kız-erkek) Türkiye birinciliği yapılmaktadır (21).

VOLEYBOL

2. Voleybolun Tanımı

Voleybol altı kişiden kurulu iki takım arasında oynanır. Amaç; sahayı ikiye bölen filenin üzerinden topu karşı tarafın sahasına düşürerek puan kazanmaktır. Oyuncular sahada üç kişi fileye yakın, üç kişi de savunma pozisyonunda geride oynarlar. Bir takım topa arka arkaya en fazla üç defa vurabilir. Topa vücudun herhangi bir yeri ile vurmamak serbesttir. Oyuncular saat yönünde olmak üzere sürekli yer değiştirerek oynarlar. Topu karşı tarafın sahasına düşüren takım puan kazanır. Maç beş setten oluşur.

2.1. Dünyada Voleybol

Voleybol ilk olarak 1895 yılında beden eğitimi öğretmeni olan William C. MORGAN tarafından Kuzey Amerika'nın Holyoke kentinde bulunmuştur (22).

W.C. MORGAN bu sporu Y.M.C.A.'daki (Hıristiyan Gençler Birliği) iş adamlarına fazla yorucu olmayan ve sakatlanmalara yol açmayan, eğlendirici amaçlı ve yarışma karakteri olan bu oyunu yarattı (23).

Morgan tenis oynanan alanda fileyi yerden 1.80 –1.90 cm yukarıya kaldırmış ve ikiye bölünen alana işadamlarını karşı karşıya geçirerek, basketbol topunun iç lastiğinden oluşturduğu top ile iş adamlarından bu topu ellerini kullanarak karşı alana atıp yere deydirmelerini istemiştir (24).

Kısa sürede benimsenen ve sevilen bu oyuna Mintonette ismi verilmiştir. Oyunu çok beğenen Amerikalı Profesör Alfred Halsted 1896'da bu oyunun adını "Tenisteki vole vuruşundan esinlenerek "Volley ball" olarak değiştirilmesini önermiş ve önerisi hemen benimsenmiştir (25).

Oyunu çok seven ve oynayan Dr. Frank Wood ile itfaiye şefi olan John Lyneh Morgan bir araya gelerek, bu oyuna kurallar koyarak oynanmasını kararlaştırdılar ve ilk oyun kurallarını belirlediler. 1897 yılında bu kurallar ile ilk kez Sprigfield Kolejinde beşer kişilik takımlarla ilk maç oynandı ve bu kurallar J.Y. Cameron tarafından kaleme alındı (25).

Bu tarihten itibaren gelişimini Y.M.C. A organizasyonlarında, okullarda ve askeri birliklerde sürdüren voleybolun ilk kural kitabı 1916 yılında yayınlandı. 1913 yılında Filipinlerde oynanan uluslar arası bir turnuvada smaç tekniğinin ilk defa uygulanması o tarihe kadar eğlence amaçlı oynanan voleybolun değişimine neden oldu (23).

Smaç tekniğinin uygulanması, blok tekniğinin önlem olarak voleybolda yer almasını, hücum ve savunma sistemleri ile birlikte ekol ve taktik anlayışlarını da beraberinde getirmiştir (23).

1917 yılında 2.13 cm olan file yüksekliği 2.43 cm' ye yükseltildi. 1918 yılında ise oyuncu sayısı 6 kişi ile sınırlandırıldı (26).

1921 yılında pozisyon dönüşü (position rotation) konuldu ve 12 oyuncu sistemi kabul edildi. İlk resmi voleybol şampiyonaları 1922 yılında Amerika ve Kanada'da yapıldı. 1928 yılında ise Amerika Birleşik Devletleri, Voleybol Birliği'nin kurulmasına öncülük etti. 1927 yılında düzenlenen Uzak Doğu Asya Oyunları' da 9 oyunculu sistem geçerli oldu (27).

1929 yılında topu kullanma sayısı 3 vuruş ile sınırlandırıldı. 1947 yılında 14 ülke temsilcisi Paris'te FIVB Dünya Organizasyonunu kurdular. Fransa'dan Mr. Paul Libaud başkanlığa seçildi. Bu federasyonun ilk aktivitesi uluslararası kuralların düzenlenmesi oldu. Alınan en önemli kararlardan birisi de voleybol sporunun olimpiyat oyunlarına alınması olmuştur. Voleybol sporunun ilk uluslararası maçı; Prag'da Çekoslovakya ile Fransa arasında 27 Ağustos 1947 yılında oynanmıştır. 1948 yılında ilk Erkekler Avrupa Şampiyonası Roma'da yapıldı (6 takım). Şampiyon Çekoslovakya oldu. Yine bu yıl 3 m çizgisi voleybol alanına dâhil edildi (28).

1949'da ilk Dünya Şampiyonası Çekoslovakya'nın Prag kentinde yapıldı. Birinci Çekoslovakya, ikinciliği Sovyetler Birliği kazandı. Sovyetler Birliği bu şampiyonada ilk kez ön alanda 3 hücumcu kullandı. Günümüzde oldukça yoğun bir şekilde kullanılan smaç servis ilk kez 1950 yılında, Santa Monika'da Tom Vogelsang isimli oyuncu tarafından kullanılmıştır. 1951 yılında getirilen kural ile arka alan oyuncusunun, hücum vuruşu yapmasına, hareketine arka alandan başlamak kaydıyla olanak tanındı. 1952 yılında Moskova'da yapılan Dünya Şampiyonası'nı bayanlarda ve erkeklerde Sovyetler Birliği kazandı. 1957 yılında voleybol sporunun olimpiyat oyunlarında yer almasına karar verildi. 1964 yılında Tokyo Olimpiyat Oyunlarında voleybol ilk defa olimpiyat programına dâhil edildi. Bu olimpiyat oyunlarında alınan bir kararla bloktaki ellerin karşı alana geçmesine izin verildi (aktif blok). Bu karar voleybolda hücum ve savunma dengelerini bozdu ve aktif blok ile artan savunma gücüne karşı ekol diyebileceğimiz farklı hücum anlayışları başladı (23).

Aktif bloğun hücumu karşı etkisini ortadan kaldırmak için hücum sistemlerini gözden geçiren ülkeler farklı hücum anlayışı ile oynamaya başladılar. Avrupa ve Balkan ülkeleri yüksek toplarla ve güçlü oyuncularla hücum etmeyi ve aktif bloğun etkisini en aza indirmeyi hedeflediler (Avrupa Ekolü) (23).

Asya ve uzak doğu ülkeleri ise aktif bloğun etkisinden kurtulmak için hücumda hareketli ve varyasyona dayalı bir oyun sistemi benimsediler. (Asya Ekolü) (22)

1968 yılında ikinci olimpiyat oyunları Meksika'da yapıldı. Her iki dalda da Sovyetler Birliği kupayı aldı. 1969 yılında FIVB Coach/Antrenör Komisyonu kuruldu. 7'inci Dünya Şampiyonası 1970 yılında Bulgaristan'da yapıldı. Erkeklerde Demokratik Almanya, bayanlarda da Sovyetler Birliği şampiyon oldular. Sofya'da yapılan kongrede voleybolun 110 ulusal federasyona bağlı ve 90 milyondan fazla sporcusu ile Dünyanın en yaygın spor dallarından biri olduğu gerçeği ortaya çıktı. Yine aynı yıl voleybola bazı yeni kurallar yanında antenin kullanımına esas getirildi (29).

1974 yılında Meksika'da 8. Dünya Şampiyonası yapıldı. Erkeklerde Polonya, Bayanlarda Japonya Şampiyon oldu. Bu yıl içinde duraklamaların sayısını azaltmak için üç top sistemi getirildi. 1976 yılın da Montreal'de yapılan Olimpiyatlarda erkeklerde Polonya takımı, bayanlarda Japon takımı şampiyon oldular. Bu yılda voleybolda kural değişikliği olarak; blok hareketindeki topa temas, dokunuş sayısından çıkarıldı ve bloktan sonraki temas sayısı 3 olarak benimsendi (30).

1990 yılında yapılan kural değişikliklerinde ise maçlarda sürekliliği sağlamak üzere, küçük fauller (kazayla fileye dokunma v.b) ortadan kaldırıldı. 1994 Dünya Şampiyonaları, erkeklerde Yunanistan'da yapıldı ve İtalya Ulusal Takımı şampiyon oldu. Bayanlarda ise Brezilya'da yapıldı. Küba Ulusal Takımı şampiyon oldu. 1994 yılının eylül ayında toplanan FIVB Kongresi, voleybol oyun kurallarında birçok değişikliği kabul ederek uygulamaya koymuştur. Bu değişikliklerin en önemlisi, topla oynamanın esaslarına dair olanlardır (31).

İlk oynanmaya başlandığından günümüze kadar voleybolda sürekli gelişmeler olmuştur. Belli organizasyonlarda Avrupa ekolü ile Asya ekolü birbirinden etkilenecek tek bir ekol haline gelmiştir. Bu ekol ise, her yerde oynanan ve herkes tarafından benimsenen çağdaş voleybol olarak isimlendirilmektedir (23).

2.2. Türkiye'de Voleybol

Voleybol Türkiye'ye Birinci Dünya Savaşını izleyen Mütareke günlerinde geldi. 1919 yılında İstanbul'a YMCA'nın müdürlüğünü yapmak üzere gelen Dr. Dealer adlı bir Amerikalı bu derneğin spor salonunda voleybolu oynatmaya başlamış ve beden eğitimi öğretmenlerinin ilgisini bu spor üzerine çekmeyi başarmıştır (24).

Bu yıllarda İstanbul Cağaloğlu semtindeki Erkek Muallim Mektebi'nde (Erkek Öğretmen Okulu) beden eğitimi öğretmenliği yapan Selim Sırrı TARCAN, Y.M.C.A organizasyonlarında görüp oynadığı bu sporla yakından ilgilenecek, bedensel yetenekleri geliştiren ve temassız bir spor oyunu olarak benimseyip öğrencilerine öğretmiş ve bu okuldan mezun olan öğrenciler bu yeni sporu diğer okullara yayarak buralarda turnuvalar düzenleme yoluna gitmişlerdir.1920–1924 yılları arasında Erkek Muallim Mektebi'nden

mezun olan beden eğitimi öğretmenleri bu sporu kısa sürede okullarımızda oynatmaya başladılar. Kabataş Erkek, Vefa, Pertevniyal, Galatasaray ve Haydarpaşa liselerinde yoğunlaşan çalışmalar, okullar arasındaki turnuvalarla gelişti. Üniversite çağına gelen voleybol oynayan sporcuların üniversitelerde bu sporu yapmaları, üniversite gençleri arasında da voleybolun yayılmasına neden oldu. Ayrıca üniversitelerde de kulüp branşı olarak gelişimini sürdürdü (23).

1934'lerden sonra; okullar arası müsabakaların yanında, İstanbul'un yeni gelişmekte olan kulüplerinin katıldığı “Halkevleri Şampiyonaları” da Türk Voleybolunun gelişimini hızlandırmış ve modern voleybola geçişte büyük etken olmuştur (29).

Türkiye'ye girişi çok önce olmasına rağmen, dış temas yapamayan Türk Voleybolu ilkel bir görünüm sergilemekte, sporcular da dış temas özlemi duymaktaydı. 1946 yılında ülkemize gelen Yunanistan Basketbol Takımı'nın içinde yer alan voleybol oyuncularını ile ilk dış temas gerçekleşti. Dostluk maçı havasında geçen bu karşılaşmayı, Türk Takımı oyuncularını 2-0 kazandı. Lig düzeyinde sporcu sayısı yükselmesine paralel olarak 1948 yılında ilk Türkiye Voleybol Şampiyonasını Vefa takımı kazanmıştır (32).

1949 yılında Türkiye F.I.V.B.'e üye oldu. 1952 yılında üniversiteli sporculardan kurulu bir takım ile Kahire'ye giden bir Türk Takımı, orada tam bir hayal kırıklığı yaşamıştır. Bizde uygulanan oyun kurallarının değişmiş olması ve teknik yetersizlik, dış temas konusundaki yetersizliği su yüzüne çıkarmıştır. Türkiye'de voleybol adeta 10 yıl geriden seyrediyordu. Bu aksaklıklar üzerine “Türkiye Spor Oyunları Federasyonu” nun girişimiyle ilk ulusal maçımızı; 30 Mayıs 1953 tarihinde, İstanbul Sergi sarayı' da Yugoslavya ile oynadık. 3 -0 kaybettiğimiz maçın rövanşını da 17 dakika gibi bir sürede yine aynı skorla kaybettik. Büyük bayanlar Milli Takımımız ise ilk maçını” Uluslararası İstanbul Voleybol Turnuvası” nedeniyle 1957 yılında Romanya ile oynamıştır. 1958 yılında Voleybol- Eltopu Federasyonu'nun kurulmasıyla voleybol bağımsız bir spor oldu (33).

Voleybol Federasyonu'nun ilk başkanı Vahit ÇOLAKOĞLU' dur. Bu dönemlerde voleybolu geliştirmek amacıyla; ülkeye getirilen, Romenlerin ünlü antrenörü Nicolae Sotir açtığı antrenör ve hakem kurslarıyla, ülkeye modern voleybolu getiren kişi olmuştur (34).

GÜREŞ

2. Güreşin Tanımı

“Güreş iki insan ya da iki sporcunun belli kurallar dâhilinde başlama yeri olarak çizilmiş minder üzerinde; herhangi bir araç kullanmadan Uluslararası Amatör Güreş federasyonu (FILA) kurallarına uygun bir şekilde teknik, taktik, beceri, kuvvet ve zekâlarını kullanarak birbirlerine karşı üstünlük sağlama mücadelesidir” (35).

“Güreş, kas gücünün kullanıldığı, teknik ve taktik becerilerin sergilendiği, rakiplerini etkisiz hale getirmeleri ya da üstünlük sağladığı bir sportif etkinliktir” (36).

“İki sporcunun birbirlerine karşı hiçbir malzeme ve araç kullanmadan belli kurallar dâhilinde, belli bir sürede ve belli bir alan üzerinde, tüm fizyolojik (kas gücü ve kuvvet) ve psikolojik güçlerini (taktik ve başarıma inancı) kullanarak birbirlerinin sırtını yere getirme veya birbirlerine üstünlük kurmak amacıyla yapmış oldukları karşılıklı bir mücadeledir” (36).

“İnsanoğlu ilk yaradılışından itibaren yiyecek, içecek ve barınma ihtiyacını karşılamak, tehlikeli hayvanlardan ve doğa şartlarından korunmak zorunda kalmıştır. Bu yüzden hayatta kalmak için mücadele etmiş, neslinin devam etmesi için çeşitli bedeni faaliyetlerde bulunmuştur. Bu süreçte aklını kullanmış zekâsını ve mücadele ruhunu geliştirmiştir. Zamanla insanların yerleşik düzene geçtikten sonra boş kalan zamanlarını güreşe ayırarak daha bilinçli bir şekilde yapmaya başlamışlardır. Dolayısıyla insan, hayatını sürdürebilmek için her türlü canlıya karşı mücadele vermek zorunda kalınca, kendi vücut ağırlığı ile kas gücünden faydalanma biçimini yani güreşi bulmuştur” (36).

“1912 yılında Uluslararası Amatör Güreş Federasyonu (FILA) kurulmuş ve 1896’dan sonra ise güreş, Olimpiyat Oyunları’nın vazgeçilmez bir dalı olmuştur. Olimpiyatlarda, Dünya ve Avrupa Şampiyonalarında çeşitli ülkelerden, birçok genç güreşçi isimlerini altın harflerle spor tarihine yazdırabilmek ve Şampiyon olabilmek için yarışmışlardır” (37).

“Günümüzde tüm dünya devletleri güreş sporunu, özellikle FILA’nın kurulmasıyla birlikte düzenlenen Avrupa, Dünya ve Olimpiyat Şampiyonalarıyla ülke ekonomisine katkı sağladığı ve ülkelerin tanıtımında büyük rol üstlendiği için sahip çıkmaktadırlar. Bununla birlikte güreş, kültürler arasında bir etkileşim olmuş, dünya barışına büyük katkılar sunmuştur. Güreş de, futbol ve diğer spor dalları gibi siyasi-politik propaganda aracı olarak da kullanılmaya başlanmıştır” (38).

2.1. Dünyada Güreş

“Güreşin dünyadaki tarihsel kökleri mitolojideki Herkül’e kadar uzanmakla birlikte Babil ve Mısır’da M.Ö. 3000 yıllarına ait sanat eserlerinde kuşak güreş resimlerine rastlanmaktadır. M.Ö. 2000 yıllarına ait olduğu sanılan duvar resimlerinde güreş figürleri dikkati çekmektedir” (39).

“Eski Yunan’da, Tanrı Olemp adına yapılan yarışmalar arasında güreşte bulunmaktaydı. M.Ö. 776’da yapılan ilk Olimpiyat’larda güreşe de yer verilmiş ve M.Ö. 704’te yapılan olimpiyat oyunlarında güreş pentatlon sınıfına dâhil edilmiştir. M.Ö. 648 yılındaki Olimpiyat Oyunlarında güreş ve boks karışımı olan pankreas güreşine yer verilmiştir” (40).

“Romalılar Yunanistan’ı işgal edince Yunanlıların güreşine ilgi duymuş, Yunanlıların güreşiyle kendi güreşleri arasında bir sentez kurarak, günümüzde hala devam eden Uluslararası müsabakalarda Greko-Romen güreş stilini oluşturmuşlardır. Bu güreş stili Roma’da çok tutulmuştur” (41).

“Grekoromen güreşin yayılması ise, Orta Asya’dan Avrupa’ya göç eden Etrükslerin İtalya yarımadasına yerleşmesi ve Orta Asya’da öğrendikleri güreşi, ilişki halinde buldukları Yunanlılara, sonraki dönemlerde ise Helen medeniyetinden Romalılara aktarılmasıyla gerçekleşmiştir. Roma İmparatorları Commodus ve Maximinus’un güreşçi olmalarına rağmen bu spor, Romalılar arasında çok yaygınlaşamamıştır. Ancak, “güreşin Avrupa’ya yayılışı Roma’dan başlar. Grekoromen stil böylece bütün dünya tarafından tanınan ve medeniyetle birlikte ilerlemiş, modern bir spor dalı haline gelmiştir” (42).

“Eski Yunanistan’da özellikle Girit ve Miken devirlerinde güreş müsabakaları yapılmıştır. Birçok spor branşları arasında güreş en temel spor olarak kabul görmekteydi. Yunanlıların ilk dönemlerinde güreş, basit ve ilkel tutuşlar şeklinde yapılıyordu fakat güreşin gelişmesine paralel olarak güreş daha modern bir tutuş tekniğiyle yapılmaya başlandı” (43).

“Günümüzde olimpik spor olarak tanıdığımız serbest güreş biçimi, hemen hemen bütün tutuş biçimleri serbest olan İngiliz Luncashire stiline gelişmiş şekline benzemektedir. ABD ve Büyük Britanya’da sevilen bu serbest güreş biçimi ilk zamanlarda profesyonel olarak kabul edilmiştir. Daha sonraları 1888’de amatör spor olduğuna karar verilmiş ve Uluslararası Amatör Spor Birliği’nce onaylanmıştır” (44).

2.2. Türkiye’de Güreş

“Türkiye, 1923 yılında FILA’ya üye oldu.1924 Paris Olimpiyat Oyunları, Türk güreşçileri için uluslararası alandaki ilk ciddi deneyim oldu. Bu olimpiyatlara katılan

takımımız Seyfi Cenap Berksoy, Fuat Akbaş, Dürrü Sade, Mazhar Çakar ve Tayyar Yalaz'dan oluşmuş ve takımımızı hazırlayan Raol Peter adındaki Macar çalıştırıcı, Türkiye'deki minder güreşinin kurucusu olmuştur. 1932 yılında güreşçilerimiz ilk kez, Balkan Şampiyonası'na katılmış 5 altın ve 2 gümüş madalya kazanarak, takım halinde de birinciliği elde etmişlerdir. Türkiye'de ilk Serbest Güreş Şampiyonası 1935'te düzenlendi. 1936 Berlin Olimpiyat Oyunları'na grekoromen stilde 61 kg güreşimiz Yaşar Erkan altın madalya kazanarak, olimpiyatlardaki ilk madalyamızın sahibi oldu” (45).

“1938 yılında Estonya'nın başkenti Tallin'de yapılan Avrupa Güreş Şampiyonası'nda ağır siklet güreşimiz Çoban Mehmet Avrupa üçüncüsü oldu. Bu Avrupa Güreş Şampiyonası'ndaki ilk derecemizdir. 1946 yılı Ekim ayında Stockholm'de yapılan Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası'nda Türk güreşçileri, 3'ü altın, 2'si gümüş ve 2'si de bronz olmak üzere yedi madalya kazanmışlardır. Bu madalyalar Türk güreşçilerine ilk Avrupa Şampiyonluğu getirdi” (46).

“1950 yılında Stockholm'de yapılan Dünya Grekoromen Güreş Şampiyonası 'na ilk kez katılan millilerimiz 1 altın, 4 gümüş, 2 bronz madalya kazanırken, 1951 yılında Helsinki'de yapılan Dünya Serbest Güreş Şampiyonası'na ilk kez katılan güreşçilerimiz, büyük bir başarı göstererek sekiz sikletin 6'sında altın, birinde bronz madalya kazanmış ve takım sıralamasında dünya birinciliğine ulaşmıştır. 1956 yılında ise ilk kez İstanbul'da İnönü Stadı'nda Dünya Kupası Güreş Müsabakaları düzenlendi” (47).

“25-Eylül–1-Ekim 2006 Tarihleri arasında Çin'in Guangzhou şehrinde düzenlenen Büyükler Dünya grekoromen güreş şampiyonasında Türk milli takımı tarihinde ilk kez 39 puanla Dünya takım Şampiyonu oldu. 1976 Doğumlu Hamza Yerlikaya 1996 Atlanta Olimpiyat oyunlarında (20 yaşında) şampiyon olarak en genç olimpiyat şampiyonumuz oldu. 1913 doğumlu Yaşar Doğu 1948 Londra Olimpiyatlarında şampiyon olarak (35 yaşında) Olimpiyat şampiyonluğuna ulaşan en ileri yaşta olimpiyat şampiyonluğu yakalayan bir şampiyonumuz oldu” (45).

“1932 yılında Los Angeles'de yapılan oyunlara Türkiye çok uzak olması sebebiyle katılmadı. Türkiye ilk madalyasınının 1936 Berlin Olimpiyatları'nda “Mersinli” lakabıyla anılan Ahmet Kireççi'nin serbest güreşte 3. olarak bronz madalyası ile aldı. İki gün sonra bu kez 61 kiloda güreşen Yaşar Erkan Türkiye'ye olimpiyatlar tarihindeki ilk altın madalyasını getirdi. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra yapılan 1948 Londra Olimpiyatları'nda da Türk sporcuları oldukça başarılı oldu. Serbest ve grekoromen güreşte 6 altın, 4 gümüş ve 1 bronz Madalya alındı” (47).

“Londra'da madalya kazanan sporculara Türkiye'de verilen ödüller, Türk spor kamuoyunda çok tartışıldı ve sonuçta bu sporcular ödüllere dolaylı profesyonel kabul

edilerek 1952'de Helsinki'de yarıştırılmadı. Türkiye, 1952'de güreşte 2 altın ve 1 bronz madalya alabildi. 1956 Melbourne Olimpiyatları'nda ise güreşte yeni bir kuşak mindere çıktı ve 3 altın, 2 gümüş ve 2 bronz madalya getirdi. 1960 Roma Olimpiyatları Türkiye'nin en başarılı olduğu Olimpiyatlardan biri oldu. Tamamı güreşte olmak üzere 7 altın ve 2 gümüş madalya elde edilen bu oyunlarda, Türkiye madalya klasmanında 6. sırayı aldı” (48).

Bundan sonra güreşin sürüklediği Türk Sporunda büyük bir duraklama dönemi başladı. 1964 Tokyo Olimpiyatları'nda 2 altın, 3 gümüş ve 1 bronz madalya kazanan Türkiye, 1968'de Mexico City'de ise yalnızca serbest güreşte 2 altın madalya kazanabildi.

“Türk sporcuları, 1996 Atlanta Olimpiyatlarında son 36 yılın en başarılı greşini yaparak, olimpiyat oyunlarında 2 altın, 1 gümüş ve 1 bronz madalya kazanmışlardır. Atlanta 1996`da serbest güreş 130 kiloda altın madalya kazanan Mahmut Demir, 28 yıl aradan sonra bu kategoride Şeref kürsüsüne çıkan ilk Türk sporcusu oldu” (49).

ATLETİZM

2. Atletizmin Tanımı

Literatürde “atletizm” olarak kullanılan koşma, atma, atlama ve çoklu yarışma disiplinlerini kapsayan kelimenin Fransızca “L’ ATLETİSME” den geldiği yine literatürde “Atlet” diye adlandırdığımız sporcu ise eski Yunanca da “athletes” diye yazılan bu kelime, tam anlamı ile “bir ödül karşılığı yarışan kişi” olarak bilinmekteydi. Koşma, yürüme, atlama ve savurma gibi insanın en temel doğal hareketlerinden kaynaklanan atletizm, antik vücut kültürünün ve olimpiyatların en önemli bölümünü oluşturmuştur. Modern olimpiyatların çekirdeği durumunda olan atletizm, temel sporların en önünde gelmektedir. Atletizmin etkinlikleri dolaşım ve solunum sistemi gibi fizyolojik özelliklerin olumlu etkileri ile genel verim yeteneğini artırır temel fiziksel özelliklerden olan kuvvet, sürat, dayanıklılık, hareketlilik ve beceri gibi motorik özellikleri geliştirmede önemli yer tutar. Farklı özelliklere yönelik disiplin zenginliği, olimpiyatlarda atletizmi ön plana çıkarmaktadır (50).

“Atletizm sporu için; (sporların anasıdır) derler. Atletizm kül olarak emekleme devresini atlatmış bir çocuğun hareketleridir. Çocuk, bu devrede; yürür, koşar, zıplayıp atlar ve eline geçenleri fırlatır. İşte; bu hareketler yürüyüş, koşu, atma ve atlama olmak üzere; atletizm sporunun bünyesinde toplanmıştır” (51).

Atletizm insanoğlunun yaptığı en eski spor dallarından biridir. Fiziksel güç, dayanıklılık, çeviklik, hız gibi nitelikler gerektiren, koşu, yürüyüş, atma ve atlamalardan oluşan çalışmalar, etkiler, oyun ve yarışmaları ifade eder (52).

Atletizm eski yunan medeniyetinde periyodik zamanlarda yapılan Olimpiyatlar ile doğdu ve gelişti. Tarihi kalıntılardan anlaşıldığı gibi zamanın olimpiyat oyunlarında şimdi bile geçerli olan bazı atma branşları halen kullanılmaktadır (53).

Atletizm; insanların yeteneklerini azami bir dereceye çıkartan bir takım doğal hareketlere verilmiş bir isimdir. Doğal dediğimiz bu hareketler tabiatta koşular, atmalar ve atlamalar şeklinde görülür. Atletizmin temelinde ve felsefesinde;

1-Zaman

2-Mesafe

3-Yükseklik

yatar. Koşular zamana, atmalar mesafeye, atlamalar ise yüksekliğe karşı yapılan mücadeleleri ifade eder (54).

100 metreden 42.195 metre maraton koşusuna kadar diğer her çeşit koşular daima ileriye doğru yapılan hareketlerdir. Atlet koştukça ilerler. Bu ilerleyiş kronometre dediğimiz zaman ölçücüsü ile tayin edilir (55).

Atmalara gelince; gülle ve ciritin düz olarak ileri atılmasına karşılık, disk ve çekiç atışlarında atlet bütün atışlarını bir dönüşü takiben tamamlar. Atmalardaki mesafeler metre ile ölçülür. Atlet metre ile mücadele eder (55).

Atlamalara gelince; bunları da iki şekilde görürüz. Birincisini oluşturan yüksek ve sıırıkla yüksek atlamada atlet mücadelesini belirli bir yüksekliğe göre yapar. Tek adım ve üç adım atlamalarda ise atlet yükselerek ileriye düşer. Mücadele yine metreye karşı yapılır (55).

Günümüzde spor, milyonları peşinden sürükleyen, ülkelerin tanıtımında önemli rol oynayan bir reklam aracı haline gelmiştir. Bütün dünyada büyük ilgi gören atletizm ise sporun temeli olarak kabul edilmektedir (56).

Spor, bugünkü görünüşü ile modern endüstriyel olgunun bir parçasıdır. Aslında yürüme, koşma, atlama, atmalar eskiden beri insanoğlunun uyguladığı hareketlerdir. Şimdi ise, daha başka bir anlam taşıyor. Bugün bunların temelinde “sürat” niteliğinin de önemli olduğu kanısı yaygınlık kazanmıştır (56).

Atletizm, insan organizmasını en iyi şekilde geliştiren, bütün yaş gruplarında ve bütün kilolarda vücut eğitimi için amaca en uygun spor dalıdır. Beden eğitiminin (Atletizm) genel eğitimin ayrılmaz bir parçası olduğu bilinmektedir (56).

Atletizm dalları ve yarışmalarının zihinsel gelişime de yardımcı olduğunu yapılan araştırmalar ortaya koymuştur. Gerek antrenmanlardaki alıştırmaların uygulanması ve gerekse yarışmalardaki teknik, taktik, sağlıklı olma ve antrenman metotları sportif becerileri ortaya çıkarır, ayrıca irade ve karakter eğitiminin en önemli vasıtalarıdır. Bunlardan başka azim, cesaret, sebat etme, planlı olma, disiplin, doğruluk, yardım etme gibi özellikler, sportif uğraşlar içinde kazanılır. İşte bu çok yönlü özelliklerden dolayı atletizm, spor dalları içinde toplum eğitiminde temel spor dalı olarak kabul edilmektedir (57).

Sporun toplum hayatını etkilemesi, bu bilimin çok yönlü ele alınarak incelenmesine neden olmuştur. Sportif başarılar uluslar arası arenada ülkelerin saygınlığını artırırken toplumun moral yapısına olumlu etki eder. Bu da spor konusunda ülkeleri bilimsel araştırmalar yapmaya yöneltmiştir. Bilimsel yöntemlerinin uygulanmasının önünde bulunan en önemli engeller, yönetim anlayışının yanında maddi yetersizlikler, eğiticiler (antrenör, beden eğitimi öğretmeni, teknik direktör v.b.) in yetersizliğinin önemli rolü vardır (56).

Atletizm temel hareket formlarında yürüme, koşma, atlama, atma dallarından oluşan karmaşık bir spor dalıdır. Atletizmin içinde 23 tane branş olması diğer spor dallarından ayrılmasına sebep olmaktadır. Atletizm sporunun bir özelliği de ölçülebilir olmasıdır. Birçok spor dalı görseldir (jimnastik, basketbol, futbol v.s.). Ölçülebilir olması atletizmin önemini biraz daha artırmakta, spor alanında yapılan çalışmaların ve testlerin çoğunun atletizm ile ilgili olmasını sağlamaktadır (56).

Spor dalları içinde ana spor dalı olarak kabul edilen, insan organizmasını en iyi şekilde geliştiren, vücut eğitiminde amaca uygun seçilen ve bütün yaş devrelerinde uygulanabilen atletizm ve atletizmde uygulanan antrenman metotları vücut fonksiyonlarının optimal düzeye gelmesini sağlamaktadır (57).

Çeviklik atiklik, kuvvet gibi beden kabiliyetlerini geliştirilmeye yarayan koşu, atlama ve atma gibi tek başına yapılan ve insanların birbirleriyle yapılan ölçüşmesini; elde ettiği ilerleme zamanı, uzaklık, yükseklik ve ağırlık ölçüm birimleri ile değerlendirilmesine imkan tanıyan bir spor uğraşdır (58).

Atletizm temel hareket formlarından yürüme, koşu, atlama ve atma dallarından oluşan karmaşık bir spor dalıdır. Bu karmaşık hareketler dolaşım ve sinir sisteminin alışverişli gelişmesi ile motorik özelliklerinden kuvvet, sürat, dayanıklılık, hareketlilik, beceri ve gücün gelişmesine ve mükemmel hale gelmesine yardımcı olmaktadır. Atletizme uygulanan bu hareket şekillerinin doğru öğrenilmesi temel formların tespitine ve hareket becerilerinin dışarıya çıkmasına da yardımcı olmaktadır. Böylece organizmanın koordinasyon gücü pratik hayattaki hareketlerin daha ekonomik ve amaca uygun yapılmasını sağlamaktadır (56).

Rekorların ilerleme ritmi özellikle insan yeteneğinin sınırlarını belirleyen atletizmde bütün bilim adamları için zahmetli ve meydan okuyan araştırma ortamlarını oluşturmaktır. Bundan dolayı rekorlarda devamlı gelişmektedir. Birçok insan bu alanda sınır olmadığı izlenimine sahiptir. Hiç şüphe yok ki elde edilen verilerin değerlendirilip yorumlanması sonucunda rekorların gelişimine; spor bilimlerinin, yükseltinin, rüzgarın, mevsimlerin, ekolojik coğrafik özelliklerin, zeminin, kullanılan araç ve gereçlerin, biyolojik ritmin, yarış temposunu düzenleyenlerin, spora katılan insan sayısının, yetenek seçiminin antrenman metotlarının antrenörlerin niteliklerinin ve beslenmenin olduğu tespit edilmiştir (50).

2.1. Dünyada Atletizm

Atletizm özellikle 19. yy da beğeni ile karşılanan profesyonel koşullar dışında İngiliz kolejlerinde amatörler arasında gelişti. Oxford ve Cambridge Üniversiteleri

amatör atletizmin ilerlemesinde önemli rol oynadılar (1928 Paris Olimpiyatlarında yarışan İngiliz atletizm takımı oyuncularının çoğu bu iki üniversite öğrencilerinden oluşmuştu). 1861'de ilk atletizm kulübü kuruldu, 1866'da ilk atletizm yarışmaları düzenlendi. 1877'de İngiltere ve İrlanda ilk uluslar arası karşılaşmayı yaptılar. Aynı zamanda ABD, Kanada, Fransa ve diğer ülkelerde atletizm sporu sevildi yayıldı (53).

M.Ö. 776 - M.S. 393 eski olimpiyatlara çok sayıda insanın katılmasını sağlamak için eski Yunan'da; oyunlardan üç ay önce başlayıp beş gün sonra biten silah bırakılması yapılırdı. Ekecheiria (Olimpiyat Barışı) kelimesi de bunu ifade etmektedir (51).

“Olimpiyat ilkelerini yayarak uluslararası anlayış ve barışı gerçekleştirmek” düşüncesinin, Birleşmiş Milletlerin genel amaçları içerisinde yer alması da bunu gösterir (51).

İlk atletizm oyunları M.Ö. 1453 yılında Yunanistan'da yapılmıştır. Bunlar olimpiyat oyunlarının öncüleri olmuştur. Yapılan kazılarda Çin, Hindistan, Mısır, Girit ve Mezopotamya'da atletizm ile ilgili çalışmaların yapıldığı kazılardan öğrenilmektedir (59).

Spor tarihleri Eski Olimpiyatları milattan 776 yıl önce Isparta Kralı Likorgos'un isteği üzerine Yunanistan'ın Olimpe şehrinde Tanrıların babası Zeus şerefine Kral İfitos (İphitos) tarafından tertiplendiğini yazar. Tarih bunu böyle kabul etmiştir. Ancak tarihin kabul ettiği bir başka gerçek daha var ki bunun üzerinde de önemle durmak gerekir (55).

Bu gerçek olimpiyat oyunlarının ilk kez Anadolu yarımadasının batı sahillerinde yapıldığıdır. Bugün elde mevcut bir takım belgelerden eski olimpiyat oyunlarının Anadolu'da doğduğu ve yüzyıllar sonucu Peleponnez'e aktarıldığı anlaşılmaktadır. Yunan topraklarında mevcut bir Olimpiya'ya karşılık Anadolu toprakları üzerinde yirmiye yakın olimpiya dağıının bulunması da bu ihtimali güçlendiren bir durumdur (55).

Eski Yunanda atletizm önceleri tanrıları memnun etmek için, sıhatli vücut geliştirmek ve savaşa hazırlanmak için yapılırken, sonraları ömür boyu maaş kazanmak ve meslek elde edebilmek için yapılmıştır. Yapılan idmanlarda gösterişli adaleler geliştirme yerine, şöhret için çalışan atletler bu alanlarda çalışmaya başlamışlardır. İlk devirlerde şampiyon olanlara defne ve zeytin dalından taç giydirilmesi büyük bir şeref sayılırken, sonraları hayat garantisi olan ömür boyu maaş bağlanmasının bu sporun yapılış amacını olumsuz yönde etkilediği ileri sürülmektedir (60).

Olimpiyat oyunları İsa'dan 776 yıl önce başlayıp Miladın 392. yılına kadar 1168 yıl devam ederek 292 defa tekrarlanmıştır. Dört yılda bir olmak üzere Olimpiyat oyunları herhangi bir savaşa rastlarsa dahi olimpiyat tarihi gelince bir ay barış ilan ederek

olimpiyatların zamanında yapılması usul haline getirilmiştir. Savaşların bile olimpiyat oyunlarını engelleyememesi çok büyük mana ifade etmekte idi (59).

Oyunlar sırasında insanların birbirleriyle savaşmaları ve kavga etmeleri yasaktı. Olimpiyatlara sabıkalı insanlar giremezdi. İlk antik olimpiyatta sadece bir stat boyu koşu yapılmış, daha sonraları ise diğer branşlar ilave edilmiştir (61).

Her dört yıl arayla Haziran ayı sonuna doğru Antik Olimpiyatlar M.S. 392 yılında Bizans İmparatoru I. Theodes Hıristiyanlığın koyu taassubu yüzünden yasaklanmıştır. I. Theodes olimpiyatların yapıldığı tapınakları yıktırmıştır. 532 ve 551 yıllarında büyük bir deprem ve sel felaketi sonucu bu harabelerden arda kalanlarda yok olmuştur (55).

Antik olimpiyatların kapatılmasından sonra XII. Yüzyıla kadar atletizm ile ilgili faaliyetlere rastlanmamıştır. Londra'da yapılan Pedestrianis koşuları ile atletizm faaliyetleri tarihi sahnesinde görülmüştür. Atletizmin yeniden doğuşuna "Modern Atletizm" adı verilmektedir (54).

1168 yıl süren eski olimpiyat oyunlarından 1500 yıl sonra 1892'de Baron Pierre de Coubertin isimli bir Fransız bu oyunların yeniden yapılması fikrini ortaya atmıştır. Baron Pierre de Coubertin, olimpiyat oyunlarını yeniden başlatmayı düşündüğü zaman bunu Atina'nın imtiyazından çıkarmak, bütün dünyanın malı yapmak istemiş, yalnız ilk modern olimpiyat oyunlarının Atina'da yapılmasını uygun bulmuştur (55).

Baron Pierre de Coubertin'in öncüsü ve kurucusu olduğu uluslararası olimpiyat komitesi, 23 Haziran 1894 günü ilk modern olimpiyat oyunlarının Atina'da organize edilmesini kararlaştırdı. Bu oyunlarının eskisinden farkı, bayanlarında yarışmalara katılması, birçok yeni spor branşının programda yer alması ve her ulusun sporcularına açık bulunmasıydı (55).

Atletizmin bu yıllardan sonra hızla dünyada geliştiği söylenebilir. 1868'de Newyork'ta atletizm kulübü kurulmuş ve 1895'te bu kulübün organizasyonu ile Amerikalı ve İngiliz Atletler yarışmışlardır. 1896 Olimpiyatlarında atletizm müsabakaları çok önemli yer tutmuştur. 1972 Stockholm olimpiyat oyunları sonrasında 16 ülkenin katılımı ile 1973 yılında Berlin'de Amatör Atletizm Birliği kurulmuştur (62).

Eski çağlardaki Antik Olimpiyatlar vücut kültürünün gelişmesinde en üst noktayı oluşturmuştur. Modern vücut kültürü anlayışı ile beraber; bugün olimpiyatlarda 37 atletizm dalı olimpiyat yarışma programına dâhil edilmiştir (23 Erkek- 14 Bayan yarışma dalı). Böylece atletizm Olimpiyat Oyunlarında en yaygın spor dalı olmakta ve oyunların ağırlık noktasını oluşturmaya devam etmektedir (59).

Günümüz ülkelerinin büyük bir çoğunluğunda uygulanan atletizm kuralları Uluslararası bir kuruluş olan Uluslararası Amatör Atletizm Federasyonu tarafından belirlenmiştir. Bu kuruluşa 150 devlet üyedir (53).

İnsanoğlunun idealleri ile yaşaması gereken gerçeklik arasındaki mücadeleyi simgeleyen modern olimpiyat oyunları, ilk defa 1896 yılında Atina’da başlamıştır. Bütün dünya sporcularını dört yılda bir yapılan büyük spor şöleninde bir araya getiren olimpiyat oyunlarının amacı, gençliği karşılıklı anlayış ve dostluk ruhu çerçevesinde eğiterek, daha iyi ve barışsever bir dünya kurulmasına katkıda bulunmaktır (50).

2.2. Türkiye’de Atletizm

Antik olimpiyatların ilk olarak M.Ö. 776 yılından itibaren Yunanistan’da yapıldığı kesin olarak bilinmektedir. Ancak Yunanlıların ilk olimpiyatları düzenlemelerinde esas olacak etkilenmeyi, Orta Asya Türklerinden sağladıklarını da bazı tarihçiler ortaya koymaktadırlar. Uygarlığın beşiği olan Orta Asya’da her yıl tek tanrılı dinler için belli zamanlarda dini törenler yapıp, spor şölenleri düzenlenirdi (63).

M.Ö. 8. yy’da her biri aynı ırka mensup ayrı ayrı idari usullerle yönetilen değişik adet, örf ve gelenekleri olan 20 Yunan site devletinin birbirleriyle savaşmalarının önüne geçmek isteyen Elik Kralı 1500 yılından beri Anadolu’da yapılmakta olan dinsel kökenli spor şölenleri örnek olarak her dört yılda bir tertipleme kaydıyla, olimpiyat oyunlarının organizasyonuna öncülük etmiştir (63).

Bugünkü, Antalya-Finike arasında yeni ismi Çıralı, eski isminin Olimpos olduğu bilen bir volkanik dağ vardır. Bu dağın çevresinde Yunanlılarda olimpiyatların başladığı tarih olan M.Ö. 776’dan çok önce spor şölenleri de düzenlenirdi (64).

Türkiye’de 964 yılında hayat mecmuasında yayımlanan (İlgi çekici bir hakikat) başlıklı makalede olimpiyat oyunlarının ilk meşalesinin “Yanartaş” bölgesinden yakıldığı belirtilmektedir (65).

Eski Türklerin dinsel geleneklere uyarak düzenledikleri törenlerde yaptıkları yarışmalar arasında yaya koşuları da görülmektedir. Kırgızların çocuklarının doğumunda 265 metrelik bir mesafe üzerinde yaya koşuları düzenledikleri, ayrıca tek ve çift ayakla hız alarak ve durarak uzun atladıkları halk bayramlarında çeşitli yarışmalar yaparlardı (66).

Türkiye’de organize edilen atletizm çalışmaları 1922’de başladı. 1912–1913 yılları arasında bu çalışmalar kişisel uğraş dışına çıkmamıştır. 1938’de Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü kuruluşu ile Atletizm Federasyonu tescilli kuruluş haline gelip faaliyetlerini yurt içi ve yurt dışı olarak geliştirdi (53).

Atletizmin Türkiye’de başlangıcı 1870 yılında o zamanki adı Mekteb-i Sultani olan Galatasaray Lisesine Fransa’dan gelen beden terbiyesi öğretmeni olan Fransız Curel öncülüğünde olmuştur. Koşular, atmalar, atlamalar gibi atletizm branşlarında yarışmalar tertip etmekle atletizmi ilk defa yurdumuza sokan kişi olmuştur. Ayrıca Robert kolejinde görev yapan hocalar bu sporun Türkiye’de yayılmasını sağlamıştır (54).

Türk sporunu teşkilatlandırmak amacıyla 17 Eylül 1920 yılında İstanbul kulüpleri, uzun bir çalışma sonunda, 10 Ağustos 1922 tarihinde, Türkiye’nin ilk spor teşkilatı olan Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı’nı kurmuşlar, ilk başkan olarakta Ali Sami Yen’i seçmişlerdir. O tarihle Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı’na dahil olan federasyonların sayısı sadece üçtü. Atletizm, Futbol, Güreş 13 Haziran 1922’de İstanbul’da toplanan kulüp temsilcileri ilk atletizm federasyon başkanı olarak “Ali Seyfi”yi seçmişlerdir (62).

Türkiye’de ilk ciddi atletizm yarışmaları Atletizm federasyonunun resmen kuruluşu ile başlar (62).

Türk atletleri ilk resmi yarışmalara; Burhan Felek başkanlığında 1924 Paris Olimpiyat Oyunlarına 11 kişilik takımla katılmıştır. Bu katılım atletizm tarihinde bir dönüm noktasıdır (59).

1941 ile 1950 yılları arasındaki dönem Türk atletizminin en parlak devirlerinden birini kapsamıştır. Akdeniz oyunlarında alınan şampiyonluklar, Ruhi Sarıalp’in üç adım atlamada 1950 yılı Avrupa üçüncülüğü, 1948 yılı olimpiyat oyunları üçüncülüğü, 1968 olimpiyatlarında İsmail Akçay ile Hüseyin Aktaş’ın dördüncülüğü kayda değer başarılarımızdandır. 1975 Cezayir Akdeniz Oyunlarında Nurullah Condan’ın üçüncülüğü kazanması da Türk Milleti adına sevindirici. Ayrıca 1975 Amerika’da Dünya Dedeler yarışmasında Rıza Maksut’un 800 metrede dünya rekoru kırarak birinci olması da kayda değerdir. 1980 yılında yapılan İslam oyunlarında bütün birincilikleri Türk atletleri almıştır (62).

1980 yılından sonra atletlerimizden Mehmet Yurdadön’ün 1983–1984–1985 yıllarında krosta Balkan Şampiyonluğu, Mehmet Terzi’nin Akdeniz oyunlarında, Londra ve Boston maratonlarında ve Balkan Şampiyonluğunda birinciliklerinin yanında Zeki Öztürk’ün Akdeniz Oyunları şampiyonlukları bulunmaktadır ayrıca Haydar Doğan krosta Liseler Dünya şampiyonluğu, Üniversiteler dünya ikinciliği 10000 metre Avrupa üçüncülüğü kazanmıştır. Bu atletlerimizin yanında Ahmet Atlun, Hanifi Atmaca, Sefa Het, Necdet Ayaz ve Zekeriya Akdoğan Balkan ve Akdeniz Oyunlarında birincilikler almışlardır (62).

Türkiye uluslararası spor alanında yeterince başarılıdır denilemez. Atletizm sporundaki bayan ve erkek rekorlarımızı, dünya bayan ve erkek rekorları ile karşılaştırdığımız zaman, genel olarak sporumuzun dünyadaki gelişmelerin gerisinde olduğunu görmekteyiz (67).

Sporda kondisyon çalışmalarında güçlü ve uzman niteliği kazanma imkanını sağlayan jimnastik ve yüzme gibi atletizmde ana spor dalı olarak kabul edilmektedir (68).

Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakının kuruluşundan yani 1922'den 1930 yıllarına kadar memleketimizde değil pist, bilinen anlamı ile tek bir stat dahi mevcut değildi. O zamanın atletizm federasyonu yılda bir kere olmak üzere üç-beş bölgeyi geçmeyen vilayetler (iller) arasında Türkiye Atletizm birinciliği yarışmalarını tertiplemeyle yetinebilmekteydi. Mali imkân ve teknik yetenek ancak buna müsaitti (68).

1930–1938 yılları arasındaki devrede, memleketimizde artık bütün müesseseler teşekkül etmiş ve mekanizma işlemeye başlamıştır. Bu sebeple bir kitle sporu olan atletizm, her ne kadar bu işin menbai (kaynağı) olan okullarımızda arzu edilen şekli ile ele alınmamışsa da, meraklı öğretmen ve idarecilerin şahsi gayretleri neticesi, atletizm federasyonunun da gayreti ile disiplin içine alınmış ve yabancı ülkeler ile temaslar neticesi taklit sistemi ile yürüme devresine girebilmiştir (68).

Modern spor anlayışının gerektirdiği şekilde, faaliyet ve çalışma gösteren bütün spor dallarının plan ve programında, atletizm faaliyetlerinin bulunması gerekir. Zira fizik kondisyonunun sağlanması ve bununla ilgili çalışmaların yapılması, çocukların ve gençlerin gelecekte benimseyecekleri spor dallarına daha çabuk uyumluluk göstermeleri mümkün olacaktır (68).

Bununla beraber yapılan hareketler, her fiziki yapıda farklı zaman ve çabuklukta olduğundan, kişilerin tam bir bütünlüğe ulaşmaları sağlanamamaktadır. Sporda form adını verdiğimiz bu seviyeye ulaşmak için her spor dalının tekniğini ve stilini bölümlere ayırarak idman etmek ve öğretmek icap eder. İşte bu parçalanmış kısımların iyi bir şekilde hazırlanması, sporda kondisyon çalışmaları için çok önemlidir. Bu çalışmalar içinde ise Atletizm branşları, spor dallarının isteklerine göre ön planda yer alır (68).

Bu görüşler ışığında, Atletizm spor dalını okul ve kitle sporu biçimine dönüştürmek, en azından diğer spor dallarında başarılı sonuçlar alacak seviyede, fizik kondisyonu sağlayıcı bir araç olarak kullanmak temel olmalıdır. Ancak, Türk atletizmi yıllardır bu fonksiyonları taşıyacak hatta bu dalı seçmiş olanlara imkân sağlayacak bir yapıya kavuşamamıştır. Atletizm de sağlanan mali imkânlarla geçici bazı tedbirler alınabilmiş, bu ise değil Türk sporuna, atletizm dalına bile performans sahibi bir kaç yıldız sporcu ötesinde bir şey kazandıramamıştır (68).

Türkiye’de bu sporun modern anlamda faaliyetlerine, federasyon olarak bir çözüm getirebilmek amacıyla, diğer federasyonlara da örnek olabilecek kapsamda, 1969–1973 dönemi içinde uygulamayı hedef alan “Beş Yıllık Plan” hazırlamış ve uygulamaya geçilmiştir. Ancak bu planda atletizmin kitleye intikalini gerçek anlamda sağlamak düşüncesi hedefine ulaşamamıştır. Zira hazırlanan bu plan ve programlar için ayrılan tahsisat bu plana uygun olarak verilmemektedir (68).

Oysa federasyonların çalışmasına dayanan orta vadeli (3–5 yıl) plan ve programlar desteklenmeli, federasyonlara ayrılan ve 1990’lı yıllarda milyarları aşan tahsisatların benimsenen plan esasları içinde dengeli bir biçimde dağıtımı sağlanmalıdır. Şayet bugün olduğu gibi, bir bakıma tutarlı sayılamayacak esaslar içinde tahsisatların dağıtılması, Türk sporuna fayda sağlayamayacak, belki de sporda gelişmeyi engelleyici olacaktır. Ayrıca federasyona ayrılan tahsisatların azami faydayı sağlayacak biçimde ve özellikle toplumda yaygın bir atletizm faaliyetinin yapılması amacına dönük olarak kullanılmalıdır (68).

Atletizmde pilot bölge (grup) merkezlerinin ihdas edilmesinden sonra, gerekli antrenör ve spor uzmanlarının istihdamı ve istihdam şartları düzenlenmeli, malzemelerin temini sağlanmalı, nizami müstakil atletizm pistleri yapılmalı, idman ve yarışmaların organizasyonunu sağlayıcı okul ve kitle sporu haline getirici düzen kurulmalıdır. Bunları düzenlemeden ve bunların düzenlenmesi için gerekli mali imkân sağlamadan, sadece Türk atletizmi değil, topyekün Türk sporu her geçen gün çökmeye mahkûm olacaktır (68).

SOSYAL ÇEVRE

2. Sosyal Çevre Ve Sosyal Olgu

Sosyal çevre olarak algılanan olgu, birlikte yaşadığımız, etkisi altında kaldığımız toplumdaki her şeydir. Buna toplumsal çevre de denir. “Sosyal yapının sınırını tayin eden gerçek bir alandır. Sosyal çevre, bir sosyal yapıyı diğer sosyal yapılardan ayırır. Her sosyal yapının kendisine ait bir sosyal çevresi vardır. Sosyal yapılar kendi sosyal çevrelerinin sınırlarıyla birbirlerinden ayrılmış olurlar (69).

Sosyal çevre, toplumsal kurum ve ilişkilerin meydana getirdikleri çevredir. “Toplumsal çevre, kültür ve insan grupları olmak üzere iki büyük ortamdan meydana gelir (70).

Kültürün yaratacağı toplumsal çevre işlenmiş bir çevre olmasına rağmen, insan gruplarının meydana getirdikleri çevre işlenmemiş, yani eğitilmemiş bir çevredir. Toplumsal çevrenin verimli olabilmesi için eğitilmiş olması kaçınılmazdır. Üçüncü dünya ülkelerinde eğitilmemiş insan gruplarının oluşturdukları bir sosyal çevre ile gelişmiş batı ülkelerindeki insan gruplarının oluşturdukları sosyal çevreler arasında fark vardır. Bilinmesi gereken bir başka husus da kalıttır. Yani genetik faktör toplumların yaşadıkları her olayda çevre kadar önemlidir. Kalıtım ve çevre birbirlerinden önemli değildirler, iç içedirler, fakat yaşamdaki bütün davranışlar çevre şartları içinde meydana gelir. “Bu nedenle sosyal çevre uygar kişiler ve gruplar için çok daha önemli olmaktadır. Sosyal itibar veya itibarsızlık gibi şartlar, daha fazla çabalara yöneltecek unsurların varlığı ya da yokluğu belki ölçülemez. Fakat bunları tamamıyla ihmal de edecek olursak, meselâ iki insanın çevresi arasındaki farklar bakımından yanlış bir fikir elde etmiş oluruz (71).

İnsan yaşamı coğrafi şartlar yani tabiat ve toplum içinde geçer. Bunlar çevresel şartlardır, birbirlerinden farklıdırlar ve farklı özellikler taşırlar. Toplumsal çevre, bireyin çevresindeki diğer insanlardan ve bunların meydana getirdikleri örgütlerden, kurumlardan ve kurallardan (gelenek, görenek, örf ve adetler gibi) oluşur. “Toplumsal çevrenin bireye karşı takınacağı tavırda, yani işleyiş yasalarına karşı davranışta bulunan bireylere karşı uygulayacağı yaptırımlarda, bireyin toplumsal özellikleri (yaşı, cinsiyeti, ekonomik ve sınıfsal yapısı v.b.) büyük ölçüde dikkate alınır” (72). “Yaş ilerledikçe, sosyal çevre genişler” (73).

2.1. Sosyal Çevre ve Spora Yönelme

Sosyal yapının sınırlarını tayin eden sosyal çevreyi, cinsel gelişim, aile, yakın çevre, okul-iş çevresi, toplum ve kitle iletişimi, kültür belirler. İnsanları etkileyen tüm doğal ve nesnel koşullarla, insan yapısı ve koşulları kapsayan, alt ve üst kurumlarıyla örgütlenmeyi içeren bir bütündür.

“Gelişmekte olan organizmada cinsiyet, diğer gelişmelerle paraleldir. Çocukluktan yetişkinliğe başarılı bir geçiş; biyolojik, psikolojik ve sosyal gelişmenin bir arada olmasıyla gerçekleşir” (74).

Tarihsel, biyo-sosyal kültürel özellikleriyle bir eylemde bulunan insan varlığı, diğer canlılardan ayrı bir özellik gösterir. Performans gelişimi söz konusu olan insanlarda bu yeteneklerin geliştirilmesinde eğitimin ve kültürel faaliyetlerin önemi büyüktür. Her türlü eğitim faaliyetlerinde bireyin zihinsel eğitiminin yanında fiziksel eğitiminin de tamamlanması ve geliştirilmesi gerekmektedir. Sağlıklı olmayan bir vücudun zihinsel kapasitesinin zorlanması mümkün değildir. Böylece toplumun istedikleri yerine gelerek, bireyin kendine güven, kendi benliği hakkında değer, yargı ve hükümlerin geliştirilmesi, yaşamdaki birçok engellerin aşılmasının öğretilmesi yetisi, saygı ve hoşgörü duygusu, bir işi başarmadan doğan sevincin paylaşılmasıyla toplumsal bir varlık olduğunun bilinçlendirilmesi söz konusudur. “Bu yönü ile performans eğitimi insanî ve toplumsal ilişkilerde her türlü eğitim ve öğretim sürecinin bir görevi ve istemi olarak görülmelidir” (75).

2.2. Aile ve Spora Yönelme

Aile nedir, denildiği zaman çok basit bir anlamı var gibi gelen bu kavram aslında çok karmaşıktır. Gözümüzü ilk açtığımızda bulunduğumuz, yaşamımızın büyük bir bölümünü adadığımız, içinde büyüyüp yetiştiğiniz ortam, hep ailedir. Aile, çok basit görünmesine rağmen öylesine karmaşık bir ilişkiler ve manalar yumağıdır ki, bu yumağı çözmek ve ailenin ne olup olmadığını anlamaya çalışmak çok boyutlu bir incelemeyi gerektirmektedir (76).

Aile en küçük toplumsal kurum olarak tanımlandığında, bu kurumun bünyesinde bulunan ana, baba ve çocukların yasalarla belirlenen kuralları yanında toplumsal açıdan da bazı görevleri vardır. Her aile, yaşadığı toplumun özelliklerini taşır. “Toplumun değer yargılarını, gelenek ve görevlerini, beğenilerini, inançlarını, önyargılarını, kısaca kültürünü yansıtır” (77).

Spor bireyin sosyalleşmesinde önemli roller üstlendiği için, aileler çocuklarının daha sosyal olabilmelerine fırsat tanıyan spor olgusuna uzak kalmamaktadırlar. Hatta bazı sosyologlar sosyalleşmeyi doğumla beraber başlatmaktadırlar. Bu yüzden

sosyalleşme önemlidir ve bu öğrenim, öğretim yoluyla olabildiği için aileler çocuğunu spora yönlendirmektedirler. Bazı ünlü sporcuların çocuklarının da sporcu olmaları doğaldır (78).

Kenyon ve Grogg, sporcular için sporcu olmada önemli unsurları incelemişlerdir. Birçok unsurlar (aile, yakın çevre, okul-iş çevresi, toplum – kitle iletişimi) içerisinde spora yönelmede en önemli etken aile çıkmıştır (79).

Sallis ve arkadaşları 9 yaş çocuklarının fiziksel aktivitelerinde ailelerin çocuklarını bizzat kendilerinin bir spor merkezine götürmelerine yardımcı olmaları gerektiğini, çünkü çocuğun spora yönelmede bu durumun daha önemli olduğunu bulmuşlardır. Ailenin geçmişinde spor yapmasının, spora yönelmede söz ile teşvikten daha etkili olduğu görülmüştür. Ailenin çocuk ile oynaması, spor yapması spora yönelmede etkili bulunmuştur. Bireyin spor yapmasında çevresel faktörler önemlidir. Aile bireylerinin çocuğun spora yönelmesinde çok büyük etkileri vardır (80).

2.3. Yakın Çevre Ve Spora Yönelme

Yakın çevre, sosyal çevre içerisindeki sosyal gruplardan veya daha küçük gruplardan, örneğin, aile, arkadaş, komşuluk v.b.'den oluşur. Sözlük anlamıyla “yakın çevre, bir kimsenin davranışları üzerindeki etkisi açısından ele alındığında içinde yaşadığı ortam, çevrenin insan üzerindeki etkisi, çevreye uymak” olarak tanımlanmaktadır (81).

Bir gruba bağlı olan bireyin hem ilgi ve ihtiyaçlarının karşılanması hem de topluma uyumu kolay olmaktadır. Bu yüzden yakın çevre ve arkadaş grubu önemlidir. Çünkü bireyin o gruba güven duymasıyla birlikte, grup normları kabul edilmiş sayılır ve grubun onaylamadığı davranışlarda bulunulmamasına özen gösterilir. Bu gruplar, içinde yaşanan yakın çevreden etkilenirler, Bazı bireyler mahalle arkadaşlarını, bazıları okul arkadaşlarını, bazıları ise başka ayrı ayrı çevrelerden oluşturdukları grup arkadaşlarını tercih ederler. Bu gruplar; bireylerin cinsiyetlerine, yaşlarına, öğrenim düzeylerine veya boş zamanlarında beraber etkinlikte buldukları gruplara göre değişiklik gösterebildiği gibi, yakın çevrenin etkisinde kalıp kalmama durumlarına göre de farklılıklar gösterebilir. Çevre hemen her konuda önemli bir unsur olmasına rağmen, herkesin bu çevreden etkilenme dozu farklılıklar gösterebilir (82).

Yakın çevreden etkilenmediğini söyleyen bireylerin, aynı görüşteki bireylerle arkadaşlık yapması ne kadar doğal ise, aksi görüşteki bireylerin de bir arada bulunmak istemeleri son derece doğaldır. Bireylerin davranışları, içinde yaşanan çevrenin etkisi altında bulunduğu için, bu davranışların gerçekleştirilme düzeyleri, toplumun isteği doğrultusunda gerçekleşirken bu önemli bir sosyalleşme göstergesi sayılmaktadır. Bu

yüzden bireylerin herhangi bir etkinlikte bulunmaları önce ailelerine karşı sorumluluk duygusunu daha sonra da yakın çevresine karşı sorumluluk duygusunu gerektirmektedir. Bu etkinliklerden biri de spor olabilir. Aynı sorumluluk düşüncesi spora yönelme sırasında da gerçekleşmektedir. Belki de ilk önceleri sadece bir boş zaman etkinliği çerçevesinde spora yönelen birey, bu etkinlikler sayesinde kendisine bir statü kazanmakta, kendini ifade etmesine fırsat veren olgular olması nedeniyle bu yönelmeyle sadece bu ilgiler çerçevesinde kalmayıp başka konulardaki ödemlerine ve yaklaşımlarına da ortam hazırlamaktadır. Bu yüzden boş zamanlarında birlikte olunan arkadaşlar, o bireyin genel yönelimi hakkında da bilgi vermektedir. “Zaman kullanımı bölümlemesinde cinsiyetin, ailenin, eğitim yapısının, ekonomik gücün önemli etkenler olacağı düşünülebilir (82).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmaya farklı spor branşlarından toplam 250 lisanslı erkek sporcu tabakalı örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Sporcuların yaş ortalamaları $20.948 \pm$ 'dir. Sporcular Dicle Üniversitesi Spor Salonu, Seyrantepe Spor Kompleksi ve Ziya Gökalp Spor Salonundan aktif spor yapan sporcular arasından seçilmiştir. Diyarbakır il merkezinde güreş branşı ile ilgilenen 450 lisanslı sporcu, atletizm branşı ile ilgilenen 500 lisanslı sporcu, futbol branşı ile ilgilenen 4500 lisanslı sporcu, basketbol branşı ile ilgilenen 800 lisanslı sporcu, voleybol branşı ile ilgilenen 650 lisanslı sporcu olmasına rağmen çalışmaya aktif spor yapan lisanslı sporculardan değişik branşlarda 50'şer sporcu çalışmaya dahil edilmiştir. Sporcular yüz yüze anket yöntemiyle sorgulandı. Anket sorularının birinci bölümünde kişinin aile durumunu, sosyo-ekonomik kültürel değişkenlerini ve yaşam stilini sorgularken, ikinci bölümde de spor branşı seçimindeki değişkenleri sorgulamak üzere düzenlendi.

İstatistiksel Analiz

Sürekli değişkenlere ait tanımlayıcı istatistikler ortalama ve standart sapma (SD) değerleri ile gösterildi. Çapraz tabloların analizinde Yates düzeltmeli Khi-Kare ve Pearson Khi-Kare testleri kullanıldı. İki'den çok grup ortalama değerleri ANOVA ve Post-Hoc testlerden Bonferroni testi ile analiz edildi.

Hipotezler çift yönlü olup, $p < 0.05$ ise istatistiksel olarak anlamlı sonuç kabul edildi. İstatistiksel analizler SPSS 15.0 for Windows (SPSS Inc., Chicago, IL, USA) paket programı kullanılarak yapıldı.

4. BULGULAR

Çalışmaya alınan sporcuların yaş ortalamaları, SD değerleri ve karşılaştırma sonuçları tablo 1’de sunuldu.

TABLO 1: Sporcuların yaş ortalamaları, SD değerleri ve karşılaştırma sonuçları

SPOR BRANŞLARI	$\bar{x} \pm SD$	ANOVA F	P
GÜREŞ	19.66±1.287	3.875	P>0.05
FUTBOL	21.96±2.010		
BASKETBOL	21.74±1.871		
VOLEYBOL	21.06±2.094		
ATLETİZM	20.32±1.778		

Sporcular yaş ortalamaları, SD değerleri ve ANOVA testine göre analiz edildi. Tüm branşlarda yer alan sporcuların yaşları arasında fark bulunmadı (p>0.05).

Farklı spor branşlarını tercih eden sporcuların Beden Kitle İndeksleri (BKİ) hesaplanarak sonuçlar Tablo 2’de sunuldu.

TABLO 2: Farklı spor branşlarını tercih eden sporcuların Beden Kitle İndekslerine Göre Dağılımı

SPOR BRANŞLARI	$\bar{x} \pm SD$	ANOVA F	P	Post-Hoc Test Bonferroni	p
GÜREŞ	25.33±2.04	13.44	p<0.001	GÜREŞ-FUTBOL	P<0.001
FUTBOL	25.89±1.67			GÜREŞ-BASKETBOL	P<0.001
BASKETBOL	26.61±1.35			GÜREŞ-VOLEYBOL	P<0.002
VOLEYBOL	26.55±1.41			GÜREŞ-ATLETİZM	P>0.726
ATLETİZM	24.58±1.68			FUTBOL-BASKETBOL	P>1.00
				FUTBOL-VOLEYBOL	P>0.146
		FUTBOL-ATLETİZM	P<0.001		
		BASKETBOLVOLEYBOL	P>0.644		
		BASKETBOL-ATLETİZM	P<0.001		
		VOLEYBOL-ATLETİZM	P>0.443		

Tablo 2 sonuçları incelendiğinde bazı spor branşlarında yer alan sporcuların BKİ’ne göre farklı olduğu bulundu (p<0.05). Özellikle Güreş-Futbol, Güreş-Basketbol,

Güreş-Voleybol, Futbol-Atletizm ve Basketbol-Atletizm spor branşlarındaki sporcuların BKİ indeksleri beklenen bir şekilde farklı bulundu.

Baba eğitim durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 3'te sunuldu.

TABLO 3: Baba Eğitim Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI*		BABA EĞİTİM DURUMU				TOTAL
		OKUR YAZAR DEĞİL	İLK ÖĞRETİM	LİSE	YÜKSEK OKUL ÜNİVERSİTE	
1	GÜREŞ	4	20	19	7	50
		8,0%	40,0%	38,0%	14,0%	100,0%
2	FUTBOL	1	13	30	6	50
		2,0%	26,0%	60,0%	12,0%	100,0%
3	BASKETBOL	4	23	19	4	50
		8,0%	46,0%	38,0%	8,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	2	16	28	4	50
		4,0%	32,0%	56,0%	8,0%	100,0%
5	ATLETİZM	3	19	26	2	50
		6,0%	38,0%	52,0%	4,0%	100,0%
TOTAL		14	91	122	23	250
		5,6%	36,4%	48,8%	9,2%	100,0%

* Khi-kare analizi yapılırken okuryazar değil ve ilköğretim sütunları birleştirildi.

Tablo 3'e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; baba eğitim durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p>0.05$).

Sporcuların baba eğitim durumu dağılımı Tablo3 sonuçlarına göre; güreşçilerin Okur-yazar değil % 8.0, ilköğretim % 40.0, lise % 38.0, yüksekokul-üniversite % 14.0. Futbolcularda oranlar sırasıyla; okur-yazar değil % 2.0, ilköğretim % 26.0, lise % 60.0, yüksekokul-üniversite % 12.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcularda okur-yazar değil % 8.0, ilköğretim % 46.0, lise % 38.0, yüksekokul-üniversite % 8.0'dır. Voleybolculardaki oranlar okur-yazar değil % 4.0, ilköğretim % 32.0, lise % 56.0, yüksekokul-üniversite % 8.0'dır. Atletizmdeki oranlar ise okur-yazar değil % 6.0, ilköğretim % 38.0, lise % 52.0, yüksekokul-üniversite % 4.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların baba eğitim durumlarının % 48.8 ile lise mezunu oldukları, % 36.4 ile ilköğretim mezunu oldukları, % 9.2 ile yüksekokul-üniversite mezunu oldukları ve % 5.6 oranının okur-yazar olmadıkları sonucu ortaya çıkmıştır.

Anne eğitim durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 4'te sunuldu.

TABLO 4: Anne Eğitim Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI	ANNE EĞİTİM DURUMU				TOTAL
	OKUR YAZAR DEĞİL	İLK ÖĞRETİM	LİSE	YÜKSEK OKUL ÜNİVERSİTE	
1 GÜREŞ	25	16	8	1	50
	50,0%	32,0%	16,0%	2,0%	100,0%
2 FUTBOL	28	18	3	1	50
	56,0%	36,0%	6,0%	2,0%	100,0%
3 BASKETBOL	26	18	5	1	50
	52,0%	36,0%	10,0%	2,0%	100,0%
4 VOLEYBOL	19	25	5	1	50
	38,0%	50,0%	10,0%	2,0%	100,0%
5 ATLETİZM	15	28	6	1	50
	30,0%	58,0%	12,0%	,0%	100,0%
TOTAL	113	106	27	4	250
	45,2%	42,4%	10,8%	1,6%	100,0%

$$\chi^2 = 14.423 \quad p = .275$$

Tablo 4'e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; anne eğitim durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi (p=.275).

Sporcuların anne eğitim durumu dağılımı Tablo 4 sonuçlarına göre; güreşçilerin Okur-yazar değil % 50.0, ilköğretim % 32.0, lise % 16.0, yüksekokul-üniversite % 2.0. Futbolcularda oranlar sırasıyla; okur-yazar değil % 56.0, ilköğretim % 36.0, lise % 6.0, yüksekokul-üniversite % 2.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcularda okur-yazar değil % 52.0, ilköğretim % 36.0, lise % 10.0, yüksekokul-üniversite % 2.0'dır. Voleybolcularda okur-yazar değil % 38.0, ilköğretim % 50.0, lise % 10.0, yüksekokul-üniversite % 2.0'dır. Atletizmdeki oranlar ise okur-yazar değil % 30.0, ilköğretim % 58.0, lise % 12.0, yüksekokul-üniversite % 0.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların anne eğitim durumlarının % 10.8 ile lise mezunu oldukları, %42.4 ile ilköğretim mezunu oldukları, %1.6 ile yüksekokul-üniversite mezunu oldukları ve %45.2 oranın okur-yazar olmadıkları sonucu ortaya çıkmıştır.

Baba meslek durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 5'te sunuldu.

TABLO 5: Baba Meslek Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI		BABA MESLEK			Total
		SERBEST	MEMUR	ÖZEL SEKTÖR	
1	GÜREŞ	25	18	7	50
		50,0%	36,0%	14,0%	100,0%
2	FUTBOL	30	14	6	50
		60,0%	28,0%	12,0%	100,0%
3	BASKETBOL	25	12	13	50
		50,0%	24,0%	26,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	31	9	10	50
		62,0%	18,0%	20,0%	100,0%
5	ATLETİZM	32	6	12	50
		64,0%	12,0%	24,0%	100,0%
TOTAL		143	59	48	250
		57,2%	23,6%	19,2%	100,0%

$$\chi^2 = 12.642 \quad p = .125$$

Tablo 5'e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; baba meslek durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi (p=.125).

Sporcuların baba meslek durumu dağılımı Tablo 5 sonuçlarına göre; güreşçilerin serbest meslek % 50.0, memur % 36.0, özel sektör % 14.0, futbolcularda oranlar sırasıyla; serbest meslek % 60.0, memur % 28.0, özel sektör % 12.0, olduğu görülmüştür. Basketbolcularda serbest meslek % 50.0, memur % 24.0, özel sektör % 26.0'dır. Voleybolculardaki oranlar serbest meslek % 62.0, memur % 18.0, özel sektör %20.0'dır. Atletizmde serbest meslek % 64.0, memur %12.0, özel sektör % 24.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların baba meslek durumlarının % 19.2 ile özel sektör, %23.6 ile memur oldukları, %57.2 ile serbest meslek oldukları sonucu ortaya çıkmıştır.

Anne meslek durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 6’da sunuldu.

TABLO 6: Anne Meslek Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI*			ANNE MESLEK			Total
			SERBEST	MEMUR	ÖZEL SEKTÖR	
1	GÜREŞ	43	4	3	50	
		86,0%	8,0%	6,0%	100,0%	
2	FUTBOL	44	4	2	50	
		88,0%	8,0%	4,0%	100,0%	
3	BASKETBOL	38	6	6	50	
		76,0%	12,0%	12,0%	100,0%	
4	VOLEYBOL	47	2	1	50	
		94,0%	4,0%	2,0%	100,0%	
5	ATLETİZM	45	1	4	50	
		92,0%	0,0%	8,0%	100,0%	
TOTAL		217	17	16	250	
		87,2%	6,4%	6,4%	100,0%	

* Khi kare analizi yapılırken serbest ve özel sektör sütunları birleştirildi.

Tablo 6’ya ilişkin sonuçlar incelendiğinde; anne meslek durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p>0.05$).

Sporcuların anne meslek durumu dağılımı Tablo 6 sonuçlarına göre; güreşçilerin serbest meslek % 86.0, memur % 8.0, özel sektör % 6.0, futbolcularda sırasıyla; serbest meslek % 88.0, memur % 8.0, özel sektör % 4.0, olduğu görülmüştür. Basketbolcularda serbest meslek % 76.0, memur % 12.0, özel sektör % 12.0 dır. Voleybolcularda serbest meslek % 94.0, memur % 4.0, özel sektör %2.0 dır. Atletizmdeki oranlar ise serbest meslek % 92.0, memur % 0.0, özel sektör % 8.0, olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların anne meslek durumlarının % 6.4 ile özel sektör, % 6.4 ile memur oldukları, % 87.2 ile serbest meslek oldukları sonucu ortaya çıkmıştır.

Aile birey sayısı durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 7'de sunuldu.

TABLO 7: Aile Birey Sayısı Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI*		AİLE BİREY SAYISI					Total
		4	5	6	7	8	
1	GÜREŞ	15	21	12	2	0	50
		30,0%	42,0%	24,0%	4,0%	,0%	100,0%
2	FUTBOL	20	24	5	1	0	50
		40,0%	48,0%	12,0%	,0%	,0%	100,0%
3	BASKETBOL	13	18	13	4	2	50
		26,0%	36,0%	26,0%	8,0%	4,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	7	21	18	3	1	50
		14,0%	42,0%	36,0%	6,0%	2,0%	100,0%
5	ATLETİZM	2	20	25	2	1	50
		4,0%	40,0%	50,0%	4,0%	2,0%	100,0%
TOTAL		57	104	74	11	4	250
		22,8%	41,6%	29,6%	4,4%	1,6%	100,0%

* Khi-kare analizi yapılırken aile birey sayısı 7 ve 8 sütunları birleştirildi.

Tablo 7'ye ilişkin sonuçlar incelendiğinde; aile birey sayı durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p > .001$).

Sporcuların aile birey sayısı durumu dağılımı Tablo 7 sonuçlarına göre; güreşçilerin aile birey sayısı 4 olan % 30.0, 5 olan % 42.0, 6 olan % 24.0, 7 olan % 4.0, 8 olan % 0.0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda aile birey sayısı sırasıyla; 4 olan % 40.0, 5 olan % 48.0, 6 olan % 12.0, 7 olan % 0.0, 8 olan % 0.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcularda 4 olanların sayısı % 26.0, 5 olan % 36.0, 6 olan % 26.0, 7 olan % 8.0, 8 olanların ise % 4.0 dır. Voleybolculardaki sayılar 4 olanların sayısı % 14.0, 5 olanlar % 42.0, 6 olanlar % 36.0, 7 olanlar % 4.0, 8 olanlar ise % 2.0 dır. Atletizmdeki oranlar ise 4 olanlar % 4.0, 5 olanlar % 40.0, 6 olanlar % 50.0, 7 olanlar % 4.0, 8 olanlar ise % 2.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların aile birey sayısında % 41.6 ile 5 birey sayısı en yüksek oranda, % 1.6 ile 8 birey sayısı en az olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Otomobil sayısı durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 8’de sunuldu.

TABLO 8: Otomobil Sayısı Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI*		OTOMOBİL SAYISI			Total
		0	1	2	
1	GÜREŞ	39	10	1	50
		80,0%	20,0%	,0%	100,0%
2	FUTBOL	38	11	1	50
		76,0%	22,0%	2,0%	100,0%
3	BASKETBOL	35	13	2	50
		70,0%	26,0%	4,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	38	11	1	50
		78,0%	22,0%	,0%	100,0%
5	ATLETİZM	42	7	1	50
		86,0%	14,0%	,0%	100,0%
TOTAL		192	52	6	250
		78,0%	20,8%	1,2%	100,0%

* Khi-kare analizi yapılırken otomobil sayısı 1. ve 2. sütunlar birleştirildi.

Tablo 8’e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; otomobil sayısı durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p>.428$).

Sporcuların otomobil sayısı durumu dağılımı Tablo 8 sonuçlarına göre; güreşçilerin otomobil sayısı 0 olan % 80.0, 1 olan % 20.0, 2 olanların sayısı % 0.0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda otomobil sayısı sırasıyla; 0 olan % 76.0, 1 olan % 22.0, 2 olan % 2.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcularda 0 olan % 70.0, 1 olan % 26.0, 2 olan % 4.0 dır. Voleybolculardaki sayılar ise 0 olan % 78.0, 1 olan % 22.0, 2 olan ise % 0.0’dır. Atletizmdeki sonuçlarda ise 0 olan % 86.0, 1 olan % 14.0, 2 olan ise % 0.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcu ve ailelerinin otomobil sayısı durumlarının sonucunda % 78.0 ile otomobillerinin olmadığı, % 20.8 ile 1 otomobil sahibi oldukları, % 1.2 ile 2 otomobil sahibi oldukları sonucu ortaya çıkmıştır.

Bilgisayar sayısı durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 9’da sunuldu.

TABLO 9: Bilgisayar Sayısı Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI*			BİLGİSAYAR SAYISI			Total
			0	1	2	
1	GÜREŞ		25	22	3	50
			50,0%	44,0%	6,0%	100,0%
2	FUTBOL		27	22	1	50
			54,0%	46,0%	,0%	100,0%
3	BASKETBOL		24	22	4	50
			48,0%	44,0%	8,0%	100,0%
4	VOLEYBOL		20	26	4	50
			40,0%	52,0%	8,0%	100,0%
5	ATLETİZM		31	18	1	50
			62,0%	38,0%	,0%	100,0%
TOTAL			127	110	13	250
			50,8%	44,8%	4,4%	100,0%

* Khi-kare analizi yapılırken bilgisayar sayısı 1. ve 2. sütunlar birleştirildi.

Tablo 9’a ilişkin sonuçlar incelendiğinde; bilgisayar sayısı durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p>.184$).

Sporcuların bilgisayar sayısı durumu dağılımı Tablo 9 sonuçlarına göre; güreşçilerin bilgisayar sayısı 0 olan % 50,0, 1 olan % 44,0, 2 olan % 6,0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda bilgisayar sayısı sırasıyla; 0 olan % 54,0, 1 olan % 46,0, 2 olan % 0,0, olduğu görülmüştür. Basketbolcularda 0 olan % 48,0, 1 olan % 44,0, 2 olan % 8,0 dır. Voleybolcularda 0 olan % 40,0, 1 olan % 52,0, 2 olanlar ise % 8,0’dır. Atletizmde ise 0 olan % 62,0, 1 olan % 38,0, 2 olan ise % 0,0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında % 50,8 oranında evlerde bilgisayar olmadığı, % 44,8 oranında 1 adet bilgisayara sahip oldukları, % 4,4 oranında ise 2 adet bilgisayara sahip oldukları sonucu ortaya çıkmıştır.

Yerleşim yeri durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 10'da sunuldu.

TABLO 10: Yerleşim Yeri Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI*		YERLEŞİM YERİ			Total
		KÖY	İLÇE KASABA	ŞEHİR	
1	GÜREŞ	2	8	40	50
		4,0%	16,0%	80,0%	100,0%
2	FUTBOL	2	8	40	50
		4,0%	16,0%	80,0%	100,0%
3	BASKETBOL	5	10	35	50
		10,0%	20,0%	70,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	3	11	36	50
		6,0%	22,0%	72,0%	100,0%
5	ATLETİZM	3	8	39	50
		6,0%	16,0%	78,0%	100,0%
TOTAL		15	45	190	250
		6,0%	18,0%	76,0%	100,0%

* Khi-kare analizi yapılırken yerleşim yeri olan köy ve ilçe-kasaba sütunları birleştirildi.

Tablo 10'a ilişkin sonuçlar incelendiğinde; bilgisayar sayısı durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p > .902$).

Sporcuların yerleşim yeri durumu dağılımı Tablo 10 sonuçlarına göre; güreşçilerin yerleşim yeri durumu köy olan % 4.0, ilçe-kasaba olan % 16.0, şehir olanların oranı % 80.0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda yerleşim yeri durumu dağılımı sırasıyla; köy olan % 4.ilçe-kasaba %16,0, şehirde ise %80,0 olduğu görülmüştür. Basketbolculardaki dağılımda köy % 10.0, ilçe-kasaba olan % 20.0, şehirde yaşama oranı ise % 70.0'dır. Voleybolculardaki dağılımda köy % 6.0, ilçe-kasaba % 22.0, şehir ise % 72.0'dır. Atletizmdeki dağılım ise köydeki yaşama oranı % 6.0, ilçe-kasabada % 16.0, şehirde ise % 78.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Çıkan sonuca göre sporcuların % 76.0 oranı şehirde yaşamakta, % 18.0 oranı ilçe-kasabada, % 6.0 oranı ise köyde yaşamakta olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Müzik dinleme durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 11’de sunuldu.

TABLO 11: Müzik Dinleme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI			MÜZİK DİNLEME		Total
			EVET	HAYIR	
1	GÜREŞ		47	3	50
			94,0%	6,0%	100,0%
2	FUTBOL		44	6	50
			88,0%	12,0%	100,0%
3	BASKETBOL		47	3	50
			94,0%	6,0%	100,0%
4	VOLEYBOL		48	2	50
			96,0%	4,0%	100,0%
5	ATLETİZM		46	4	50
			92,0%	8,0%	100,0%
TOTAL			232	18	250
			92,8%	7,2%	100,0%

Tablo 11’e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; müzik dinleme durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p=.600$).

Sporcuların müzik dinleme durumu dağılımı Tablo 11 sonuçlarına göre; güreşçilerden müzik dinleyenler % 94.0, dinlemeyenler % 6.0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda müzik dinleme durumu dağılımı sırasıyla dinleme oranı % 88.0 dinlemeyenlerin oranı ise % 12,0 olduğu görülmüştür. Basketbolculardaki dağılım oranında ise dinleyen % 94.0, dinlemeyen ise % 6.0’dır. Voleybolcularda dinleyenler % 96.0, dinlemeyenler % 4.0’dır. Atletizmde müzik dinleyenler % 92.0, dinlemeyenler ise % 8.0 sonucu ortaya çıkmaktadır.

Elimizdeki veriler sonucunda müzik dinleyenlerin oranı % 92.8, müzik dinlemeyenlerin oranı ise % 7.2 olduğu ortaya çıkmıştır.

Hangi tarz müzik dinleme durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 12’de sunuldu.

TABLO 12: Hangi Tarz Müzik Dinleme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI			HANGİ TARZ MÜZİK DİNLEME			Total
			SANAT HALK MÜZİĞİ	POP ROCK	ARABESK	
1	GÜREŞ	22	13	15	50	
		44,0%	26,0%	30,0%	100,0%	
2	FUTBOL	23	18	9	50	
		46,0%	36,0%	18,0%	100,0%	
3	BASKETBOL	25	20	5	50	
		50,0%	40,0%	10,0%	100,0%	
4	VOLEYBOL	11	33	6	50	
		22,0%	66,0%	12,0%	100,0%	
5	ATLETİZM	6	31	13	50	
		12,0%	62,0%	26,0%	100,0%	
TOTAL		87	115	48	250	
		34,8%	46,0%	19,2%	100,0%	

$$\chi^2 = 36.951 \quad p = .000$$

Tablo 12’ye ilişkin sonuçlar incelendiğinde; hangi tarz müzik dinleme durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p < 0.001$).

Sporcuların hangi tarz müzik dinleme durumu dağılımı Tablo 12 sonuçlarına göre; güreşçilerin hangi tarz müzik dinleme durumu sonucuna göre Türk sanat ve halk müziği dinleme % 44.0, pop ve rock dinleme % 26.0, arabesk dinleme % 30.0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda oranlar sırasıyla; Türk sanat ve halk müziği dinleyenler % 46.0, pop ve rock dinleyenler % 36.0, arabesk dinleyenler % 18.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcularda Türk sanat ve halk müziği dinleme oranı sırasıyla; % 50.0, pop ve rock dinleme oranları % 40.0, arabesk dinleme oranları ise % 10.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcularda Türk sanat ve halk müziği dinleme % 22.0, pop ve rock dinleme % 66.0, arabesk dinleme % 12.0 olduğu görülmüştür. Atletizmde Türk sanat ve halk müziği dinleme % 12.0, pop ve rock dinleyenler % 62.0, arabesk dinleyenler % 26.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların % 34.8’inin Türk sanat ve halk müziği dinledikleri, % 46.0 oranının pop ve rock dinledikleri, % 19.2’sinin de arabesk müzik dinledikleri sonucu ortaya çıkmıştır.

Enstrüman çalma durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 13'te sunuldu.

TABLO 13: Enstrüman Çalma Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI			ENSTRÜMAN ÇALMA		Total
			EVET	HAYIR	
1	GÜREŞ		6	44	50
			12,0%	88,0%	100,0%
2	FUTBOL		5	45	50
			10,0%	90,0%	100,0%
3	BASKETBOL		5	45	50
			10,0%	90,0%	100,0%
4	VOLEYBOL		3	47	50
			6,0%	94,0%	100,0%
5	ATLETİZM		2	48	50
			4,0%	96,0%	100,0%
TOTAL			21	229	250
			8,4%	91,6%	100,0%

Tablo 13'e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; enstrüman çalma durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p=.591$).

Sporcuların enstrüman çalıp çalmama durumu dağılımı Tablo 13 sonuçlarına göre; güreşçilerde enstrüman çalanlar %12.0, çalmayanlar % 88.0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda enstrüman çalanlar % 10.0, çalmayanlar ise % 90.0, olduğu görülmüştür. Basketbolcularda oranlar sırasıyla enstrüman çalanlar % 10.0, çalmayanlar % 90.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcularda sırasıyla enstrüman çalanlar % 6.0, çalmayanlar % 94.0 olduğu görülmüştür. Atletizm spor branşını seçen sporcularda enstrüman çalanlar % 4.0, çalmayanlar % 96.0 sonucu ile ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların enstrüman çalma oranı % 8.4, çalmama oranı ise % 91.6 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Konsere ve sinemaya gitme durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 14'te sunuldu.

TABLO 14: Konsere Sinemaya Gitme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI		KONSERE SİNEMAYA GİTME		Total
		EVET	HAYIR	
1	GÜREŞ	8	42	50
		16,0%	84,0%	100,0%
2	FUTBOL	10	40	50
		20,0%	80,0%	100,0%
3	BASKETBOL	12	38	50
		24,0%	76,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	9	41	50
		18,0%	82,0%	100,0%
5	ATLETİZM	7	43	50
		14,0%	86,0%	100,0%
TOTAL		46	204	250
		18,4%	81,6%	100,0%

$$\chi^2 = 1.971 \quad p = .741$$

Tablo 14'e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; konsere sinemaya gitme durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi (p=.741).

Sporcuların konsere sinemaya gitme durumu dağılımı Tablo 14 sonuçlarına göre; güreşçilerin konsere ve sinemaya gitme % 16.0, gitmeme % 84.0, olduğu görülmüştür. Futbolcularda gidenler % 20.0, gitmeyenler % 80.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcularda konsere ve sinemaya gidenler % 24.0, gitmeyenler % 76.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcularda gidenler % 18.0, gitmeyenler % 82.0, olduğu görülmüştür. Atletizmde konsere ve sinemaya gitme oranı % 14.0, gitmeme oranı ise % 86.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Yapılan çalışma sonucunda konsere ve sinemaya gitme oranı % 18.4 çıkarken, gitmeyenlerin oranı ise % 81.6 olarak karşımıza çıkmaktadır.

Haftada kaç konsere ve sinemaya gitme durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 15’te sunuldu.

TABLO 15: Haftada Kaç Konsere Ve Sinemaya Gitme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI*			HAFTADA KAÇ KONSERE SİNEMEYA GİTME			Total
			0	1	2	
1	GÜREŞ		42	6	2	50
			84,0%	12,0%	4,0%	100,0%
2	FUTBOL		43	6	1	50
			88,0%	12,0%	,0%	100,0%
3	BASKETBOL		38	10	2	50
			76,0%	20,0%	4,0%	100,0%
4	VOLEYBOL		41	7	2	50
			82,0%	14,0%	4,0%	100,0%
5	ATLETİZM		43	5	2	50
			86,0%	10,0%	4,0%	100,0%
TOTAL			207	34	9	250
			83,2%	13,6%	3,2%	100,0%

* Khi-kare analizi yapılırken 1 ve 2 sütunları birleştirildi.

Tablo 15’e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; haftada kaç konsere sinemaya gitme durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p > .791$).

Sporcuların konsere sinemaya gitme durumu dağılımı Tablo 15 sonuçlarına göre; güreşçilerin haftada % 84.0 oranının gitmediği, % 12.0’ının haftada 1 defa gittiği, % 4.0’ının 2 defa gittiği görülmüştür. Futbolcularda % 88.0 haftada hiç gitmediği, % 12.0’ının haftada 1 defa gittiği görülmüştür. Basketbolcularda oranlar haftada hiç gitmeyenler % 76.0, haftada 1 gidenler % 20.0, haftada 2 defa gidenlerin oranı ise % 4.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcularda haftada hiç gitmeyenler % 82.0, haftada 1 defa gidenler % 14.0, haftada 2 defa gidenler % 4.0 olduğu görülmüştür. Atletizmdeki oranlar sırasıyla % 86.0’ının hiç gitmediği, haftada 1 defa gidenlerin oranının % 10.0 olduğu, haftada 2 gidenlerin oranlarının sayısının ise % 4.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında genel olarak sporcuların haftada % 83.2 oranının konsere veya sinemaya gitmediği, % 13.6 oranının haftada 1 defa gittiği, % 3.2 oranının ise haftada 2 defa gittiği sonucu ortaya çıkmıştır.

Ne tür film izlendiği durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 16'da sunuldu.

TABLO 16: Ne Tür Film İzlendiği Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI			NE TÜR FİLM İZLENDİĞİ				Total
			DİZİ FİLM	SAVAŞ AKSİYON MACERA	ROMANTİK KOMEDİ	BELGESEL	
1	GÜREŞ	16	18	12	4	50	
		32,0%	36,0%	24,0%	8,0%	100,0%	
2	FUTBOL	15	23	10	2	50	
		30,0%	46,0%	20,0%	4,0%	100,0%	
3	BASKETBOL	12	23	11	4	50	
		24,0%	46,0%	22,0%	8,0%	100,0%	
4	VOLEYBOL	20	23	5	2	50	
		40,0%	46,0%	10,0%	4,0%	100,0%	
5	ATLETİZM	16	27	6	1	50	
		32,0%	54,0%	12,0%	2,0%	100,0%	
TOTAL		79	114	44	13	250	
		31,6%	45,6%	17,6%	5,2%	100,0%	

$$\chi^2 = 11.044 \quad p = .525$$

Tablo 16'ya ilişkin sonuçlar incelendiğinde; ne tür film izleme durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi (p=.525).

Sporcuların ne tür film izleme durumu dağılımı Tablo 16 sonuçlarına göre; güreşçilerin % 32.0'nin dizi film izlediği, savaş-aksiyon-macera izleyenler % 36.0 olduğu, romantik-komedi izleyenler % 24.0, belgesel izleme % 8.0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda dizi film izleyenler % 30.0, savaş-aksiyon-macera filmi izleyenler % 46.0, romantik-komedi film izleyenler % 20.0, belgesel izleyenler % 4.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcularda dizi film izleyenler % 24.0, savaş-aksiyon-macera izleyenler % 46.0, romantik-komedi izleyenler % 22.0, belgesel izleyenlerin oranı ise % 8.0 olduğu görülmüştür. Voleybolculardaki dizi film izleme oranı % 40.0, savaş-aksiyon-macera izleyenler % 46.0, romantik komedi izleyenler % 10.0, belgesel izleyenler % 4.0 olduğu görülmüştür. Atletizmdeki oranlar sırasıyla dizi film izleyenler % 32.0, savaş-aksiyon-macera izleyenler % 54.0, romantik komedi izleyenler % 12.0, belgesel izleyenler % 2.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların % 45.6'lık en çok oranla savaş-aksiyon-macera filmi izledikleri, daha sonra % 31.6'lık oranla dizi film izledikleri, % 17.6 oranla romantik-komedi filmi izledikleri, son olarak % 5.2'lik oranla belgesel film izledikleri sonucu ortaya çıkmıştır.

Ailedeki sporcu sayısı durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 17’de sunuldu.

TABLO 17: Ailedeki Sporcu Sayısı Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI*			AİLEDEKİ SPORCU SAYISI			Total
			1	2	3	
1	GÜREŞ		34	14	2	50
			68,0%	28,0%	4,0%	100,0%
2	FUTBOL		35	14	1	50
			70,0%	28,0%	2,0%	100,0%
3	BASKETBOL		38	11	1	50
			78,0%	22,0%	,0%	100,0%
4	VOLEYBOL		29	19	2	50
			58,0%	38,0%	4,0%	100,0%
5	ATLETİZM		37	12	1	50
			76,0%	24,0%	,0%	100,0%
TOTAL			173	70	7	250
			70,0%	28,0%	2,0%	100,0%

* Khi-kare analizi yapılırken ailedeki sporcu sayısı 2 ve 3 sütunları birleştirildi.

Tablo 17’e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; ailedeki sporcu sayısı durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p>.388$).

Sporcuların ailedeki sporcu sayısı durumu dağılımı Tablo 17 sonuçlarına göre; güreşçilerin ailelerindeki sporcu sayısı 1 kişi olma oranı % 68.0, ailede 2 kişi olma oranı % 28.0, ailede 3 kişi olma oranı % 4.0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda ailede 1 kişi % 70.0, ailede 2 kişi % 28.0, ailede 3 kişi % 2.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcularda ise ailede 1 kişi sporcu olma % 78.0, ailede 2 kişi sporcu olma % 22.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcularda 1 kişi sporcu olma % 58.0, ailede 2 kişi sporcu olma oranı % 38.0, ailede 3 kişi sporcu olma oranı % 4.0 olduğu görülmüştür. Atletizmdeki oranlarda ise ailede 1 kişi sporcu olma oranı % 76.0, ailede 2 kişi sporcu olma oranı % 24.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların ailedeki sporcu sayısı durumlarının ailede 1 kişi sporcu olma oranı % 70.0, ailede 2 kişi sporcu olma oranı % 28.0, ailede 3 kişi sporcu olma oranı ise % 2.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Antrenman süresi durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 18’de sunuldu.

TABLO 18: Antrenman Süresi Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI		ANTRENMAN SÜRESİ				Total
		60	90	100	120	
1	GÜREŞ	14	21	1	14	50
		28,0%	44,0%	,0%	28,0%	100,0%
2	FUTBOL	6	24	1	19	50
		12,0%	48,0%	2,0%	38,0%	100,0%
3	BASKETBOL	17	20	1	12	50
		34,0%	42,0%	,0%	24,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	16	17	1	16	50
		32,0%	36,0%	,0%	32,0%	100,0%
5	ATLETİZM	3	22	1	24	50
		6,0%	46,0%	,0%	48,0%	100,0%
TOTAL		56	104	5	85	250
		22,4%	43,2%	,4%	34,0%	100,0%

$$\chi^2 = 24.337 \quad p = .018$$

Tablo 18’e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; antrenman süresi durumları dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi (p=.018).

Sporcuların antrenman süresi durum dağılımı Tablo 18 sonuçlarına göre; Güreşçilerin antrenman süresi durumu; günde 60 dakika %28.0, günde 90 dakika % 44.0, günde 100 dakika % .0, günde 120 dakika % 28.0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda sırasıyla günde 60 dakika antrenman % 12.0, günde 90 dakika % 48.0, günde 100 dakika % 2.0, günde 120 dakika olma oranı ise % 38.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcularda günde 60 dakika % 34.0, günde 90 dakika % 42.0, günde 100 dakika % .0, günde 120 dakika % 24.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcularda günde 60 dakika antrenman yapanların oranı % 32.0, günde 90 dakika antrenman yapanlar % 36.0, günde 100 dakika antrenman yapanlar % .0, günde 120 dakika antrenman yapanlar % 32.0 olduğu görülmüştür. Atletizmde günde 60 dakika antrenman yapanlar % 6.0, günde 90 dakika antrenman yapanlar % 46.0, günde 100 dakika antrenman yapanlar % .0, günde 120 dakika antrenman yapanlar ise % 48.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların antrenman süresi günde 60 dakika olan % 22.4, günde 90 dakika olan % 43.2, günde 100 dakika olan % 0.4, günde 120 dakika olanlar % 34.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Haftalık antrenman sayısı durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 19'da sunuldu.

TABLO 19: Haftalık Antrenman sayısı Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI*		HAFTALIK ANTRENMAN SAYISI					Total
		3	4	5	6	7	
1	GÜREŞ	11	19	16	3	1	50
		22,0%	38,0%	34,0%	6,0%	,0%	100,0%
2	FUTBOL	1	14	32	2	1	50
		,0%	28,0%	68,0%	4,0%	,0%	100,0%
3	BASKETBOL	8	23	16	2	1	50
		16,0%	46,0%	34,0%	4,0%	,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	2	14	32	1	1	50
		4,0%	28,0%	68,0%	,0%	,0%	100,0%
5	ATLETİZM	1	1	2	10	36	50
		,0%	,0%	4,0%	20,0%	76,0%	100,0%
TOTAL		23	71	98	18	40	250
		8,4%	28,0%	41,6%	6,8%	15,2%	100,0%

* Khi-kare analizi yapılırken haftalık antrenman sayısı 3-4 ve 6-7 ayrı ayrı birleştirildi sonra analizleri yapıldı.

Tablo 19'a ilişkin sonuçlar incelendiğinde; haftalık antrenman sayısı durumları dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p < 0.001$).

Sporcuların antrenman süresi durum dağılımı Tablo 19 sonuçlarına göre; Güreşçilerin haftada 3 gün antrenman yapma % 22.0, haftada 4 gün antrenman yapma % 38.0, haftada 5 gün antrenman yapma % 34.0, haftada 6 gün antrenman yapma % 6.0, haftada 7 gün antrenman yapma % .0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda oranlar sırasıyla haftada 3 gün antrenman yapma % .0, haftada 4 gün antrenman yapma % 28.0, haftada 5 gün antrenman yapma % 68.0, haftada 6 gün antrenman yapma % 4.0, haftada 7 gün antrenman yapma % .0 olduğu görülmüştür. Basketbolcularda haftada 3 gün antrenman yapma % 16.0, haftada 4 gün antrenman yapma % 46.0, haftada 5 gün antrenman yapma % 34.0, haftada 6 gün antrenman yapma % 4.0, haftada 7 gün antrenman yapma % .0 olduğu görülmüştür. Voleybolcularda sırasıyla haftada 3 gün antrenman yapma % 4.0, haftada 4 gün antrenman yapma % 28.0, haftada 5 gün antrenman yapma % 68.0, haftada 6 gün antrenman yapma % .0, haftada 7 gün antrenman yapma % .0 olduğu görülmüştür. Atletizmde ise haftada 3 gün antrenman yapma % .0, haftada 4 gün antrenman yapma % .0, haftada 5 gün antrenman yapma %

4.0, haftada 6 gün antrenman yapma % 20.0, haftada 7 gün antrenman yapma %76.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların haftalık antrenman sayısı durumlarının; haftada 3 gün antrenman yapma sayısı oranı % 8.4, haftada 4 gün antrenman yapma sayısı oranı % 28.0, haftada 5 gün antrenman yapma sayısı oranı % 41.6, haftada 6 gün antrenman yapma sayısı oranı % 6.8, haftada 7 gün antrenman yapma sayısı oranı % 15.2 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Branş dışı yapılan spor durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 20’de sunuldu.

TABLO 20: Branş Dışı Yapılan Spor Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI		BRANŞ DIŞI YAPILAN SPOR						Total
		FUTBOL	BASKETBOL	VOLEYBOL	ATLETİZM	GÜREŞ	DİĞER	
1	GÜREŞ	11	18	6	8	1	6	50
		22,0%	36,0%	12,0%	16,0%	,0%	14,0%	100,0%
2	FUTBOL	1	18	18	7	3	3	50
		,0%	38,0%	36,0%	14,0%	6,0%	6,0%	100,0%
3	BASKETBOL	20	1	10	1	1	17	50
		42,0%	,0%	20,0%	2,0%	2,0%	34,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	20	12	1	1	1	15	50
		40,0%	26,0%	,0%	2,0%	2,0%	30,0%	100,0%
5	ATLETİZM	18	10	9	1	1	11	50
		36,0%	20,0%	18,0%	,0%	,0%	26,0%	100,0%
TOTAL		70	59	44	18	7	52	250
		28,0%	24,0%	17,2%	6,8%	2,0%	22,0%	100,0%

Sporcuların branş dışı yaptıkları spor durumu Tablo 20 sonuçlarına göre; Güreşçilerin branş dışı yaptıkları sporda futbol branşı ile ilgilenme % 22.0, basketbol ile ilgilenme % 36.0, voleybol ile ilgilenme % 12.0, atletizm ile ilgilenme % 16.0, diğer spor branşları ile ilgilenme %14.0 olduğu görülmüştür. Futbolcular sırasıyla basketbol branşı ile ilgilenme % 38.0, voleybol branşı ile ilgilenme % 36.0, atletizm branşı ile ilgilenme % 14.0, güreş branşı ile ilgilenme % 6.0, diğer spor branşları ile ilgilenme % 6.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcularda futbol branşı ile ilgilenme % 42.0, voleybol branşı ile ilgilenme % 20.0, atletizm branşı ile ilgilenme % 2.0, güreş branşı ile ilgilenme % 2.0, diğer spor branşları ile ilgilenme oranı ise % 34.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcularda futbol branşı ile ilgilenme % 40.0, basketbol branşı ile ilgilenme % 26.0, atletizm branşı ile ilgilenme % 2.0, güreş branşı ile ilgilenme % 2.0, diğer spor branşları ile ilgilenme ise % 30.0 olduğu görülmüştür. Atletizmde futbol branşı ile

ilgilenme % 36.0, basketbol branşı ile ilgilenme % 20.0, voleybol branşı ile ilgilenme % 18.0, güreş branşı ile ilgilenme % .0, diğer spor branşları ile ilgilenme oranı ise % 26.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında branş dışı sporda en yüksek oran % 28.0 ile futbol ile ilgilenildiği, sonrasında % 24.0 ile basketbol, daha sonra % 22.0 ile diğer branşlar, % 17.0 ile voleybol, % 6.8 ile atletizm ve son olarak % 2.0 ile güreş sporunun geldiği sonucu ortaya çıkmıştır.

Sağlıklı beslenme durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 21’de sunuldu.

TABLO 21: Sağlıklı Beslenme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI*		SAĞLIKLI BESLENME					Total
		ÇOK KÖTÜ	KÖTÜ	NORMAL	İYİ	ÇOK İYİ	
1	GÜREŞ	1	3	11	20	15	50
		,0%	6,0%	22,0%	40,0%	32,0%	100,0%
2	FUTBOL	1	1	7	15	26	50
		,0%	2,0%	14,0%	30,0%	54,0%	100,0%
3	BASKETBOL	1	3	7	18	21	50
		2,0%	6,0%	14,0%	36,0%	42,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	1	1	2	24	22	50
		,0%	2,0%	4,0%	48,0%	46,0%	100,0%
5	ATLETİZM	1	1	11	25	12	50
		,0%	2,0%	22,0%	50,0%	26,0%	100,0%
TOTAL		5	9	38	102	96	250
		,4%	3,6%	15,2%	40,8%	40,0%	100,0%

* Khi-kare analizi yapılırken sağlıklı beslenme çok kötü ve kötü sütunları birleştirildi.

Tablo 21’e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; sağlıklı beslenme durumları dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p>.100$).

Sporcuların sağlıklı beslenme durum dağılımı Tablo 21 sonuçlarına göre; Güreşçilerin “sağlıklı beslenir misiniz” sorusuna verilen yanıtlar sırasıyla; çok kötü % .0, kötü % 6.0, normal % 22.0, iyi % 40.0, çok iyi % 32.0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda çok kötü % .0, kötü % 2.0, normal % 14.0, iyi % 30.0, çok iyi % 54.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcularda çok kötü % 2.0, kötü % 6.0, normal % 14.0, iyi % 36.0, çok iyi % 42.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcuların “sağlıklı beslenir misiniz” sorusuna verdiği yanıtlar sırasıyla; çok kötü % .0, kötü % 2.0, normal % 4.0, iyi % 48.0,

çok iyi % 46.0 olduğu görülmüştür. Atletizmciler çok kötü % 0, kötü % 2.0, normal % 22.0, iyi % 50.0, çok iyi % 26.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sağlıklı beslenme durum dağılımlarının sonucu olarak; çok kötü beslendikleri % 0.4, kötü beslendikleri % 3.6, normal beslendikleri % 15.2, iyi beslendikleri % 40.8, çok iyi beslendikleri oranı % 40.0, olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Besin değerini karşılayabilme durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 22'de sunuldu.

TABLO 22: Besin Değerini Karşılayabilme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI		BESİN DEĞERİNİ KARŞILAYABİLME		Total
		EVET	HAYIR	
1	GÜREŞ	41	9	50
		82,0%	18,0%	100,0%
2	FUTBOL	37	13	50
		74,0%	26,0%	100,0%
3	BASKETBOL	43	7	50
		86,0%	14,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	43	7	50
		86,0%	14,0%	100,0%
5	ATLETİZM	44	6	50
		88,0%	12,0%	100,0%
TOTAL		208	42	250
		83,2%	16,8%	100,0%

$$\chi^2 = 4.464 \quad p = .347$$

Tablo 22'ye ilişkin sonuçlar incelendiğinde; besin değerini karşılayabilme durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi (p=.347).

Sporcuların besin değerini karşılayabilme durumu dağılımı Tablo 22 sonuçlarına göre; Güreşçilerin besin değerlerini karşılayabildikleri % 82.0, karşılayamadıkları % 18.0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda besin değerlerini karşılayabilme % 74.0, karşılayamama % 26.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcularda besin değerlerini karşılayabilme % 86.0, karşılayamama % 14.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcuların besin değerlerini karşılayabildikleri % 86.0, karşılayamadıkları % 14.0 olduğu görülmüştür. Atletizmdeki besin değerlerini karşılayabilme % 88.0, karşılayamama % 12.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların % 83.2'lik oranı besin değerlerini karşılayabildiklerinin sonucunu ortaya koymakta, % 16.8 oranı ise besin değerini karşılayamadıkları sonucu ortaya çıkmıştır.

En önemli yemek öğünü durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 23'te sunuldu.

TABLO 23: En Önemli Yemek Öğünü Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI		EN ÖNEMLİ YEMEK ÖĞÜNÜ			Total
		SABAH KAHVALTISI	ÖĞLE YEMEĞİ	AKŞAM YEMEĞİ	
1	GÜREŞ	38	6	6	50
		76,0%	12,0%	12,0%	100,0%
2	FUTBOL	38	4	8	50
		76,0%	8,0%	16,0%	100,0%
3	BASKETBOL	31	10	9	50
		62,0%	20,0%	18,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	38	4	8	50
		76,0%	8,0%	16,0%	100,0%
5	ATLETİZM	34	4	12	50
		68,0%	8,0%	24,0%	100,0%
TOTAL		179	28	43	250
		71,6%	11,2%	17,2%	100,0%

$$\chi^2 = 8.229 \quad p = .411$$

Tablo 23'e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; en önemli yemek öğünü durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi (p=.411).

Sporcuların en önemli yemek öğünü durumu dağılımı Tablo 23 sonuçlarına göre; Güreşçilerin “en önemli yemek öğünü” ne verdiği cevaplar; sabah kahvaltısı % 76.0, öğle yemeği % 12.0, akşam yemeği % 12.0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda sabah kahvaltısı % 76.0, öğle yemeği % 8.0, akşam yemeği % 16.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcuların “en önemli yemek öğünü” ne verdiği cevaplar; sabah kahvaltısı % 62.0, öğle yemeği % 20.0, akşam yemeği % 18.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcuların verdiği cevaplar; sabah kahvaltısı % 76.0, öğle yemeği % 8.0, akşam yemeği % 16.0 olduğu görülmüştür. Atletizmcilerin “en önemli yemek öğünü” ne verdiği cevaplar; sabah kahvaltısı % 68.0, öğle yemeği % 8.0, akşam yemeği % 24.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların “en önemli yemek öğünü” ne verdiği cevaplar sabah kahvaltısı % 71.6, öğle yemeği % 11.2, akşam yemeği % 17.2 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Yemek seçme durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 24’te sunuldu.

TABLO 24: Yemek Seçme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI			YEMEK SEÇME			Total
			EVET	HAYIR	BAZEN	
1	GÜREŞ	23	17	10	50	
		46,0%	34,0%	20,0%	100,0%	
2	FUTBOL	23	19	8	50	
		46,0%	38,0%	16,0%	100,0%	
3	BASKETBOL	18	25	7	50	
		36,0%	50,0%	14,0%	100,0%	
4	VOLEYBOL	5	36	9	50	
		10,0%	72,0%	18,0%	100,0%	
5	ATLETİZM	7	34	9	50	
		14,0%	68,0%	18,0%	100,0%	
TOTAL			76	131	43	250
			30,4%	52,4%	17,2%	100,0%

$$\chi^2 = 31.646 \quad p = .000$$

Tablo 24’e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; yemek seçme durumları dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p < 0.001$).

Sporcuların yemek seçme durumu dağılımı Tablo 24 sonuçlarına göre; Güreşçilerde yemek seçenler % 46.0, seçmeyenler % 34.0, bazen seçenler % 20.0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda yemek seçenler % 46.0, seçmeyenler % 38.0, bazen seçenler %16.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcularda yemek seçme durumu oranı % 36.0, seçmeyenlerin oranı % 50.0, bazen seçenlerin oranı ise % 14.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcularda yemek seçenler % 10.0, seçmeyenler % 72.0, bazen seçenler % 18.0 olduğu görülmüştür. Atletizmdeki sporcuların yemek seçme oranı %14.0, yemek seçmeyenlerin oranı % 68.0, bazen yemek seçenlerin oranı ise %18.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların % 30.4’ü yemek seçmekte, % 52.4’ü yemek seçmemekte, % 17.2’sinin bazen seçtiği durumu ortaya çıkmıştır.

Yemeklerdeki öncelik durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 25’te sunuldu.

TABLO 25: Yemeklerdeki Öncelik Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI		YEMEKLERDEKİ ÖNCELİK				Total
		TAZELİK	LEZZET	BESİN DEĞERİ	GÖRÜNTÜ	
1	GÜREŞ	9	14	25	2	50
		18,0%	28,0%	50,0%	4,0%	100,0%
2	FUTBOL	3	14	29	4	50
		6,0%	28,0%	58,0%	8,0%	100,0%
3	BASKETBOL	11	14	23	2	50
		22,0%	28,0%	46,0%	4,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	4	5	37	4	50
		8,0%	10,0%	74,0%	8,0%	100,0%
5	ATLETİZM	9	7	31	3	50
		18,0%	14,0%	62,0%	6,0%	100,0%
TOTAL		36	54	145	15	250
		14,4%	21,6%	58,0%	6,0%	100,0%

$$\chi^2 = 19.545 \quad p = .076$$

Tablo 25’e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; yemeklerdeki öncelik durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi (p=.076).

Sporcuların yemeklerdeki öncelik durumu dağılımı Tablo 25 sonuçlarına göre; Güreşçilerin yemeklerde önceliğin tazelik % 18.0, lezzet % 28.0, besin değeri % 50.0, görüntünün öncelik oranı ise % 4.0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda yemeklerdeki önceliğin tazelik oranı % 6.0, lezzet oranı % 28.0, besin değeri oranı % 58.0, görüntünün öncelik oranı ise % 8.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcularda yemeklerdeki önceliğin tazelik durumuna dikkat etme oranı % 22.0, lezzet durumuna dikkat etme oranı % 28.0, besin değerine dikkat etme oranı % 46.0, görüntüsüne dikkat etme oranı % 4.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcularda yemeklerdeki önceliğin tazelik oranı % 8.0, lezzet oranı % 10.0, besin değeri oranı % 74.0, görüntü oranı ise % 8.0 olduğu görülmüştür. Atletizmde yemeklerdeki önceliğin tazelik oranı % 18.0, lezzet oranı % 14.0, besin değeri oranı % 62.0, görüntü oranı % 6.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların yemeklerdeki önceliğin tazeliğe dikkat etme oranı % 14.4, lezzete dikkat etme oranı % 21.6, besin değerine dikkat etme oranı % 58.0, görüntüye dikkat etme oranı ise % 6.0 olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor branşına ilgili olma durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 26’da sunuldu.

TABLO 26: Spor Branşına İlgili Olma Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI		SPOR BRANŞINA İLGİLİ OLMA				Total
		KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	TAMAMEN KATILIYORUM	
1	GÜREŞ	1	5	23	21	50
		,0%	10,0%	46,0%	44,0%	100,0%
2	FUTBOL	1	2	15	32	50
		,0%	4,0%	30,0%	66,0%	100,0%
3	BASKETBOL	1	3	15	31	50
		2,0%	6,0%	30,0%	62,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	1	6	22	21	50
		2,0%	12,0%	44,0%	42,0%	100,0%
5	ATLETİZM	1	1	13	35	50
		,0%	,0%	28,0%	72,0%	100,0%
TOTAL		5	17	88	140	250
		,8%	6,4%	35,6%	57,2%	100,0%

Tablo 26’ya ilişkin sonuçlar incelendiğinde; spor branşına ilgili olma durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p=.056$).

Sporcuların spor branşına ilgili olma durumu dağılımı Tablo 26 sonuçlarına göre; Güreşçilerin spor branşına ilgili olma durumuna katılmıyorum % .0, kararsızım % 10.0, katılıyorum % 46.0, tamamen katılıyorum % 44.0 olduğu görülmüştür. Futbolcuların spor branşına ilgili olma durumuna katılmıyorum % .0, kararsızım % 4.0, katılıyorum % 30.0, tamamen katılıyorum % 66.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcuların spor branşına ilgili olma durumuna katılmıyorum % 2.0, kararsızım % 6.0, katılıyorum % 30.0, tamamen katılıyorum % 62.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcularda spor branşına ilgili olma durumuna katılmıyorum % 2.0, kararsızım % 12.0, katılıyorum % 44.0, tamamen katılıyorum % 42.0 olduğu görülmüştür. Atletizmde spor branşına ilgili olma durumuna katılmıyorum % .0, kararsızım % .0, katılıyorum % 28.0, tamamen katılıyorum % 72.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların spor branşlarına ilgili olma durumuna katılmıyorum oranı % 8.0, kararsızım oranı % 6.4, katılıyorum oranı % 35.6, tamamen katılıyorum oranı ise % 57.2 olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor branşını sevme durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 27'de sunuldu.

TABLO 27: Spor Branşını Sevme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI*		SPOR BRANŞINI SEVME			Total
		KARARSIZIM	KISMEN KATILYORUM	KATILYORUM	
1	GÜREŞ	3	22	25	50
		6,0%	44,0%	50,0%	100,0%
2	FUTBOL	1	10	39	50
		2,0%	20,0%	78,0%	100,0%
3	BASKETBOL	6	17	27	50
		12,0%	34,0%	54,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	1	8	41	50
		2,0%	16,0%	82,0%	100,0%
5	ATLETİZM	2	10	38	50
		4,0%	20,0%	76,0%	100,0%
TOTAL		13	67	170	250
		5,2%	26,8%	68,0%	100,0%

* Khi-kare analizi yapılırken spor branşını sevmede kararsızım ve kısmen katılıyorum sütunları birleştirildi.

Tablo 27'e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; spor branşını sevme durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p > .003$).

Sporcuların spor branşını sevme durumu dağılımı Tablo 27 sonuçlarına göre; Güreşçilerin spor branşını sevme durumuna katılımın kararsızım oranı % 6.0, katılıyorum % 44.0, tamamen katılıyorum % 50.0 olduğu görülmüştür. Futbolcuların spor branşını sevme durumuna katılımın kararsızım % 2.0, katılıyorum % 20.0, tamamen katılıyorum % 78.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcuların spor branşını sevme durumuna katılımın kararsızım oranı % 12.0, katılıyorum % 34.0, tamamen katılıyorum % 54.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcuların spor branşını sevme durumuna katılımın kararsızım oranı % 2.0, katılıyorum % 16.0, tamamen katılıyorum % 82.0 olduğu görülmüştür. Atletizmde spor branşını sevme durumuna katılımın kararsızım oranı % 4.0, katılıyorum % 20.0, tamamen katılıyorum % 76.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Elimizdeki veriler ışığında sporcuların spor branşını sevme durumuna katılımın kararsızım oranı % 5.2, katılıyorum oranı % 26.8, tamamen katılıyorum oranı % 68.0 olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor branşının geleceğinin parlak olması durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 28’de sunuldu.

TABLO 28: Spor Branşının Geleceğinin Parlak Olması Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI	SPOR BRANŞININ GELECEĞİNİN PARLAK OLAMASI					Total
	KESİNLİKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	KESİNLİKLE KATILIYORUM	
1 GÜREŞ	1	5	13	16	15	50
	,0%	10,0%	26,0%	34,0%	30,0%	100,0%
2 FUTBOL	1	1	1	7	40	50
	,0%	,0%	,0%	16,0%	84,0%	100,0%
3 BASKETBOL	1	1	2	22	24	50
	2,0%	2,0%	4,0%	44,0%	48,0%	100,0%
4 VOLEYBOL	1	1	3	16	29	50
	,0%	2,0%	6,0%	34,0%	58,0%	100,0%
5 ATLETİZM	3	7	21	7	12	50
	6,0%	14,0%	42,0%	14,0%	24,0%	100,0%
TOTAL	7	15	40	68	120	250
	1,6%	5,6%	15,6%	28,4%	48,8%	100,0%

Sporcuların spor branşının geleceğinin parlak olması durum dağılımı Tablo 28 sonuçlarına göre; Güreşçilerin spor branşının geleceğinin parlak olması durumuna verdiği cevaplar kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % 10.0, kararsızım % 26.0, katılıyorum % 34.0, kesinlikle katılıyorum % 30.0 olduğu görülmüştür. Futbolcuların spor branşının geleceğinin parlak olması durumuna verdiği cevaplar kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % .0, kararsızım % .0, katılıyorum % 16.0, kesinlikle katılıyorum % 84.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcuların spor branşının geleceğinin parlak olması durumuna verdiği cevaplar kesinlikle katılmıyorum % 2.0, katılmıyorum % 2.0, kararsızım % 4.0, katılıyorum % 44.0, kesinlikle katılıyorum % 48.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcuların spor branşının geleceğinin parlak olması durumuna verdiği cevaplar kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % 2.0, kararsızım % 6.0, katılıyorum % 34.0, kesinlikle katılıyorum % 58.0 olduğu görülmüştür. Atletizmde spor branşının geleceğinin parlak olması durumuna verdiği cevaplar kesinlikle katılmıyorum % 6.0, katılmıyorum % 14.0, kararsızım % 42.0, katılıyorum % 14.0, kesinlikle katılıyorum % 24.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların spor branşının geleceğinin parlak olması durumuna verdiği cevaplar; kesinlikle katılmıyorum %1.6, katılmıyorum % 5.6, kararsızım %15.6, katılıyorum %28.4, kesinlikle katılıyorum %48.8 olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor branşının ekonomik getirisinin iyi olması durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 29'da sunuldu.

TABLO 29: Spor Branşının Ekonomik Getirisinin İyi Olması Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI		SPOR BRANŞININ EKONOMİK GETİRİSİNİN İYİ OLMASI					Total
		KESİNLİKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	TAMAMEN KATILIYORUM	
1	GÜREŞ	4	16	22	4	4	50
		8,0%	32,0%	44,0%	8,0%	8,0%	100,0%
2	FUTBOL	1	1	3	7	38	50
		,0%	,0%	6,0%	18,0%	76,0%	100,0%
3	BASKETBOL	4	16	16	8	6	50
		8,0%	32,0%	32,0%	16,0%	12,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	1	1	4	25	19	50
		,0%	2,0%	8,0%	52,0%	38,0%	100,0%
5	ATLETİZM	2	12	15	11	10	50
		4,0%	24,0%	30,0%	22,0%	20,0%	100,0%
TOTAL		12	46	60	55	77	250
		4,0%	18,0%	24,0%	23,2%	30,8%	100,0%

$$\chi^2 = 133.164 \quad p = .000$$

Tablo 29'a ilişkin sonuçlar incelendiğinde; spor branşının ekonomik getirisinin iyi olması durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p < 0.001$).

Sporcuların spor branşının ekonomik getirisinin iyi olması durum dağılımı Tablo 29 sonuçlarına göre; güreşçilerin spor branşının ekonomik getirisinin iyi olması durumuna verdiği cevaplar kesinlikle katılmıyorum % 8.0, katılmıyorum % 32.0, kararsızım % 44.0, katılıyorum % 8.0, tamamen katılıyorum ise % 8.0 olduğu görülmüştür. Futbolcuların verdiği cevaplarda kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % .0, kararsızım % 6.0, katılıyorum % 18.0, tamamen katılıyorum % 76.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcuların kesinlikle katılmıyorum % 8.0, katılmıyorum % 32.0, kararsızım % 32.0, katılıyorum % 16.0, tamamen katılıyorum % 12.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcuların kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % 2.0, kararsızım % 8.0, katılıyorum % 52.0, tamamen katılıyorum % 38.0 olduğu görülmüştür. Atletizmde spor branşının ekonomik getirisinin iyi olması durumuna kesinlikle katılmıyorum % 4.0, katılmıyorum % 24.0, kararsızım % 30.0, katılıyorum % 22.0, tamamen katılıyorum % 20.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında sporcuların spor branşının ekonomik getirisinin iyi olduğundan dolayı seçilmesi durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % 4.0,

katılmıyorum oranı % 18.0, kararsızım oranı % 24.0, katılıyorum oranı % 23.2, tamamen katılıyorum oranı ise % 30.8 olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor branşının seçilmesinde aile isteği durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 30'da sunuldu.

TABLO 30: Spor Branşının Seçilmesinde Aile İsteği Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI		SPOR BRANŞININ SEÇİLMESİNDE AİLE İSTEĞİ				Total	
		KESİNLİKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILYORUM		TAMAMEN KATILYORUM
1	GÜREŞ	1	16	23	5	5	50
		.0%	32,0%	48,0%	10,0%	10,0%	100,0%
2	FUTBOL	1	2	9	15	23	50
		.0%	4,0%	18,0%	32,0%	46,0%	100,0%
3	BASKETBOL	1	4	15	16	14	50
		2,0%	8,0%	30,0%	32,0%	28,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	2	5	8	19	16	50
		4,0%	10,0%	16,0%	38,0%	32,0%	100,0%
5	ATLETİZM	3	14	19	8	6	50
		6,0%	28,0%	38,0%	16,0%	12,0%	100,0%
TOTAL		8	41	74	63	64	250
		2,4%	16,4%	30,0%	25,6%	25,6%	100,0%

$$\chi^2 = 65.972 \quad p < 0.001$$

Tablo 30'a ilişkin sonuçlar incelendiğinde; spor branşının seçilmesinde aile isteği durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi (p < 0.001).

Sporcuların spor branşının seçilmesinde aile isteği durum dağılımı Tablo 30 sonuçlarına göre; Güreşçilerin spor branşının seçilmesinde aile isteği durumuna kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % 32.0, kararsızım % 48.0, katılıyorum % 10.0, tamamen katılıyorum % 10.0 olduğu görülmüştür. Futbolcuların kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % 4.0, kararsızım % 18.0, katılıyorum % 32.0, tamamen katılıyorum % 46.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcuların aile isteği ile spor branşının seçilmesinde kesinlikle katılmıyorum % 2.0, katılmıyorum % 8.0, kararsızım % 30.0, katılıyorum % 32.0, tamamen katılıyorum % 28.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcuların spor branşını seçmede aile isteği oranları kesinlikle katılmıyorum % 4.0, katılmıyorum % 10.0, kararsızım % 16.0, katılıyorum % 38.0, tamamen katılıyorum % 32.0 olduğu görülmüştür. Atletizmde spor branşının seçilmesinde aile isteği durumu

oranları kesinlikle katılmıyorum % 6.0, katılmıyorum % 28.0, kararsızım % 38.0, katılıyorum % 16.0, tamamen katılıyorum % 12.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında ailenin spor branşının seçilmesindeki isteği durumunun en yüksek oranı kararsızım ile % 30.0, katılıyorum oranı % 25.6, tamamen katılıyorum oranı % 25.6, katılmıyorum % 16.4, kesinlikle katılmıyorum oranı ise % 2.4 olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor branşının seçilmesinde popülerlik durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 31’de sunuldu.

TABLO 31: Spor Branşının Seçilmesinde Popüler Olma Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI	SPOR BRANŞININ SEÇİLMESİNDE POPÜLERLİK					Total
	KESİNLİKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	TAMAMEN KATILIYORUM	
1 GÜREŞ	1	9	13	12	15	50
	,0%	18,0%	26,0%	24,0%	32,0%	100,0%
2 FUTBOL	1	1	3	20	25	50
	,0%	,0%	6,0%	42,0%	52,0%	100,0%
3 BASKETBOL	1	4	11	18	16	50
	,0%	8,0%	24,0%	36,0%	32,0%	100,0%
4 VOLEYBOL	1	4	7	21	17	50
	,0%	8,0%	14,0%	44,0%	34,0%	100,0%
5 ATLETİZM	1	20	11	10	8	50
	2,0%	40,0%	22,0%	20,0%	16,0%	100,0%
TOTAL	5	38	45	81	81	250
	,4%	14,8%	18,4%	33,2%	33,2%	100,0%

$$\chi^2 = 60.574 \quad p = .000$$

Tablo 31’e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; spor branşının seçilmesinde spor branşının popüler olma durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p < 0.001$).

Sporcuların spor branşının seçilmesinde spor branşının popüler olma durum dağılımı Tablo 31 sonuçlarına göre güreşçilerin spor branşının seçilmesinde popülerlik durumuna kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % 18.0, kararsızım % 26.0, katılıyorum % 24.0, tamamen katılıyorum % 32.0 olduğu görülmüştür. Futbolcuların popülerlik durumuna kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % .0, kararsızım % 6.0, katılıyorum % 42.0, tamamen katılıyorum % 52.0 olduğu görülmüştür.

Basketbolcular spor branşının seçilmesinde popülerlik durumuna kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % 8.0, kararsızım % 24.0, katılıyorum % 36.0, tamamen katılıyorum % 32.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcuların kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % 8.0, kararsızım % 14.0, katılıyorum % 44.0, tamamen katılıyorum % 34.0 olduğu görülmüştür. Atletizmde spor branşının seçilmesinde popülerlik durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % 2.0, katılmıyorum % 40.0, kararsızım % 22.0, katılıyorum % 20.0, tamamen katılıyorum % 16.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında spor branşının seçilmesinde popülerliği durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % .4, katılmıyorum oranı % 14.8, kararsızım oranı % 18.4, katılıyorum oranı % 33.2, tamamen katılıyorum oranı ise % 33.2 olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor branşına yeteneği olma durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 32'de sunuldu.

TABLO 32: Spor Branşına Yeteneği Olma Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI*		SPOR BRANŞINA YETENEĞİ OLMA				Total
		KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILYORUM	TAMAMEN KATILYORUM	
1	GÜREŞ	11	14	21	4	50
		22,0%	28,0%	42,0%	8,0%	100,0%
2	FUTBOL	1	1	12	36	50
		,0%	,0%	24,0%	76,0%	100,0%
3	BASKETBOL	1	1	15	33	50
		,0%	,0%	30,0%	70,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	1	1	15	33	50
		,0%	2,0%	30,0%	68,0%	100,0%
5	ATLETİZM	1	1	16	32	50
		,0%	,0%	32,0%	68,0%	100,0%
TOTAL		15	18	79	138	250
		4,4%	6,0%	31,6%	58,0%	100,0%

* Khi-kare analizi yapılırken spor branşına yeteneği olmada katılmıyorum ve kararsızım sütunları birleştirildi.

Tablo 32'ye ilişkin sonuçlar incelendiğinde; spor branşına yeteneği olma durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p < 0.001$).

Sporcuların spor branşına yeteneği olma durum dağılımı Tablo 32 sonuçlarına göre; Güreşçilerin spor branşına yeteneği olma durumuna katılmıyorum % 22.0, kararsızım % 28.0, katılıyorum % 42.0, tamamen katılıyorum % 8.0 olduğu görülmüştür. Futbolcularda katılmıyorum % .0, kararsızım % .0, katılıyorum % 24.0, tamamen

katılıyorum % 76.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcuların katılmıyorum diyenler % .0, kararsızım % .0, katılıyorum % 30.0, tamamen katılıyorum % 70.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcuların spor branşına yeteneği olma durumuna katılmıyorum % .0, kararsızım % 2.0, katılıyorum % 30.0, tamamen katılıyorum % 68.0 olduğu görülmüştür. Atletizmde spor branşına yeteneği olma durumuna katılmıyorum % .0, kararsızım % .0, katılıyorum % 32.0, tamamen katılıyorum % 68.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında spor branşına yeteneği olma durumuna katılmıyorum % 4.4, kararsızım % 6.0, katılıyorum % 31.6, tamamen katılıyorum % 58.0 olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor branşını eğlenceli bulma durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 33'te sunuldu.

TABLO 33: Spor Branşını Eğlenceli Bulma Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI		SPOR BRANŞINI EĞLENCELİ BULMA					Total
		KESİNLİKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARAR - SIZIM	KATILYO - RUM	TAMAMEN KATILYO - RUM	
1	GÜREŞ	1	9	20	13	7	50
		,0%	18,0%	40,0%	28,0%	14,0%	100,0%
2	FUTBOL	1	1	3	10	35	50
		,0%	,0%	6,0%	22,0%	72,0%	100,0%
3	BASKETBOL	1	1	6	17	25	50
		2,0%	2,0%	12,0%	34,0%	50,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	1	1	2	12	34	50
		,0%	,0%	4,0%	28,0%	68,0%	100,0%
5	ATLETİZM	1	13	6	13	17	50
		,0%	26,0%	12,0%	28,0%	34,0%	100,0%
TOTAL		5	25	37	65	118	250
		,4%	9,2%	14,8%	28,0%	47,6%	100,0%

Tablo 33'e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; spor branşını eğlenceli bulma durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p < 0.001$).

Sporcuların spor branşını eğlenceli bulma durum dağılımı Tablo 33 sonuçlarına göre; Güreşçilerin spor branşını eğlenceli bulma durumuna kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % 18.0, kararsızım % 40.0, katılıyorum % 28.0, tamamen katılıyorum % 14.0 olduğu görülmüştür. Futbolcuların kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % .0, kararsızım % 6.0, katılıyorum % 22.0, tamamen katılıyorum % 72.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcuların kesinlikle katılmıyorum % 2.0, katılmıyorum % 2.0,

kararsızım % 12.0, katılıyorum % 34.0, tamamen katılıyorum % 50.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcuların spor branşını eğlenceli bulma durumuna kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % 0, kararsızım % 4.0, katılıyorum % 28.0, tamamen katılıyorum % 68.0 olduğu görülmüştür. Atletizmcilerin kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % 26.0, kararsızım % 12.0, katılıyorum % 28.0, tamamen katılıyorum % 34.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında spor branşını eğlenceli bulma durumuna verilen cevapların kesinlikle katılmıyorum % .4, katılmıyorum % 9.2 kararsızım % 14.8, katılıyorum % 28.0, tamamen katılıyorum ise % 47.6 olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor branşının seçiminde vücut yapısının uygunluğu durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 34'te sunuldu.

TABLO 34: Spor Branşının Seçiminde Vücut Yapısının Uygunluğu Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI	SPOR BRANŞININ SEÇİMİNDE VÜCUT YAPISININ UYGUNLUĞU				Total
	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILYORUM	TAMAMEN KATILYORUM	
1 GÜREŞ	7	13	14	16	50
	14,0%	26,0%	28,0%	32,0%	100,0%
2 FUTBOL	2	2	16	30	50
	4,0%	4,0%	32,0%	60,0%	100,0%
3 BASKETBOL	2	3	12	33	50
	4,0%	6,0%	24,0%	66,0%	100,0%
4 VOLEYBOL	1	6	18	25	50
	,0%	14,0%	36,0%	50,0%	100,0%
5 ATLETİZM	1	5	18	26	50
	2,0%	10,0%	36,0%	52,0%	100,0%
TOTAL	13	29	78	130	250
	4,8%	12,0%	31,2%	52,0%	100,0%

$$\chi^2 = 32.962 \quad p = .001$$

Tablo 34'e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; spor branşının seçiminde vücut yapısının uygunluğu durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi (p=.001).

Sporcuların spor branşının seçiminde vücut yapısının uygunluğu durum dağılımı Tablo 34 sonuçlarına göre; Güreşçilerin spor branşının seçiminde vücut yapısının uygunluğu durumuna katılmıyorum % 14.0, kararsızım % 26.0, katılıyorum % 28.0, tamamen katılıyorum % 32.0 olduğu görülmüştür. Futbolcuların katılmıyorum diyenler % 4.0, kararsızım % 4.0, katılıyorum % 32.0, tamamen katılıyorum % 60.0 olduğu

görülmüştür. Basketbolcuların spor branşının seçiminde vücut yapısının uygunluğu durumuna katılmıyorum % 4.0, kararsızım % 6.0, katılıyorum % 24.0, tamamen katılıyorum % 66.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcuların katılmıyorum % .0, kararsızım % 14.0, katılıyorum % 36.0, tamamen katılıyorum % 50.0 olduğu görülmüştür. Atletizmcilerin spor branşının seçiminde vücut yapısının uygunluğu durumuna katılmıyorum % 2.0, kararsızım % 10.0, katılıyorum % 36.0, tamamen katılıyorum % 52.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında spor branşının seçiminde vücut yapısının uygunluğu durumuna katılmıyorum % 4.8, kararsızım % 12.0, katılıyorum % 31.2, tamamen katılıyorum % 52.0 olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor branşının seçiminde çevre koşullarının uygunluğu durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 35'te sunuldu.

TABLO 35: Spor Branşının Seçiminde Çevre Koşullarının Uygunluğu Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI	SPOR BRANŞININ SEÇİMİNDE ÇEVRE KOŞULLARININ UYGUNLUĞU					Total
	KESİNLİKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILYORUM	TAMAMEN KATILYORUM	
1 GÜREŞ	4	12	15	11	8	50
	8,0%	24,0%	30,0%	22,0%	16,0%	100,0%
2 FUTBOL	4	12	11	11	12	50
	8,0%	24,0%	22,0%	22,0%	24,0%	100,0%
3 BASKETBOL	1	2	6	17	24	50
	,0%	4,0%	14,0%	34,0%	48,0%	100,0%
4 VOLEYBOL	1	7	7	17	18	50
	,0%	14,0%	16,0%	34,0%	36,0%	100,0%
5 ATLETİZM	1	12	11	11	15	50
	,0%	24,0%	24,0%	22,0%	30,0%	100,0%
TOTAL	11	45	50	67	77	250
	3,2%	18,0%	21,2%	26,8%	30,8%	100,0%

$$\chi^2 = 37.558 \quad p = .002$$

Tablo 35'e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; spor branşının seçiminde çevre koşullarının uygunluğu durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi (p=.002).

Sporcuların spor branşının seçiminde çevre koşullarının uygunluğu durum dağılımı Tablo 35 sonuçlarına göre; Güreşçilerin spor branşının seçiminde çevre koşullarının uygunluğu durumuna kesinlikle katılmıyorum % 8.0, katılmıyorum % 24.0,

kararsızım % 30.0, katılıyorum % 22.0, tamamen katılıyorum % 16.0 olduğu görülmüştür. Futbolcuların kesinlikle katılmıyorum % 8.0, katılmıyorum % 24.0, kararsızım % 22.0, katılıyorum % 22.0, tamamen katılıyorum % 24.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcuların spor branşının seçiminde çevre koşullarının uygunluğu durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % .0, katılmıyorum % 4.0, kararsızım % 14.0, katılıyorum % 34.0, tamamen katılıyorum % 48.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcuların kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % 14.0, kararsızım % 16.0, katılıyorum % 34.0, tamamen katılıyorum % 36.0 olduğu görülmüştür. Atletizmcilerin spor branşının seçiminde çevre koşullarının uygunluğu durumuna kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % 24.0, kararsızım % 24.0, katılıyorum % 22.0, tamamen katılıyorum % 30.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında spor branşının seçiminde çevre koşullarının uygunluğu durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % 3.2, katılmıyorum % 18.0 kararsızım % 21.2, katılıyorum % 26.8, tamamen katılıyorum oranı ise % 30.8 olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor branşının sağlığa olumlu katkısı durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 36'da sunuldu.

TABLO 36: Spor Branşının Sağlığa Olumlu Katkısı Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI		SPOR BRANŞININ SAĞLIĞA OLUMLU KATKISI				Total
		KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILYORUM	TAMAMEN KATILYORUM	
1	GÜREŞ	1	5	20	24	50
		.0%	10,0%	42,0%	48,0%	100,0%
2	FUTBOL	4	17	17	12	50
		8,0%	34,0%	34,0%	24,0%	100,0%
3	BASKETBOL	1	1	15	33	50
		.0%	2,0%	32,0%	66,0%	100,0%
4	VOLEYBOL	1	8	15	26	50
		2,0%	16,0%	30,0%	52,0%	100,0%
5	ATLETİZM	1	8	20	21	50
		2,0%	16,0%	40,0%	42,0%	100,0%
TOTAL		8	39	87	116	250
		2,4%	15,6%	35,6%	46,4%	100,0%

$$\chi^2 = 38.421 \quad p = .000$$

Tablo 36'ya ilişkin sonuçlar incelendiğinde; spor branşının sağlığa olumlu katkısı durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p < 0.001$).

Sporcuların spor branşının sağlığa olumlu katkısı durum dağılımı Tablo 36 sonuçlarına göre; Güreşçilerin spor branşının sağlığa olumlu katkısı durumuna katılmıyorum % .0, kararsızım % 10.0, katılıyorum % 42.0, tamamen katılıyorum % 48.0 olduğu görülmüştür. Futbolcuların katılmıyorum % 8.0, kararsızım % 34.0, katılıyorum % 34.0, tamamen katılıyorum % 24.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcuların spor branşının sağlığa olumlu katkısı durumuna katılmıyorum % .0, kararsızım % 2.0, katılıyorum % 32.0, tamamen katılıyorum % 66.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcularda katılmıyorum % 2.0, kararsızım % 16.0, katılıyorum % 30.0, tamamen katılıyorum % 52.0 olduğu görülmüştür. Atletizmcilerin katılmıyorum % 2.0, kararsızım % 16.0, katılıyorum % 40.0, tamamen katılıyorum % 42.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında spor branşının sağlığa olumlu katkı sunduğu durumuna verilen cevaplarda katılmıyorum % 2.4, kararsızım % 15.6, katılıyorum % 35.6, tamamen katılıyorum % 46.4 olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor branşının kişisel gelişime katkısı durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 37'de sunuldu.

TABLO 37: Spor Branşının Kişisel Gelişime Katkısı Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI*	SPOR BRANŞININ KİŞİSEL GELİŞİME KATKISI					Total
	KESİNLİKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	TAMAMEN KATILIYORUM	
1 GÜREŞ	1	1	10	15	23	50
	.0%	.0%	20,0%	34,0%	46,0%	100,0%
2 FUTBOL	1	1	4	20	24	50
	.0%	2,0%	8,0%	42,0%	48,0%	100,0%
3 BASKETBOL	1	2	3	17	27	50
	.0%	4,0%	6,0%	36,0%	54,0%	100,0%
4 VOLEYBOL	2	11	7	14	16	50
	4,0%	22,0%	14,0%	28,0%	32,0%	100,0%
5 ATLETİZM	1	3	6	19	21	50
	.0%	6,0%	12,0%	40,0%	42,0%	100,0%
TOTAL	6	18	30	85	111	250
	.8%	6,8%	12,0%	36,0%	44,4%	100,0%

* Khi-kare analizi yapılırken spor branşının kişisel gelişime katkısı katılmıyorum ve kararsızım sütunları birleştirildi.

Tablo 37'ye ilişkin sonuçlar incelendiğinde; spor branşının kişisel gelişime katkısı durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p>.001$).

Sporcuların spor branşının kişisel gelişime katkısı durumu dağılımı Tablo 37 sonuçlarına göre; Güreşçilerin spor branşının kişisel gelişime katkısı durumuna kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % .0, kararsızım % 20.0, katılıyorum % 34.0, tamamen katılıyorum % 46.0 olduğu görülmüştür. Futbolcuların kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % 2.0, kararsızım % 8.0, katılıyorum % 42.0, tamamen katılıyorum % 48.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcuların spor branşının kişisel gelişime katkısı durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % .0, katılmıyorum % 4.0, kararsızım % 6.0, katılıyorum % 36.0, tamamen katılıyorum % 54.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcuların kesinlikle katılmıyorum % 4.0, katılmıyorum % 22.0, kararsızım % 14.0, katılıyorum % 28.0, tamamen katılıyorum % 32.0 olduğu görülmüştür. Atletizmcilerin spor branşının kişisel gelişime katkısı durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % .0, katılmıyorum % 6.0, kararsızım % 12.0, katılıyorum % 40.0, tamamen katılıyorum % 42.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında spor branşının kişisel gelişime katkısı durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % .8, katılmıyorum % 6.8 kararsızım % 12.0, katılıyorum % 36.0, tamamen katılıyorum % 44.4 olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor branşı tercihinde arkadaştan etkilenme durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 38’de sunuldu.

TABLO 38: Spor Branşı Tercihinde Arkadaştan Etkilenme Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI	SPOR BRANŞI TERCİHİNDE ARKADAŞTAN ETKİLENME					Total
	KESİNLİKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARAR - SIZIM	KATILIYORUM	TAMAMEN KATILIYORUM	
1 GÜREŞ	3	10	9	12	16	50
	6,0%	20,0%	18,0%	24,0%	32,0%	100,0%
2 FUTBOL	3	15	10	11	11	50
	6,0%	30,0%	20,0%	22,0%	22,0%	100,0%
3 BASKETBOL	1	7	12	16	14	50
	2,0%	14,0%	24,0%	32,0%	28,0%	100,0%
4 VOLEYBOL	2	13	9	12	14	50
	4,0%	26,0%	18,0%	24,0%	28,0%	100,0%
5 ATLETİZM	1	16	9	9	15	50
	2,0%	32,0%	18,0%	18,0%	30,0%	100,0%
TOTAL	10	61	49	60	70	250
	4,0%	24,4%	19,6%	24,0%	28,0%	100,0%

$$\chi^2 = 10.352 \quad p = .848$$

Tablo 38’e ilişkin sonuçlar incelendiğinde; spor branşı tercihinde arkadaştan etkilenme durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi (p=.848).

Sporcuların spor branşı tercihinde arkadaştan etkilenme durumu dağılımı Tablo 38 sonuçlarına göre; Güreşçilerin spor branşı tercihinde arkadaştan etkilenme durumu kesinlikle katılmıyorum % 6.0, katılmıyorum % 20.0, kararsızım % 18.0, katılıyorum % 24.0, tamamen katılıyorum % 32.0 olduğu görülmüştür. Futbolcuların kesinlikle katılmıyorum % 6.0, katılmıyorum % 30.0, kararsızım % 20.0, katılıyorum % 22.0, tamamen katılıyorum % 22.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcuların spor branşı tercihinde arkadaştan etkilenme durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % 2.0, katılmıyorum % 14.0, kararsızım % 24.0, katılıyorum % 32.0, tamamen katılıyorum % 28.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcuların kesinlikle katılmıyorum % 4.0, katılmıyorum % 26.0, kararsızım % 18.0, katılıyorum % 24.0, tamamen katılıyorum % 28.0 olduğu görülmüştür. Atletizmcilerin spor branşı tercihinde arkadaştan etkilenme durumu kesinlikle katılmıyorum % 2.0, katılmıyorum % 32.0, kararsızım % 18.0, katılıyorum % 18.0, tamamen katılıyorum % 30.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında spor branşı tercihinde arkadaşta etkilenme durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % 4.0, katılmıyorum % 24.4 kararsızım % 19.6, katılıyorum % 24.0, tamamen katılıyorum ise % 28.0 olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor branşı ile çocukluktan uğraşma durumu tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 39'da sunuldu.

TABLO 39: Spor Branşı İle Çocukluktan Uğraşma Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI	SPOR BRANŞI İLE ÇOCUKLUKTAN UĞRAŞMA					Total
	KESİNLİKLE KATILMIYO- RUM	KATILMI- YORUM	KARAR- SIZIM	KATILIYO- RUM	TAMAMEN KATILIYO- RUM	
1 GÜREŞ	2	14	9	9	16	50
	4,0%	28,0%	18,0%	18,0%	32,0%	100,0%
2 FUTBOL	1	4	4	16	25	50
	2,0%	8,0%	8,0%	32,0%	50,0%	100,0%
3 BASKETBOL	3	5	5	16	21	50
	6,0%	10,0%	10,0%	32,0%	42,0%	100,0%
4 VOLEYBOL	2	13	13	10	12	50
	4,0%	26,0%	26,0%	20,0%	24,0%	100,0%
5 ATLETİZM	5	15	14	10	6	50
	10,0%	30,0%	28,0%	20,0%	12,0%	100,0%
TOTAL	13	51	45	61	80	250
	5,2%	20,4%	18,0%	24,4%	32,0%	100,0%

$$\chi^2 = 41.387 \quad p = .000$$

Tablo 39'a ilişkin sonuçlar incelendiğinde; spor branşı ile çocukluktan uğraşma durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi ($p < 0.001$).

Sporcuların spor branşı ile çocukluktan uğraşma durumu dağılımı Tablo 39 sonuçlarına göre; Güreşçilerin spor branşı ile çocukluktan uğraşma durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % 4.0, katılmıyorum % 28.0, kararsızım % 18.0, katılıyorum % 18.0, tamamen katılıyorum % 32.0 olduğu görülmüştür. Futbolcuların kesinlikle katılmıyorum % 6.0, katılmıyorum % 10.0, kararsızım % 10.0, katılıyorum % 32.0, tamamen katılıyorum % 42.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcuların spor branşı ile çocukluktan uğraşma durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % 2.0, katılmıyorum % 8.0, kararsızım % 8.0, katılıyorum % 32.0, tamamen katılıyorum % 50.0 olduğu görülmüştür. Voleybolcuların kesinlikle katılmıyorum % 4.0, katılmıyorum % 26.0, kararsızım % 26.0, katılıyorum % 20.0, tamamen katılıyorum % 24.0 olduğu görülmüştür. Atletizmcilerin spor branşı ile çocukluktan uğraşma durumuna kesinlikle katılmıyorum

oranı % 10.0, katılmıyorum % 30.0, kararsızım % 28.0, katılıyorum % 20.0, tamamen katılıyorum % 12.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında spor branşı ile çocukluktan uğraşma durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % 5.2, katılmıyorum % 20.4 kararsızım % 18.0, katılıyorum % 24.4, tamamen katılıyorum % 32.0 olduğu ortaya çıkmıştır.

Spor branşını öğretmenin önermesi durum tablosu ve karşılaştırma sonuçları Tablo 40'ta sunuldu.

TABLO 40: Spor Branşını Öğretmenin Önermesi Durum Tablosu Ve Karşılaştırma Sonuçları

SPOR BRANŞLARI	SPOR BRANŞINI ÖĞRETMENİN ÖNERMESİ					Total
	KESİNLİKLE KATILMIYORUM	KATILMIYORUM	KARARSIZIM	KATILIYORUM	TAMAMEN KATILIYORUM	
1 GÜREŞ	3	16	17	9	5	50
	6,0%	32,0%	34,0%	18,0%	10,0%	100,0%
2 FUTBOL	3	11	14	14	8	50
	6,0%	22,0%	28,0%	28,0%	16,0%	100,0%
3 BASKETBOL	1	12	11	9	17	50
	2,0%	24,0%	22,0%	18,0%	34,0%	100,0%
4 VOLEYBOL	0	1	15	18	16	50
	,0%	2,0%	30,0%	36,0%	32,0%	100,0%
5 ATLETİZM	0	16	10	12	12	50
	,0%	32,0%	20,0%	24,0%	24,0%	100,0%
TOTAL	7	56	67	62	58	250
	2,8%	22,4%	26,8%	24,8%	23,2%	100,0%

$$\chi^2 = 36.195 \quad p = .003$$

Tablo 40'a ilişkin sonuçlar incelendiğinde; spor branşını öğretmenin önermesi durumu dikkate alınarak; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşını tercih eden sporcular Khi-Kare testine göre analiz edildi (p=.003).

Sporcuların spor branşını öğretmenin önermesi durumu dağılımı Tablo 40 sonuçlarına göre; Güreşçilerin spor branşını öğretmenin önermesi durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % 6.0, katılmıyorum % 32.0, kararsızım % 34.0, katılıyorum % 18.0, tamamen katılıyorum % 10.0 olduğu görülmüştür. Futbolcuların kesinlikle katılmıyorum % 6.0, katılmıyorum % 22.0, kararsızım % 28.0, katılıyorum % 28.0, tamamen katılıyorum % 16.0 olduğu görülmüştür. Basketbolcuların spor branşını öğretmenin önermesi durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % 2.0, katılmıyorum % 24.0, kararsızım % 22.0, katılıyorum % 18.0, tamamen katılıyorum % 34.0 olduğu

görülmüştür. Voleybolcuların kesinlikle katılmıyorum % .0, katılmıyorum % 2.0, kararsızım % 30.0, katılıyorum % 36.0, tamamen katılıyorum % 32.0 olduğu görülmüştür. Atletizmcilerin spor branşını öğretmenin önermesi durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % .0, katılmıyorum % 32.0, kararsızım % 20.0, katılıyorum % 24.0, tamamen katılıyorum % 24.0 olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Elimizdeki veriler ışığında spor branşını öğretmenin önermesi durumuna kesinlikle katılmıyorum oranı % 2.8, katılmıyorum % 22.4 kararsızım % 26.8, katılıyorum % 24.8, tamamen katılıyorum ise % 23.2 olduğu ortaya çıkmıştır.

5. TARTIŞMA

Sportif branşların seçimini etkileyen birçok değişken vardır. Değişik araştırmacıların konu ile ilgili literatür çalışmaları gözden geçirildiğinde aşağıdaki sonuçlar elde edilir. Sporcuların sportif branşları seçiminde, bulunmuş oldukları ortamlar ve ortamları etkileyen değişkenlerin önemli etkileri söz konusudur.

Van de Pol, PKC ve ark.'nın yapmış oldukları çalışmada egzersiz, rekabet ve aynı zamanda antrenörün oluşturduğu ortamın çok önemli olduğunu vurgulamışlardır (83).

Ayrıca Hasan S. ve ark.'nın Türk süper liginde profesyonel futbolun iletişim becerileri üzerine yaptıkları çalışmada başarının sporcular ile antrenör arasındaki yüksek iletişime bağlı olduğu, eksik iletişim olduğunda sporcu başarılarının kaybedileceğini belirtmişlerdir. Sporcuların spor branşlarını tercihinde antrenörün etkisinin tartışılmayacağı belirtilmiştir. Bu durum sporcu ve spor branşı arasındaki sevgiyi ileri derecede etkilemektedir (84).

Spor branşı seçiminde fiziksel figürün ve vücut kompozisyonunun önemli bir rol oynadığı bilinmektedir. Konuyla ilgili yapılmış değişik çalışmalar mevcuttur.

BMI index ve vücut kompozisyonu birçok spor branşı seçiminde ve performansta etkilidir (85,86). Özellikle düşük vücut ağırlığı regülasyonu atletizm spor branşında önemli bir seçenek olduğu ifade edilmiştir (87,88).

Günümüz koşullarında ekonomik getirinin de spor branşı seçiminde önemli bir rol oynadığı değişik araştırmacılar tarafından dile getirilmiştir (89-90-91).

Sosyal çevre ve kişinin yaşamış olduğu coğrafyanın da spor branşlarını seçmede ve seçilen spor branşında başarılı olmada etkili olduğu rapor edilmiştir (92,93).

Çalışma sonuçlarımız gözden geçirildiğinde; güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde baba eğitim durumu arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Alınan spor branşlarındaki sporcuların baba eğitim durumları incelendiğinde okur yazar olmayanların oranı % 5.6, ilköğretim mezunu olanların oranı % 36.4, lise mezunu olanların oranı % 48.8, yükseköğretim mezunu olanların oranı ise % 9.2'dir. Güreş sporu ile ilgilenen sporcuların baba eğitim durumu en yüksek oranı % 40.0 ile ilk öğretim mezunu oldukları, futbol sporu ile ilgilenen sporcuların baba eğitim durumu en yüksek oranı % 60.0 oranı ile lise mezunu oldukları sonucu karşımıza çıkmaktadır. Basketbol sporu ile ilgilenen sporcuların baba eğitim durumu en yüksek oranı % 46.0 ile ilköğretim mezunu oldukları belirlenmiştir. Voleybol sporu ile ilgilenen sporcuların baba eğitim durumu en yüksek oranı % 56.0 ile lise mezunu oldukları belirlenmiştir. Atletizm sporu ile ilgilenen sporcuların baba eğitim durumu en yüksek oranı % 52.0 ile lise mezunu oldukları sonucu

ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların baba eğitim durumu oranlarındaki en yüksek oran lise mezunu olduğu görülmektedir. Yüksekokul-üniversite mezunu olanların az olduğu görülmektedir. Güreş ve basketbol spor branşı ile ilgilenen sporcuların baba eğitim durumları; futbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların baba eğitim durumu seviyesinden daha düşük olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Baba eğitim düzeyi arttıkça spor branşları ile ilgilenen sporcularında, sportif faaliyetlerindeki başarılarının da artacağı düşünülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde anne eğitim durumu arasında farklılık görülmüştür. Alınan spor branşlarındaki sporcuların anne eğitim durumları incelendiğinde okur yazar olmayanların oranı % 45.2, ilköğretim mezunu olanların oranı % 42.4, lise mezunu olanların oranı % 10.8, yüksekokul-üniversite mezunu olanların oranı ise % 1.6'dır. Güreş sporu ile ilgilenen sporcuların anne eğitim durumu en yüksek oranı % 50.0 ile okur yazar olmadıkları, futbol sporu ile ilgilenen sporcuların anne eğitim durumu en yüksek oranı % 56.0 oranı ile okur yazar olmadıkları sonucu karşımıza çıkmaktadır. Basketbol sporu ile ilgilenen sporcuların anne eğitim durumu en yüksek oranı % 52.0 ile okur yazar olmadıkları belirlenmiştir. Voleybol sporu ile ilgilenen sporcuların anne eğitim durumu en yüksek oranı % 50.0 ile ilköğretim mezunu oldukları belirlenmiştir. Atletizm sporu ile ilgilenen sporcuların anne eğitim durumu en yüksek oranı % 58.0 ile ilköğretim mezunu oldukları sonucu ortaya çıkmaktadır. Sonuç olarak güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların anne eğitim durumu oranlarındaki en yüksek oran % 45.2 ile okur yazar olmadıkları oranı ile karşımıza çıkmaktadır. Yüksekokul-üniversite mezunu olanların az olduğu % 1.6 sonucu ile ortaya çıkmaktadır. Güreş ve basketbol ve futbol spor branşı ile ilgilenen sporcuların anne eğitim durumları, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların anne eğitim durumu seviyesinden daha düşük olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Son yıllarda bayan voleybol takımının ve bayan atletlerin başarılarından dolayı voleybol ve atletizm spor branşının medyada geniş yer bulmasından dolayı eğitimli annelerin ilgisini çekmekte ve çocuklarını bu spor branşına yönlendirdikleri düşünülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde baba mesleği durumu arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların baba mesleği durumu incelendiğinde % 57.2 oranının serbest meslek ile ilgilendiği, % 23.6 oranının memur olduğu, % 19.2 oranının ise özel bir sektörde çalıştığı sonucunu

görmekteyiz. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların baba mesleklerinin ağırlıkta serbest meslek olması, çalışmanın yapıldığı bölgede iş olanaklarının kısıtlı olduğu düşüncesini akla getirmektedir. İş olanaklarının kısıtlı olması münasebeti ile ailelerin çocuklarını ekonomik kazanç elde etmeleri adına spor branşlarına yönlendirdikleri düşünülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde anne mesleği durumu arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların anne mesleği durumu incelendiğinde % 87.2 oranının serbest meslek ile ilgilendiği, % 6.4 oranının memur olduğu, % 6.4 oranının ise özel bir sektörde çalıştığı sonucunu görmekteyiz. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların anne mesleklerinin ağırlıkta serbest meslek olduğu, yapılan yüz yüze mülakatlarda % 87.2'lik oranın herhangi bir iş ile uğraşmadığı ev hanımı oldukları beyan edilmiştir. Ekonomik olarak aile bütçesine bir katkı sunmadıklarından dolayı, bölgesel olarak iş olanaklarının kısıtlılığından dolayı çocuklarının iyi bir hayat sürdürebilmeleri adına spor branşlarına yönlendirdikleri ve teşvik ettikleri sonucu ortaya çıkmıştır. Çalışan oranının az olduğu dikkat çekmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde aile birey sayıları arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların aile birey sayılarındaki en büyük oran % 41.6 ile 5 birey sayısı olduğu görülmektedir. Farklı branşlardaki aile birey sayılarında büyük bir farklılık görülmemiştir. Aile birey sayılarının çok yüksek olmaması ailedeki ekonomik dağılımın daha dengeli olmasına sebep olmakta, eğitim ve beslenme gibi faktörlerin birey sayısının çok olmamasından dolayı sportif branşlardaki seviyenin çıtasının yüksek olabileceği düşünülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde otomobil sayıları arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 78.0 oranının otomobile sahip olmadıkları, % 20.8 oranının 1 otomobile sahip oldukları, % 1.2 oranının ise 2 otomobile sahip oldukları sonucu ortaya çıkmıştır. En fazla otomobile sahip olanların basketbol spor branşı ilgilenenler olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmada otomobil sayılarını öğrenmedeki kasıt sporcuların ekonomik durumlarını çarpıtmadan bilgi almaktır. Yapılan çalışma sonucundaki veriler ışığında basketbol spor branşı ile ilgilenenler diğer spor branşı ile ilgilenenlere oranla daha fazla

ekonomik getiriye sahip oldukları ortaya çıkmaktadır. Eldeki veriler doğrultusunda çalışmanın yapıldığı bölgede spor branşları ile ilgilenen sporcuların ekonomik durumlarının çok iyi olmadığı, spor branşlarına yönelmelerinde ekonomik olarak refah düzeylerini arttırma adına sporu ve spor branşlarını tercih ettikleri düşünülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde bilgisayar sayıları arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 50.8 oranının bilgisayara sahip olmadıkları, % 44.8 oranının 1 bilgisayara sahip oldukları, % 4.4 oranın ise 2 bilgisayara sahip oldukları sonucu ortaya çıkmıştır. En fazla bilgisayara sahip olanların basketbol ve voleybol spor branşı ilgilenenler olduğu görülmektedir. % 50.8 oranındaki sporcuların bilgisayara sahip olmadıkları sonucu ortaya çıkmakta, günümüzde teknoloji ve bilişimin çok yüksek seviyelerde olduğu bilinmekte, çalışmayı yaptığımız sporcuların ekonomik durumlarının çok iyi olmadığından dolayı bu imkânları kullanamadıkları görülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde yerleşim yeri arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 6.0 oranının köyde yaşadığı, % 18.0 oranının ilçe-kasabada yaşadığı, % 76.0 oranın ise şehirde yaşadığı sonucu ortaya çıkmıştır. Yerleşim yerlerindeki dağılım oranlarına bakıldığında sporcuların tercih etmiş olduğu spor branşları arasında pek fark olmadığı görülmektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda sporla ilgilenenlerin oranının şehirde yüksek olması ulaşımın, spor komplekslerinin, saha ve tesislerin, antrenörlerin ve de spor eğitiminin şehirlerde daha yüksek olduğunu göstermektedir. Spor branşlarının seçilmesinde yerleşim yerinin spor branşı tercihinde çok etkili olmadığı sonucunu ortaya koymaktadır.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların müzik dinleyip dinlememe durumu arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 92.8 oranı müzik dinlemekte, % 7.2 oranı ise dinlememektedir. Yapılan çalışmada farklı spor branşları ile ilgilenen sporcuların müzik dinleme oranları yüksek çıkmış bulunmaktadır. Müzik dinlemenin branş tercihinde göre farklılık teşkil etmediği sonucu ortaya çıkmıştır. Özellikle sporcuların antrenman ve müsabaka yorgunluklarını veya dinlenim durumunda iken müzik dinleme ile rahatladıkları düşünülmektedir. Müsabaka ve maçlara mental olarak hazırlanma evresinde müzik dinleme oranlarının yüksek olduğu düşünülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların hangi tarzda müzik dinledikleri durumu arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 34.8 oranı Türk sanat ve Türk halk müziği dinlemekte, % 46.0 oranı ise pop ve rock müziği dinlemektedir. % 19.2 oranı ise arabesk müzik dinlemektedir. Yapılan çalışmada farklı spor branşları ile ilgilenen sporcuların büyük bir oranı pop ve rock müzik dinlemekte, bu eldeki veriler ışığında ele almış olduğumuz branşlardaki sporcuların daha hareketli bir yapıya sahip olduklarını, hareketli bir yaşam tarzını benimsedikleri düşünülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların enstrüman çalıp, enstrüman çalmama durumu arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 8.4 oranı bir enstrüman çalmakta, % 91.6 oranı herhangi bir müzik enstrümanı çalmamaktadır. Yapılan çalışmada farklı spor branşları ile ilgilenen sporcuların bir enstrüman çalma oranının düşük olması sporcuların sportif faaliyetlerine daha çok zaman ayırdığını akla getirmektedir. Sportif faaliyetlere zaman ayıran sporcuların kültürel faaliyetlere fazla zaman ayırmadıkları görülmektedir. Diğer spor branşlarına oranla % 12.0 oranı ile güreş sporu ile ilgilenen sporcular kültürel faaliyetlere daha fazla zaman ve eğilim gösterdikleri sonucu ortaya çıkmaktadır.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların konsere veya sinemaya gitme durumu arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 18.4 oranı konsere veya sinemaya gitmekte, % 81.6 oranı ise konsere veya sinemaya gitmemektedir. Yapılan çalışmada farklı spor branşları ile ilgilenen sporcuların konsere veya sinemaya gitme oranları çok düşük çıkmıştır. Sportif faaliyetlerle ilgilenen sporculardaki kültürel faaliyet oranlarının düşük olması çok derin bir araştırma konusu olarak incelenmesi gerektiği düşünülmekte; ekonomik sıkıntılardan veya aile eğitiminden kaynaklandığı düşüncesi ilk akla gelen sebepler arasında yer almaktadır. Bu sonuçlara göre % 24.0 oranı ile basketbol spor branşı ile ilgilenen sporcuların diğer spor branşı ile ilgilenen sporculara oranla kültürel faaliyetlere daha fazla zaman ayırdıkları sonucu ortaya çıkmaktadır.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların haftada kaç konsere veya sinemaya gittiği durumu arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 83.2 oranının haftada hiç konsere veya sinemaya gitmedikleri, % 13.6 oranının 1 defa gittiği, % 3.2 oranının ise haftada 2 defa gittikleri görülmektedir.

Yukarıda da değindiğimiz gibi sporcuların kültürel faaliyetlere çok az bir oranının katıldığı, spor branşları tercihinde kültürel faaliyetlere katılım oranı arasında pek bir farklılık görülmemiştir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların ne tür film izlediği durumu arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 31.6 oranının dizi film izlediği, % 45.6 oranının savaş-aksiyon-macera filmi izledikleri, % 17.6 oranının romantik-komedi filmi izledikleri, % 5.2 oranının ise belgesel film izledikleri sonucu çıkmıştır. Ele alınan farklı spor branşlarını tercih eden sporcuların yüksek oranı savaş-aksiyon-macera filmi izledikleri sonucu ortaya çıkmıştır. Bu sonuca göre sportif faaliyetlerle uğraşan sporcuların mücadele yapılarından kaynaklı hareket macera film tarzının yaşantılarıyla aynı orantıda olduğu kanaati ortaya çıkmıştır. Farklı branşları tercih eden sporcuların seyir oranının en az çıktığı kategori belgesel film izleme sonucu çıkmıştır. Buna göre hareketli ve mücadeleciler özelliği olan insanların durağan bir yaşam tarzını benimsemedikleri sonucunun ortaya çıktığı düşünülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde ailelerindeki sporcu sayısı oranı arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 70.0 oranının ailelerinde 1 sporcu sayısı olduğu, % 28.0 oranında 2 sporcu sayısı olduğu, % 2.0 oranında ise 3 sporcu sayısının olduğu görülmektedir. Branşlar arasındaki sporcu sayılarının oranlarında ailedeki 1 sporcu sayısı oranı ile voleybolcuların diğer branşlardaki sporcu oranlarından az olduğu, ailedeki 2 sporcu sayısı oranlarında en düşük oranın basketbolcular olduğu, ailedeki sporcu sayısı oranlarında en düşük oranın basketbol ve atletizm olduğu görülmektedir. Ailedeki en fazla spor ile ilgilenenlerin oranlarına bakıldığında ise güreşçilerin ve voleybolcuların çoğunlukta oldukları görülmektedir. Spor branşlarının seçiminde ailedeki bireylerin spor ile ilgilenme sayısı belirgin bir özellik olarak görülmemektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde antrenman süreleri arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 22.4 oranı 60 dakika antrenman yapmakta % 43.2 oranı 90 dakika antrenman yapmakta, % 0.4 oranı 100 dakika antrenman yapmakta, % 34.0 oranı ise 120 dakika antrenman yapmaktadır. Antrenman süresi olarak en uzun antrenmanı atletizm branşı ile ilgilenen sporcuların yaptığı görülmektedir. Uzun süre ve devamlılık gerektiren spor branşı olduğu için atletizm spor branşı ile ilgilenen sporcuların özverili ve sabırlı bir yapıya sahip

oldukları düşünülmektedir. Antrenman sürelerinin branşlara göre değiştiği, bulunulan sportif kategori ve klasmanın durumuna göre değiştiği ve antrenörün antrenman planlamasına göre değiştiği söylenebilmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde haftalık antrenman sayısı arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 8.4 oranı haftada 3 antrenman yapmakta, % 28.0 oranı haftada 4 antrenman yapmakta, % 41.6 oranı haftada 5 antrenman yapmakta % 6.8 oranı haftada 6 antrenman yapmakta, % 15.2 oranı ise haftada 7 antrenman yapmaktadır. Spor branşlarının seçiminde haftalık antrenman sayısının pek etkili olmadığı görülmektedir. Farklı spor branşlarının haftalık antrenman sayılarının daha çok spor branşının karakteristik özelliğine bağlı olduğu görülmektedir. Antrenörlerin yapmış olduğu yıllık, aylık, haftalık ve günlük antrenman programlarına bağlı kalınarak haftalık antrenman ayısı programlarının yapıldığı düşünülmektedir. Atletizm branşı ile ilgilenen sporcuların haftada 7 gün antrenman yapma oranının da bunu desteklediği düşünülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde branşları dışında ilgilendikleri spor branşı arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 28.0 oranı kendi spor branşı dışında futbol branşı ile ilgilendiği, % 24.0 oranı kendi spor branşı dışında basketbol branşı ile ilgilendiği, % 17.2 oranı kendi spor branşı dışında voleybol branşı ile ilgilendiği, % 6.8 oranı kendi spor branşı dışında atletizm branşı ile ilgilendiği, % 2.0 oranı kendi spor branşı dışında güreş branşı ile ilgilendiği, % 22.0 oranı ise kendi spor branşı dışında diğer spor branşları ile ilgilendiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Basketbol, voleybol, güreş ve atletizm spor branşı ile ilgilenen sporcuların çoğunluğu kendi branşları dışında futbol branşı ile ilgilendiği ortaya çıkmakta, futbol branşını tercih etmelerindeki etkenlerin başında futbol branşının ekonomik getirisinin günümüzde diğer spor branşlarına oranla daha fazla getiriye sahip olduğu ve de saha, tesis gibi fiziki koşulların diğer branşlara oranla daha iyi şartlarda olduğu düşünülmektedir. Kendi spor branşlarında başarısızlık durumunda futbol branşının daha yaygın olması münasebetiyle futbol branşına ilginin daha çok olduğu durumu gözlerden kaçmamalıdır. Futbol branşını tercih edenlerin branşlarının dışında ilgilendikleri branşın genelde takım sporları ağırlıklı olduğu sonucu görülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde sağlıklı beslenme durumu arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen

sporcuların % 0.4 oranın çok kötü beslendiği, % 3.6 oranının kötü beslendiği, % 15.2 oranının normal beslendiği, % 40.8 oranının iyi beslendiği, % 40.0 oranının çok iyi beslendiği ortaya çıkmaktadır. Beslenme durumunun çok iyi olduğu branşın futbol branşı olduğu görülmektedir. Futbol branşını tercih eden sporcuların ekonomik durumlarının diğer spor branşlarını tercih eden sporculara oranla daha iyi olduğu ve bu nedenle beslenmelerine daha dikkat ettikleri düşünülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde besin değerlerini karşılama durumu arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 83.2 oranı gereken besin değerlerini karşıladıkları, % 16.8 oranının ise gereken besin değerlerini karşılamadıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Futbol branşını tercih eden sporcuların besin değerini karşılamada diğer spor branşlarına oranla daha yetersiz kaldıkları, bunun nedeninin fazla antrenman yapma veya antrenman sürelerinin uzun olmasının etkisi olabileceği düşünülmektedir. Elimizdeki veriler ışığında atletizm spor branşı ile ilgilenenlerin diğer spor branşındaki sporculardan besin değerini karşılamada daha yüksek bir orana sahip oldukları sonucu ortaya çıkmaktadır.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde en önemli buldukları yemek öğünü durumu arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 71.6 oranı sabah kahvaltısını en önemli yemek öğünü olarak gördükleri, % 11.2 oranının öğle yemeğini önemli yemek öğünü olarak gördükleri, % 17.2 oranının ise akşam yemeğini önemli yemek öğünü olarak gördükleri sonucu ortaya çıkmıştır. Veriler sonucunda güreş, futbol, voleybol, basketbol ve atletizm spor branşı ile ilgilenen sporcuların büyük bir oranı kahvaltının en önemli yemek öğünü olduğu sonucunu ortaya koymaktadır. Kahvaltının en önemli yemek öğünü olduğu bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Sporcuların beslenmelerine dikkat etmeleri gerektiğinden almaları gereken besin değerlerini karşılamaları gerekmektedir. Akşamdan sabaha kadar besin alınmamasından araya uzun zaman girmesinden dolayı sabah kahvaltısının önemi daha artmaktadır. Vücudun enerjiye ihtiyacı olduğundan sporcularında spor yapmalarından dolayı fazla oranda enerji tükettiklerinden dolayı beslenmelerine dikkat etmeleri gerekmektedir. Spor branşlarının tercihinde sporcular yemek öğünlerinin seçiminde bir farklılık göze çarpmamıştır.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde yemek seçip seçmeme oranları arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen

sporcuların % 30.4 oranı yemek seçmekte, % 52.4 oranı yemek seçmemekte, % 17.2 oranı ise bazen yemek seçmektedir. Güreş, futbol ve basketbol spor branşı ile ilgilenen sporcular daha çok yemek seçmekte, voleybol ve atletizm spor branşı ile ilgilenen sporcular ise yüksek bir oranda yemek seçmemektedirler. Bu sonuçlara göre spor branşı seçildiğinde beslenme alışkanlığının belirleyici bir gösterge olduğu söylenemez.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde yemeklerdeki öncelikleri arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 14.4 oranı yemeklerde tazeliğe dikkat etmekte, % 21.6 oranı yemeklerde lezzete dikkat etmekte, % 58.0 oranı besin değerine dikkat etmekte, % 6.0 oranı ise yemeklerde görüntüye dikkat etmektedir. Farklı spor branşlarını tercih eden sporcular yemeklerde tazelik, lezzet ve görüntü durumuna oranla yemeklerde besin değerine dikkat ettikleri görülmektedir. Spor yapan sporcuların beslenmelerinde özellikle besin değerine dikkat etmeleri gerekmektedir. Spor yaptıklarından dolayı fazla oranda kalori tüketmektedirler. Tüketmiş oldukları kalorileri tekrar karşılayabilmeleri için beslenmelerine ve de almış oldukları besinlerin besin değerine dikkat etmeleri gerekmektedir. Voleybolcuların desin değerine dikkat etmeleri konusunda diğer branşları tercih eden sporculara oranla daha yüksek bir oranla karşımıza çıktığı görülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde spor branşına ilgili olma durumu arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporculardan atletizm spor branşı ile ilgilenenlerin diğer spor branşlarını tercih edenlere oranla % 72.4 oranıyla atletizm spor branşına daha ilgili oldukları sonucu ortaya çıkmaktadır. Basketbol ve voleybol spor branşındaki sporcuların % 2.0 oranları branşlarına hiç ilgi duymadıkları görülmekte, bu branşı seçenlerin aile, çevre veya ekonomik getirisinden dolayı spor branşlarını tercih ettikleri düşünülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde spor branşını sevme durumu arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporculardan voleybol spor branşını tercih edenler diğer spor branşlarını tercih edenlere oranla % 82.0'lık daha yüksek oranla voleybol branşını daha çok sevdikleri ortaya çıkmaktadır. Yapılan sportif faaliyetlerde branşa yönelik sevme arttıkça yapılan sportif faaliyetten daha fazla oranda zevk alınır ve başarının artması da kaçınılmaz olur. Diğer spor branşlarında voleybol spor branşı kadar branşını sevme söz konusu değildir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde spor branşının geleceğinin parlak olması durumu arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporculardan futbol spor branşı ile ilgilenen sporcuların % 84.0 oranı ile futbol spor branşının geleceğinin parlak olduğunu düşünmekte ve bu sebepten dolayı futbol spor branşını tercih etmektedirler. Futbolcuları bu düşünceye yönlendiren etken ise futbol spor branşının ekonomik getirilerinin diğer spor branşlarına oranla yüksek olması, futbol spor branşının profesyonel spor branşı olması, medyada ve sosyal çevrede daha rağbet görmesi sayılabilecek nedenler arasında yer almaktadır. Ele alınan diğer spor branşlarını tercih eden sporcular kendi spor branşlarının geleceğinin parlak olmadığını düşünmelerine rağmen tercih ettikleri görülmektedir. Aile, sosyal çevre, fiziki koşullar veya daha başka nedenlerin sebep olması ile edinmiş oldukları spor branşlarını tercih ettikleri düşünülmektedir.

Dietl Helmut M. ve ark.'nın yapmış oldukları çalışmada ekonomik getirinin spor branşı tercihinde önemli bir rol aldığı sonucuna varmışlardır. Günümüzde ekonomik getirinin en iyi olduğu spor branşları arasında futbol spor branşı en önde gelen spor branşları arasında yer almaktadır. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde spor branşının ekonomik getirisinin iyi olması durumu arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporculardan futbol spor branşı ile ilgilenen sporcuların % 76.0 oranı futbol spor branşının ekonomik getirisinin iyi olmasından dolayı tercih ettikleri görülmektedir. Futbol spor branşını tercih etme nedenleri arasında profesyonelliğin yattığı transfer ücretlerinin çok astronomik rakamlar olması nedeni ile futbol spor branşını tercih ettikleri ilk akla gelen sebeplerdendir. Futbol spor branşının amatör spor branşlarına oranla reklam gelirlerinin de yüksek rakamlarda olması spor branşları seçiminde futbolun en önde gelen branş olarak seçilme nedeni olmaktadır. Elimizdeki veriler ışığında futbol spor branşından sonra ekonomik getirisi iyi olmasından dolayı tercih edilen spor branşı % 38.0 ile voleybol spor branşı gelmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde spor branşının aile isteği ile seçilmesi durumu arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporculardan futbol spor branşı ile ilgilenen sporcuların % 46.0 oranı futbol spor branşını seçmesinde ailesinin isteği ile futbol spor branşına yöneldiği görülmektedir. Ele almış olduğumuz spor branşlarını seçen sporcular arasında en yüksek oranı futbol spor branşını seçenler olduğunu görmekteyiz. Ailenin futbol spor branşını seçmelerinde

ekonomik getirinin yüksek olması ve futbol spor branşının diğer spor branşlarına oranla çok daha fazla kulüp ve takımların olması düşünülmektedir. Atletizm spor branşının seçilmesinde ailelerin isteği oranı diğer spor branşlarına oranla en düşük orandır. Bu da atletizm spor branşının diğer spor branşlarına oranla ekonomik getirisinin az olması ve de atletizm spor branşının antrenman yapılabilmesi için tesis ve çalışma alanlarının yeterli düzeyde olmaması atletizm spor branşına yönlendirmenin az olduğu düşünülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşını seçmede popülerlik durumu arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporculardan futbol spor branşı ile ilgilenen sporcuların % 52.0 oranı futbol spor branşını seçmesinde, futbol spor branşının popüler olmasından dolayı seçtikleri görülmektedir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi ailelerin çocuklarını futbol spor branşına yönlendirmelerindeki nedenlerden biri de futbol spor branşının popüler olmasıdır. Avrupa ve dünyada en popüler spor branşı futbol olduğu gibi ülkemizde de en popüler spor branşı futboldur. Elimizdeki veriler ışığında voleybol, basketbol-güreş ve atletizm spor branşları sırası ile popüler olarak görülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşını seçmede yeteneği olma durumu arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporculardan futbol spor branşı ile ilgilenen sporcuların % 76.0 oranı futbol spor branşına yeteneği olduğu yönünde sonuç ortaya çıkmaktadır. Ele aldığımız diğer spor branşlarında çıkan sonuçlar, futbol spor branşına oranla yetenekli olma durumları daha vasat görülmektedir. Aslında bu çıkan sonuca göre futbol spor branşının diğer spor branşına oranla daha yaygın bir şekilde oynanması ve küçük yaştan itibaren top ile sokakta, okul bahçelerinde daha yaygın bir şekilde oynanmasından dolayı futbol spor branşına olan yeteneğin erken yaşlarda geliştiği düşünülmektedir. Diğer spor branşlarında belli bir oranda saha ve tesislerin olması gerektiği ve de antrenör desteğine ihtiyaç olduğu, bu koşulların ülkemizde yaygın olmadığı bu sebeple ele aldığımız spor branşları futbol spor branşına oranla daha ileri yaşlarda ilgilenildiği bu sebeple yeteneklerini geliştirmeleri futbol spor branşına oranla daha sonra geliştiği düşünülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde spor branşını eğlenceli bulma durumu arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporculardan futbol spor branşı ile ilgilenen sporcuların % 72.0'lık oranı ile diğer spor branşlarına oranla futbol spor branşını daha eğlenceli buldukları

görülmektedir. Futbol spor branşı gerek oyunu oynama gerek seyir itibari ile insanlar tarafından daha rağbet görmekte, diğer spor branşlarına oranla daha çok kitlelere ulaştığı bilinmektedir. Ele aldığımız diğer spor branşlarının eğlenceli bulunma sıraları ise voleybol, basketbol atletizm ve güreş olarak görülmektedir.

Pol PKC ve ark.'nın yaptıkları çalışmada vücut kompozisyonunun spor branşı seçiminde etkili olduğunu vurgulamışlardır. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşını seçmede vücut yapısının uygunluğu durumu arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporculardan basketbol spor branşı ile ilgilenen sporcuların % 66.0'lık oranı ile, diğer spor branşlarını seçenlere oranla vücut yapılarının daha uygun olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu sonuca göre ele alınan sporculardan basketbolcuların boy ortalamalarının yüksek olduğu ve spor branşına uyum sağladığı, boy ortalamalarının yüksek olmasından dolayı basketbol spor branşını seçtikleri düşünülmektedir. Elimizdeki verilere göre vücut yapılarının uygun olduğunu düşünen sporcuların spor branşlarını seçme sıralaması basketbol spor branşından sonra futbol, atletizm, voleybol ve güreş sporları gelmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde spor branşının sağlığa olumlu katkısı durumu arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşını seçmede sağlığa katkı sağlama düşüncesinde % 66.0 oranı ile basketbol spor branşını tercih edenler ön sırada gelmektedir. Sağlığa olumlu katkısı açısından spor branşının seçiminde daha sonra sırasıyla voleybol, güreş, atletizm ve futbol sonuçları görülmektedir. Sonuç itibari ile sporun sağlık için yapılması düşüncesi hakim mantık iken çıkan sonuçlara göre sporun sağlık için yapıldığı oranları tüm branşları seçenlerde düşük olarak görülmüştür. Özellikle futbol spor branşını tercih edenlerin oranının çok düşük olması futbol spor branşının tercih nedeninin daha çok ekonomik getirileri açısından tercih edildiği düşüncesi ön plana çıkmaktadır.

Hasan S. ve ark.'nın iletişimin takım arkadaşları ve çevreye olan faktörleri konusunda yaptıkları çalışma sonucunda da kişisel gelişime katkısı olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde spor branşının kişisel gelişime katkısı durumu arasında önemli bir farklılık görülmemiştir. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşını seçmede kişisel gelişime katkısı en çok olduğu sonucu % 54.0 oranı ile basketbolcuların olduğu görülmektedir. Çıkan sonuca göre futbol, güreş, atletizm ve voleybol spor branşını tercih eden sporcular kişisel

gelişime katkı oranı sonucunu ortaya koymaktadırlar. Kişisel gelişim sonu olmayan bir süreçtir. Doğumdan ölüme kadar devam eden bu süreç kişiden kişiye göre, sporcudan sporcuya, seçilmiş olunan spor branşından diğer spor branşlarına ve zamandan zamana göre değişebilir. Sporcuların yaşantıları itibariyle zihinsel ve fiziksel gelişimlerine orantılı olarak kişisel gelişimlerinin yanında sportif faaliyetlerindeki gelişimleri de söz konusudur. Sportif faaliyetlerin sağladığı sosyal ve çevresel faktörler kişisel gelişime doğrudan etki etmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı tercihinde arkadaştan etkilenme durumu arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 32.0 oranı ile güreş sporu ile ilgilenen sporcular spor branşı tercihinde arkadaştan en çok etkilenen sporcular olarak karşımıza çıkmaktadır. Güreş sporu ile ilgilenen sporculardan sonra spor branşı seçiminde arkadaştan en çok etkilenen sporcular atletizm spor branşını seçen sporcular olarak karşımıza çıkmaktadır. Bireysel sporlar ile ilgilenen sporcuların takım sporları ile ilgilenen sporcularına oranla daha çok arkadaşlarından etkilendikleri görülmektedir.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde spor branşı ile çocukluktan uğraşma durumu arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 50.0 oranı ile futbol spor branşını seçen sporcular futbol spor branşı ile çocukluktan ilgilendikleri sonucu çıkmaktadır. Çocukluktan beri spor branşı ile ilgilenen sporcuların en düşük oranı ise % 12.0 oranı ile atletizm spor branşı ortaya çıkmaktadır. Futbol spor branşının çocukluktan beri uğraşılmasının nedeni olarak ailelerin bilinçli bir şekilde çocuklarını futbol spor branşına yönlendirdikleri düşüncesi ön plana çıkmasının yanı sıra futbol spor branşının her alanda futbol oynamaya elverişli ortamların olmasıdır. Okullarda beden eğitimi öğretmenlerinin yönlendirmesi ile de futbol spor branşına yönlendirme söz konusudur. Tüm okullarda kapalı spor salonları mevcut olmadığından dolayı öğretmenler egzersiz programlarında okul bahçelerinde futbol çalışması yapmaktadır. Bu durumda çocuklar erken yaşlarda ve ilk ilgilendikleri spor branşı olarak futbolla tanışmaktadırlar.

Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların spor branşı seçiminde öğretmenin önermesi ile spor branşının seçimi arasında farklılık görülmüştür. Güreş, futbol, basketbol, voleybol ve atletizm spor branşları ile ilgilenen sporcuların % 34.0 oranı ile en çok öğretmenin önermesi ile basketbol spor branşını tercih ettikleri sonucu görülmektedir. Öğretmenin önermesi ile en az oranda spor

branşını belirleyenler ise güreş spor branşını tercih edenler oldukları görülmektedir. Eldeki veriler ışığında spor branşlarını öneren öğretmenlerin genelde öğrencilerini yönlendirdikleri spor branşları kendi sportif alandaki uzman oldukları spor branşları oldukları düşünülmektedir. Öğrenci ilk spor branşıyla karşılaşmasıyla ve yıllarca o spor branşını ile ilgilendikten sonra ileriki yaşlarda da uğraşmış oldukları spor alanına ilgi göstermekte ve seçtiği spor alanında iyi bir sporcu olma yolunda yaşamlarına devam ettikleri düşünülmektedir.

6. SONUÇ

Sonuç olarak spor branşları seçiminde ekonomik durum önemli bir belirleyicidir. Ailelerin özellikle çocuklarını futbol branşına yönlendirmeyi istemeleri ekonomik getirisini ön planda tutmalarından dolayıdır. Anket sonuçlarından elde ettiğimiz bulgulara göre sosyo-ekonomik durumu düşük ailelerin çocuklarını getirisi fazla olduğundan dolayı futbol branşına daha çok yönlendirdikleri bu çocuklarında beslenmelerine özen gösterdikleri saptanmıştır. Çalışmamızda elde ettiğimiz bulgulara göre basketbol spor branşı seçiminde vücut yapısı ve boy uzunluğunun etkili olduğu, güreş ve atletizmde ise branş seçiminde okul eğitim dönemi sırasında öğretmen ve çevresel faktörlerin etkili olduğu bulundu. Çevresel faktörlerden de arkadaştan etkilenmenin daha çok etkili olduğu bulunmuştur. Tüm branşlarda seçilen sporcuların kültürel faaliyetlere zaman ayırmadığı anket sonuçlarından elde edilmiştir.

Bu çalışmada elde edilen veriler ileride yapılacak benzer çalışmalara kaynak teşkil etmesi açısından önemli, az sayıda özgün bir çalışma olduğunu düşünmekteyiz.

7. KAYNAKLAR

1. Armağan, İ. Sporun Toplum Bilimsel Temelleri, Ege Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yayınları, İzmir, 1982; s. 36.
2. Erkal ME. Sosyolojik Açıdan Spor, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 1986; 68–87.
3. Cengiz R. Futbol Antrenörlerinin Saldırganlık Türleri Ve Şiddet Olaylarına Bakış Açılıarı. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi; 2004.
4. İnal, AN. Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerine Giriş. Desen Yayıncılık 2000; 22–26.
5. <http://baslatmenu.blogcu.com/sporun-tarihcesi/1785703>. 02.01.2012
6. <http://www.bedenegitimci.com/genel/beden-egitimi-ve-sporun-tarihselgelisimi.html>
- 1.Spor Bilimleri Kongresi Kitabı.Hacettepe Üniversitesi Yayını. 22.10.2011
7. Gür A. Fizyolojik Temelleriyle Kondisyon. 1. Baskı. Ankara: Başbakanlık Basımevi; 1973; s. 34.
8. İnal, A. Futbolda Eğitim Öğretim, Nobel Yayınları Dağıtım, Alemdar Ofset, Ankara, 1998; s: 79.
9. Günay, M., Yüce, A. Futbol Antrenmanının Bilimsel Temelleri, 2. Baskı. Gazi Kitapevi, Ankara, 2001.
10. Yaman, M., Duman, S., Hergüner, Ç. Türkiye Ligindeki Müsabık Voleybolcu, Hentbolcu ve Futbolcu Bayanlar Arasındaki Başarı Motivasyonu Farklılıklarının Araştırılması, Eğitim Araştırmaları Dergisi, Sayı 25, 2001; 102–107.
11. Galeano, E. Gölgede ve Güneşte Futbol (Çev: Onal E, Kutlu, N),Can Yayınları, İstanbul, 1997; 29–33.
12. Elsner, B. Teknik, Taktik, Sistem Futbol Oyununun Karakteristiği Üzerine, Futbol ve Kültürü, Derleyenler: Horak, R. Reiter, W. Bora, T. İletişim Yayınları, İstanbul, 1993; s. 27.
13. Grunfeld, FV. Oyun Ansiklopedisi, Güneş Gazetesi Yayınları, İstanbul, 107–108.
- 14.Genelkultürvatandaşlık: (<http://www.frmtr.com/genelkultürvatandaşlık/> 680746 futbolutarihcesi.html 24.06. 2010.
15. Genç, R. Kaşgarlı Mahmud'a Göre XI. Yüzyılda Türk Dünyası, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları:147,Seri: A–5,Ankara, 1997; 156–157–161–163.
16. Linden R. Professions, Professionalism, and the Military, 2003.
17. Yurttaş G. Kartal'ın Peñçesi, AD Yayıncılık A.Ş., İstanbul,1995.
18. Atabeyoğlu C. Türk Basketbolu, İstanbul Matbaası, sayı: , s.232, İstanbul, 1970.

19. Sevim, Y. Basketbolda Teknik ve Taktik, Özkan Matbaacılık, s.295-297, Ankara, 1997
20. Urartu, Ü. Basketbolda Teknik – Taktik Kondisyon, İnkılap Kitabevi, s.171-173, İstanbul, 1990.
21. Sevim, Y. Okullar ve Kulüpler İçin Basketbol, Aydınlar Matbaası, s.194-196, Ankara, 1981.
22. Voleybol Vakfı. Süper Voleybol Dergisi “Dünya'da Voleybolun Gelişimi. S. 2
23. Eralp, F, Çotuk,B, Yoruç, M. Voleybolda Temel Beceriler s.10–11
24. Bengü, M. “Adam Voleybol” Adam Yayıncılık A.Ş. 1983.İst.
25. Voleybol Vakfı Süper Voleybol Dergisi “Dünden Bugüne Voleybol” sayı 1.
26. Voleybol Vakfı. Süper Voleybol Dergisi”Dünden Bugüne Voleybol” sayı 7.
27. Voleybol Vakfı. Süper Voleybol Dergisi “Dünya'da Voleybolun Gelişimi. S. 2
28. Kanat, M. “Voleybol Kuralları ve Tarihsel Gelişimi” V.B ve T.Dergisi S. 11.
29. Voleybol Vakfı. Süper Voleybol Dergisi”Dünden Bugüne Voleybol” sayı 3.
30. Acar, F. Bayan Futbolcuların Morfolojik ve Motorik Özelliklerinin Performansa Etkisi, s.17.
31. Özarboy, A. “Topla Oynamanın Yeni Kurallara Göre Değerlendirilmesi” Voleybol Bilim ve Teknoloji Dergisi S. 4.
32. Voleybol Vakfı. Süper Voleybol Dergisi “Dünden Bugüne Voleybol” sayı 6.
33. Sancak, N. “2000' e 2 kala Türkiye'de ve Dünya'da Voleybolun yeri” Seminer notları. Bursa.1998.
34. Voleybol Vakfı. Süper Voleybol Dergisi “Dünden Bugüne Voleybol” sayı 5.
35. Fila (1990) Yüksek Seviyede Güreş Antrenör Kursu, Çev: Ata Karataş, Bulgaristan, SS.2. (Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Diyarbakır.
36. Acak, M: Güreş Öğreniyorum Kitabı Malatya (2001) (Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Diyarbakır.
37. Gökdemir, K. Güreş Antrenmanının Bilimsel Temelleri, Ankara, (2000). (Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Diyarbakır.
38. Başaran Muhammed: Serbest ve Grekoromen Güreş ANK. 1984, s.1. (Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Diyarbakır.

39. Fişek K.: Spor Yönetimi, s. 17, Bağırman Yayınevi, Ankara, 1998. (Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Diyarbakır.
40. Clayton T.: An Introduction To Wrestling, s. 13,14,15, Barthes, London, 1973. (Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Diyarbakır.
41. Morin E.: Avrupa'yı Düşünmek (Çev: İ. Tekeli), s. 87,88,93,94, Afa Yayınları, İstanbul, 1995. (Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Diyarbakır.
42. Gümüş, A., 1988. Güreş Tarihi, Türk Spor Vakfı Yayınları No:5/4, Başkent Yayınevi, Ankara. (Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Diyarbakır.
43. Güreşin Öğretim ve Antrenman Temelleri. Dördüncü baskı, Gençlik ve Spor Akademisi Yayınları, Manisa. (Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Diyarbakır.
44. Gümüş A.: Şampiyonlar Geçiyor, s.23, Türk Güreş Vakfı Yayınları, Lazer Ofset, Ankara. (Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Diyarbakır.
45. Şeref Eroğlu'na FILA'dan onur ödülü,
<http://www.gsgm.gov.tr/basin/haber/2010/mart/15.03-07.htm>, 15 Mart 2010. (Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Diyarbakır.
46. <http://www.gureshakemleri.org.tr/wrestlingturkey.asp> Türkiye'de Güreş. 01.07.2010. (Yüksek Lisans Tezi), Dicle Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Diyarbakır.
47. http://www.tgf.gov.tr/article.php?article_id=3152, 01.07.2010, Türk Güreş Tarihi
48. Uzun, M., Hazar, M., Döşyılmaz E., Kaplan M. (2004) Kahramanmaraş İlinde Yapılan Folklorik Güreşler Ve Sosyal Hayata Etkileri. 1. Kahramanmaraş Sempozyumu. Kahramanmaraş.
49. http://tr.wikipedia.org/wiki/Olimpiyat_Oyunlar%C4%B1'nda_T%C3%Br. Olimpiyat Oyunları'nda Türkiye. 30.16.2010
50. YAPICI, Ahmet Korkut. (2000). Modern Olimpiyat Oyunlarında Atletizm Rekorlarını Hazırlayan Faktörler ve Gelişimi. (Yüksek Lisans Tezi), Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Kütahya.

51. Ketten, Ahmet. (1989). Atletizm’de Yönetim ve Organizasyon. (Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.
52. Spor Ansiklopedisi, (1991). İstanbul: Milliyet Yayınları, 15.
53. Duygulu, Alev. (1989). Atletizm- Beden Eğitimi ve Spor Ders Kitabı. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi. 1. Baskı.
54. Tekil, Neriman. (1984). Atletizm. İstanbul: Adam Yayınları.
55. Kocaöz, Vehbi. (1991). Atletizm’de Atlama Branşlarının Özellikleri ve Gelişimi Üzerine Çalışmalar. (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Konya.
56. Kuş, Mehmet. (2000). İlköğretim okullarında Atletizm Eğitimi. (Yüksek Lisans Tezi). Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Niğde.
57. İşler, Mustafa. (1997). 10-14 Yaş Grupları İçin Atletizm. Ankara: Bilim Matbaası.
58. Toker, M. Şetvan. (1989). Atletizmi Sevenler için Kılavuz. Ankara: Milli Eğitim Basımevi. Yayın No: 65.
59. Tekil, Neriman. (1984). Atletizm. İstanbul: Adam Yayınları.
60. Tarcan, Selim Sırrı. (1932). Beden Terbiyesi Oyun ve Jimnastik. İstanbul: Devlet Matbaası.
61. Afyon, Yakup Akif. ve TUNÇ, Ali. (1997). Beden Eğitimi ve Spor Tarihi. Konya: Damla Yayınevi.
62. Yıldırım, Yunus. (1997). Lise Beden Eğitimi Dersleri Müfredat Programında Belirtilen Beden Eğitimi Dersleri Genel Amaçları ile Atletizm Eğitimi İçin Belirlenen Özel Amaçların Gerçekleşme Düzeyleri. (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek İrtifa ve Spor Bilimleri Yüksek Lisans Programı, Kayseri.
63. San, Haluk. (1984). Olimpizm Nedir?. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Dergisi. Sarpkaya, Tefvik.
64. Atabeyoğlu, Cem. (1977). Olimpiyatların İlk Kez Anadolu’da Yapıldığını Biliyor muydunuz. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Dergisi. No:36/1, 10-11.
65. Kanat, Turgay. (1991). Atletizm Federasyonu’nun İdari ve Mali Yapısı. (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.
66. Alpman, Cemal. (1972). Eğitimin Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyunca Gelişimi. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1. Baskı.

67. Zengin, Ömer. (1991). Atletizm’de Engelli ve Bayrak Koşularının Özellikleri ve Gelişimi Üzerinde Çalışmalar. (Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Konya.
68. Keten, Mustafa. (1993). Türkiye’de Spor. İstanbul: Polat Ofset.
69. Nirun, N., Sistemik Sosyoloji Yönünden Sosyal Dinamik Bünye Analizi, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Yayını No:56, s.3, 13-13, 20-21. 53, 106, Ankara, 1991
70. Altay,E.. Eğitim Sosyolojisi Dersleri, s.12, Ankara, 1972
71. Dönmezer, S., Sosyoloji, İ.İ.T.İ.A Nihad Sayâr-Yayın ve Yardım Vakfı Yayınları No:299/526, Met/Er Matbaası, s.56, 57. 64, 65, İstanbul, 1978.
72. Başar, E., Eğitim Sosyolojisi Eğitimin Toplumsal Temelleri, Eser Matbaası, s. 16-17, Samsun, 1994.
73. İkizler, H.C, Karagözoğlu, C., Sporda Başarının Psikolojisi, Alfa Basım Yayım Dağıtım, s.41, 42. 82. 84. 55, 92-94, İstanbul. 1997
74. Ünver, Ö., ve ark., 12-24 Yaş Gençlerin Sosyo-Ekonomik Sorunları, Gazi Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Matbaası, s.9, 48, 72, 80, 117, 140, 188, 216, 226, 229, 242, 243, 268, 343. 390, 430, Ankara. 1991.
75. Orhun, A.A., “Pedagojik Açından Performans Sporu”, Türk-Alman Kültür Diyalogunda Spor Ahlâkı ve Spor Felsefesine Yeni Yaklaşımlar, Maya Matbaacılık, s. 139, İstanbul, 1991
76. Sezai, I., Aile Nedir, T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yayınları No:38, Kılıçaslan Matbaacılık, s.9, Ankara. 1992.
77. Yörükoğlu. A., Çocuk Ruh Sağlığı Çocuğun Kişilik Gelişimi Yetiştirilmesi ve Ruhsal Sorunları, Acar Matbaacılık A.Ş., s.125, İstanbul, 1994.
78. Öztabağ, L., Antrenörlük Psikolojisi. Türkiye Futbol Federasyonu Teknik Kitaplar Yayını No:5, Afşaroğlu Matbaası, s.31, 32, 30, 37, 39-41, 59, Ankara, 1974
79. Kenyon; G.S., Grogg.T.M., Contemporary Psychology of Sport: Proceedings of the Second International Congress of Sport Psychology, The Athletic Institue, Chicago, p.42, 1970.
80. Sallis, J. F., et al., “Parental Behavior in Relation to Physical Activity and Fitness in 9-Year-Old Children” Sports Medicine AJDC, 146 p. 1383-1388, November, 1992.
81. Büyük Larousse, C.5, İstanbul, 1986.
82. Demiray, Açıköğretim Fakültesi Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Eğilimleri, T.C.Anadolu Üniversitesi Yayınları No:252, s.13, Eskişehir, 1987.

83. Pol PKC, Kavussanu M and Ring MC: Goal orientations, perceived motivational climate, and motivational outcomes in football: A comparison between training and competition contexts. *Psychology of Sport Exercise*, Volume 13, Issue 4, 2012, Pages 491-499
84. Sahan Hasan; Ulukan Mehmet; Temel Veysel; et al. Determination of the communication skills of the Professional football teams in Turkish super league, *Energy Education Science And Technology Part B-Social And Educational Studies* Volume: 4 Issue:3 Pages: 1433-1440 Published: Jul 2012
85. Lishi; Liuzinzen; Zhengxiuli; Jiangyipeng. Analysis the Test of Physical Figure and Basic Technology of Excellent Chinese Young Female Basketball Players. 2011 Second International Conference on Education and sports Education (ESE), Vol IV Pages: 113-116 Published 2011
86. Rodriguez NR, Di Marco NM, Langley SDietitians of Canada; American Collage of Sports Medicine American Dietetic Association. Position of the American Dietetic Association, Dietitians of Canada, and the American Collage of Sports Medicine: Nutrition and athletic performance. *J Am Diet Assoc.* 2009; 109 (3): 509-27.
87. Byrne S, Mc Lean N. Elite athletes: effects of the pressure to be thin. *J Sci Med Sport.* 2002; 5 (2): 80-94.
88. Sundgot-Brogen J, Torstevit MK. Prevalence of eating disorders in elite athletes is higher than in the general population. *Clin J Sport Med.* 2004; 14: 25-32.
89. Frick Bernd, Performance, Salaries, and Contract Length: Empirical Evidence from German Soccer. Author(s): Source: *International Journal of Sport Finance* Volume: 6 Issue: 2 Pages: 87-118 Published: May 2011.
90. Dietl Helmut M.; Lang Markus; Rathke Aleksander, The Combined Effect of Salary Restrictions and Revenue Sharing In sports Leagues. Author(s): Source: *Economic Inquiry* Volume: 49 Issue: 2 Pages: 447-463 DOI: 10.1111/j.1465-7295.2010.00330.x Published: APR 2011.
91. Bryson Alex; Buraimo Babatunde; Simmons Rob. Do salaries improve worker performance? Author(s): Source: *Labour Economics* Volume:18 Issue: 4 Pages:424-43 DOI:10.1016/j.labeco. 2010.12.005 Published: AUG 2011.
92. Taylor Ian M.; Bruner Mark W. The social environment and developmental experiences in elite youth soccer. Author(s): Source: *Psychology of Sport And Exercise* Volume: 13 Issue: 4 Pages: 390-396 DOI:10.1016/j.psychsport.2012.01.008 Published: JUL 2012.

93. 8 th World Conference on Sport and the Environment. Vancouver, Canada
International Cooperation and Development. 29 to 31 March 2009.

8. EKLER

Sayın Katılımcı;

Bu anket çalışması yaygın olan spor branşlarının seçilme nedenlerini etkileyen faktörleri ortaya çıkarmak için yapılan bilimsel çalışmanın bir parçasıdır. Vereceğiniz cevaplar sporun gelişmesine büyük katkı sağlayacaktır. Çalışmanın başarıya ulaşması için soruların tamamını cevaplandırmanız çok önemlidir.

Katılımınız için teşekkür ederiz.

1. Hangi spor branşı ile ilgilendiğinizi belirtiniz?

2. Kaç yaşındasınız?

3. Boyunuz? ()

4. Kilonuz? ()

5. Eğitim durumunuzu belirtiniz?

1. () Okur-yazar değil

2. () İlköğretim

3. () Lise

4. () Yüksek okul – Üniversite

6. Babanızın eğitim durumunu belirtiniz?

1. () Okur-yazar değil

2. () İlköğretim

3. () Lise

4. () Yüksek okul – Üniversite

7. Annenizin eğitim durumunu belirtiniz?

1. () Okur-yazar değil

2. () İlköğretim

3. () Lise

4. () Yüksek okul – Üniversite

8. Babanızın mesleği nedir? Belirtiniz

9. Annenizin mesleği nedir? Belirtiniz

10. Evde kaç aile bireyi yaşamaktadır? Belirtiniz

11. Ailenizin aylık geliri ortalama ne kadardır?

12. Sizin aylık geliriniz ortalama ne kadardır?

13. Evde kaç otomobil bulunmaktadır?

14. Evde kaç bilgisayar bulunmaktadır?

15. Yaşadığınız yerleşim türü aşağıda belirtilen yerlerden hangisidir?

1. () Köy 2. () İlçe/Kasaba 3. () Şehir

16. Müziğe vakit ayırıyor musunuz?

- Evet () Hayır ()

17. Ne tür müzik dinlemekten hoşlanırsınız?

1. () Türk sanat –Türk halk müziği 2. ()Pop- rock 3. () Arabesk

18. Herhangi bir müzik enstrümanı çalıyor musunuz?

- Evet () Hayır ()

19. Konser dinlemeye veya sinemaya film izlemeye gidermisiniz?

- Evet () Hayır ()

20. Haftada kaç defa konser dinlemeye veya sinema izlemeye gidersiniz?

0. () 1. () 2. ()

21. Ne tür film izlemekten hoşlanırsınız?

- 1.() Dizi film 2.() Savaş, aksiyon, macera 3.() Romantik, komedi 4.() Belgesel

22. Aile bireylerinizden kaç kişi sporla ilgilenmektedir?

23. Yaptığınız bir antrenman kaç dakika sürmektedir?

24. Haftada kaç gün antrenman yapmaktasınız?.....

25. Kendi spor branşınız dışında hangi spor branşı ile ilgilenmektesiniz?.....

26. Sağlıklı bir şekilde beslendiğinizi düşünüyor musunuz?

1. ()Çok kötü 2. ()Kötü 3. ()Normal 4.()İyi 5.()Çok iyi

27. Almanız gereken besin değerlerini karşılayabiliyor musunuz?

- Evet () Hayır ()

28. En önemli bulduğunuz yemek öğün hangisidir?

1. () Sabah kahvaltısı 2. () Öğle yemeği 3. () Akşam yemeği

29. Yemek seçermisiniz?

1. () Evet 2. () Hayır 3. () Bazen

30. Yemeklerde öncelikle neye dikkat edersiniz?

1. () Tazelğine 2. () Lezzetine 3. () Besin değerine 4. () Görüntüsüne

Lütfen “SEÇMİŞ OLDUĞUNUZ SPOR BRANŞI İLE İLGİLİ” aşağıdaki ifadelerden her birine katılma derecenize en uygun seçeneği işaretleyerek belirtiniz.

- (1) Kesinlikle katılmıyorum
 (2) Katılmıyorum
 (3) Kararsızım
 (4) Katılıyorum
 (5) Tamamen katılıyorum

SPOR BRANŞINIZI SEÇME NEDENİNİZ	1	2	3	4	5
31. Bu branşa ilgili olduğumu düşündüğüm için					
32. Bu branşı sevdiğim için					
33. Bu branşın geleceğinin parlak olduğunu düşündüğüm için					
34. Bu branşın ekonomik getirisinin çok olduğu için					
35. Bu branşı seçmemi ailem istediği için					
36. Bu branş popüler olduğu için					
37. Bu branşa yeteneğim olduğu için					
38. Bu branşı eğlenceli bulduğum için					
39. Bu branşa vücut yapım uygun olduğu için					
40. Çevre koşulları uygun olduğu için					
41. Sağlığımı olumlu etkilediği için					
42. Kişisel gelişimim için					
43. Arkadaşlarımdan etkilendiğim için					
44. Çocukluğumdan beri uğraştığım için					
45. Öğretmenim önerdiği için					

ÖZGEÇMİŞ

31.08.1982 Diyarbakır doğumluyum. İlk, orta ve lise eğitimimi Diyarbakır'da tamamladım. 2001 yılında Dicle Üniversitesi BESYO öğretmenlik bölümünü kazanıp 2005 yılında mezun oldum. 2007 yılında Mardin'in Kızıltepe ilçesine beden eğitimi öğretmeni olarak atandım. 2009 yılında Dicle Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsünün Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında Yüksek Lisans Programına başladım. 2009 yılında Dicle Üniversitesi BESYO' da Araştırma Görevlisi olarak görev yapmaya başladım. Güreş spor branşında milli sporcu olarak Türkiye 1.,2.,3.'lük derecelerine sahibim. Ülkemizi uluslar arası turnuvalarda temsil ettim. Evli ve 1 kız çocuğu annesiyim.